

# ΟΤΙΟΛΙΤΗΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84 ■ Τ.Κ. 114 72 ΑΘΗΝΑ ■ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2019 ■ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 631 ■ 2,50 ΕΥΡΩ



ΛΕΗΛΑΣΙΕΣ, ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ, ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ...  
ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ ΟΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ  
ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ;

> ΣΕΛΙΔΑ 6



Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ  
ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ  
ΣΟΚΟΛΑΤΟΠΟΙΪΑΣ  
ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

> ΣΕΛΙΔΑ 13



ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ  
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Εκπληρώθηκε η επιθυμία του αείμνηστου Δασκάλου

> ΣΕΛΙΔΑ 15



ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 33 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ  
ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ

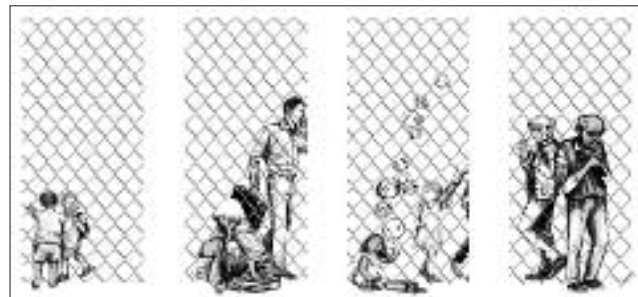
ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

> ΣΕΛΙΔΑ 16

## ΩΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΒΟΜΒΑ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΙΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΛΑΒΟΥΝ ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΤΙΣ ΕΥΘΥΝΕΣ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΝΑΛΟΓΟΥΝ

Πηγή: The Guardian



ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Σε τροχιά συναίνεσης επιδιώκει να κινείται η κυβέρνηση σε μια προσπάθεια να εκπέμψει μια διαφορετική εικόνα της πολιτικής σκηνής από αυτές που είχαμε συνηθίσει τα προηγούμενα χρόνια. Ταυτόχρονα όμως μέσω αυτής της στρατηγικής επιδιώκει να προωθήσει τον πολιτικό σχεδιασμό της και να περάσει με τη μέγιστη δυνατή πλειοψηφία αυτά που θεωρεί εμβληματικά νομοσχέδια. Με αυτό τον τρόπο όμως επιτυγχάνει να στρέψει το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης σε συγκεκριμένους στόχους προκειμένου η κυβέρνηση να «δουλεύει» απερίσπαστη πάνω σε κρίσιμα ζητή-

ματα για τη χώρα, όπως η οικονομία και το προσφυγικό.

Το τελευταίο διάστημα στο προσκήνιο βρίσκονται οι διεργασίες με τα κόμματα προκειμένου να βρεθεί κοινός τόπος ώστε οι Έλληνες του εξωτερικού να μπορούν να ψηφίζουν από τον τόπο διαμονής τους. Για να περάσει μια τέτοια ρύθμιση από τη Βουλή απαιτούνται 200 ψήφοι. Άρα χρειάζεται συναίνεση με τα υπόλοιπα κόμματα της αντιπολίτευσης. Όλοι εκτός από τον ΣΥΡΙΖΑ φαίνονται διατεθειμένοι να βάλουν νερό στο κρασί τους. Στην αξιωματική αντιπολίτευση δεν αντιδρούν επί της ουσίας της πρότασης,

όμως η δική τους «κόκκινη γραμμή» συγκρούεται με την αντίστοιχη της κυβέρνησης που προβλέπει ότι, η ψήφος των αποδήμων θα πρέπει να προσμετράται στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα. Η κυβέρνηση τα συζητάει όλα εκτός από αυτό. Στον ΣΥΡΙΖΑ εκτιμούν ότι η πραγματική πρόθεση της κυβέρνησης είναι η μικροπολιτική και η αλλοίωση του εκλογικού αποτελέσματος. Σε κάθε περίπτωση η κυβερνητική πλευρά επιδιώκει να βρεθεί κοινή βάση με όλες τις πτέρυγες της Βουλής και μέχρι τέλος Νοεμβρίου να «περάσει» από τη Βουλή.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

## ΓΕΝΝΑΙΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

Θεμελίωση Ναού στην Κωνσταντινούπολη, για πρώτη φορά μετά το 1923, και δυσκολίες ανακαίνισης δύο βυζαντινών Εκκλησιών

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Α. ΜΑΓΓΙΝΑ

Υπάρχουν θέματα που πραγματοποιούνται και λύνονται με γενναίες αποφάσεις και άλλα που περνούν από τα γραφειοκρατικά γρανάζια για να δυσκολεύουν τα πράγματα. Μια τέτοια γενναία απόφαση είναι αυτή που άρχισε να υλοποιείται τον περασμένο Αγουστο, για την οποία χρειάστηκαν αρκετά χρόνια για να γίνει πραγματικότητα. Είναι η άδεια ανοικοδόμησης μίας εκκλησίας των Συροϊακωβιτών που ζουν στην Κωνσταντινούπολη. Η θεμελίωση έγινε με τη συμμετοχή του Προέδρου της Τουρκίας Recep Tayyip Erdoğan, του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, των Συροϊακωβιτών Ιεραρχών, κληρικών και λαϊκών παραγόντων τους καθώς και εκπροσώπων των άλλων Μειονοτήτων που ζουν στην Πόλη.

> ΣΕΛΙΔΑ 2



Ναός Ταξιαρχών στη Σιγή.

Φωτό: Ν. Μαγγίνας

# επικαιρότητα

## ΓΕΝΝΑΙΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ

### Θεμελίωση Ναού στην Κωνσταντινούπολη, για πρώτη φορά μετά το 1923, και δυσκολίες ανακαίνισης δύο βυζαντινών Εκκλησιών

τότε Μητροπολίτη Προύσης Ελπιδοφόρου, νυν Αρχιεπισκόπου Αμερικής, από τους ιδιώτες-ιδιοκτήτες τους.

Για τους ναούς αυτούς αρθρογράφος τουρκικής εφημερίδας αναφέρει ότι «τέτοια σπουδαία μνημεία πρέπει να περάσουν και στις επόμενες γενεές για τον λόγο αυτό θα πρέπει να μεσολαβήσει και η UNESCO». Στο άρθρο του παραβλέποντας, ως φαίνεται, το ζωηρό ενδιαφέρον της Μητροπόλεως

Προύσης και του Πατριαρχείου που υπάρχει για την ανακαίνισή τους, γράφει μεταξύ άλλων το εξής αμίμητο: «Αφού ο Ορθόδοξος κόσμος δεν κατάφερε να συμβάλλει στην ανακαίνιση των ιστορικών αυτών ναών, τότε είναι χρήσιμο το κράτος να ανοίξει διόδους για την ανακαίνισή τους. Παρόλο που η ιδιοκτησία αυτών των ναών από χέρια ιδιωτών πέρασε στο Πατριαρχείο, τα ιστορικά αυτά μνημεία δημιουργήθηκαν στα εδάφη μας, είμεθα πάλι εμείς που θα επωφεληθούμε από αυτήν την ιστορία» και καταλήγει λέγοντας «εάν δεν δείξουμε την απαιτούμενη ευαισθησία για να ορθοποδήσουν αυτά τα μνημεία δεν θα αντέξουν άλλο και θα εξαφανισθούν».

Μια άλλη δημοσιογράφος τουρκικής εφημερίδας γράφει ότι ο ναός της Παντοβασιλίσσας ορθοποδεί με δυσκολία και καταρρέει. Ακόμη σημειώνει ότι είναι από τα σπουδαιότερα ιστορικά και πολιτιστικά μνημεία και παρατηρεί ότι στις πολύ σημαντικές τοιχογραφίες του ναού έχουν γράψει με «σπρέι»,



Ο Ιερός Ναός Ταξιαρχών.

«γεγονός που αποτελεί άσχημη εικόνα». Πράγματι, ο γράφων είχε προσωπική εμπειρία τον Νοέμβριο του 2004, όταν είχε τελεστεί Θεία Λειτουργία στη μισοερείπωμένη εκκλησία της Παντοβασιλίσσας, για πρώτη φορά μετά το 1922, στην οποία είχε χοροστατήσει ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος. Είχαμε τότε θαυμάσει τις ιστορικές τοιχογραφίες της Παλαιολογείου εποχής που φαινόταν να αργοσβήνουν.

Τον τελικό, λοιπόν, λόγο έχει το Ανώτατο Συμβούλιο Μνημείων του Υπουργείου Πολιτισμού της Αγκύρας, με την απόφαση που θα εκδώσει.

Αναμένουμε να δούμε την απόφαση για το δίκαιο αυτό αίτημα του Πατριαρχείου. Έως τότε θα συνεχισθεί η σκόπιμη γραφειοκρατία και η κωλυσιεργία για την έκδοση της τελικής άδειας ανακαίνισης των ναών αυτών;



Ο Πατριάρχης χοροστατεί στον ιστορικό ναό της Παντοβασιλίσσας στην Τρίγλια.

Κατά τη διάρκεια της τελετής ο Πρόεδρος Ερντογάν, στην ομιλία του, επισήμανε ότι ο Ναός του Αγίου Εφραίμ θα είναι «πλούτος για την Πόλη», και πρόσθεσε ότι «οι διαφορετικότητές μας αποτελούν πλούτο για τον γεωγραφικό μας χώρο». Σε άλλο σημείο της ομιλίας του είπε ότι «η γεωγραφική μας περιοχή έγινε κληρονόμος της εθνικής και πολιτιστικής ποικιλότητας της ανθρωπότητας».

Μετά την εξέλιξη αυτή, της θεμελίωσης Ναού για πρώτη φορά μετά το 1923 οπότε και ιδρύθηκε η Τουρκική Δημοκρατία, ανάλογη θετική αντιμετώπιση αναμένουν, μεταξύ άλλων, δύο ιστορικοί ναοί. Πρόκειται για ναούς στη Μικρά Ασία, ο ένας στη Σιγή (Kutuyaka) των Ταξιαρχών (10ος αι.), και ο άλλος στην Τρίγλια της Παντοβασιλίσσας (13ος αι.), αμφότεροι στην Προποντίδα, στις όχθες της θάλασσας του Μαρμαρά. Οι δυο ναοί αναμένουν να ανακαινισθούν εδώ και μερικά χρόνια, καθώς αγοράστηκαν πριν χρόνια με τη συνδρομή του



ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

Μαυρομυιάλη 84 & Καλλιδορίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ  
Τηλ. 210 8817341 - 210 8818992, Fax: 210 8818992  
e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr, www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ  
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ  
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ  
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ  
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ  
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ  
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ  
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ωράριο γραφείων: Δευτέρα έως Παρασκευή 9.00-15.00

Τα ευνυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν και όχι κατ' ανάγκη της εφημερίδας. Η εφημερίδα διατηρεί το δικαίωμα της αλληγορίας ή περικοπής των κειμένων, όταν αυτό κριθεί αναγκαίο. Η εφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τις 15 κάθε μήνα.

#### ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια για όλη την Ελλάδα	30 ευρώ
Για τους Οργανισμούς	35 ευρώ
Για Σωματεία - Συλλόγους	35 ευρώ
Για την Ε.Ε.	48 ευρώ
Για την Τουρκία	35 ευρώ
Για τις υπόλοιπες χώρες	53 ευρώ

#### ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεία μας καθημερινά 9.00-15.00, με εισπρακτορά, μετά από τηλεφώνημα, με ταχυδρομική επιταγή, στις τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54 - IBAN: GR870110110000011093622154

**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ**

Το Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη, σε συνεργασία με την Κοινότητα Σταυροδρομίου και την εφημερίδα Ὁ Πράγματος, σας καλούν στα εγκαίνια της φωτογραφικής έκθεσης του κ. Ali Öz Tarlambaşı, η Χαμένη Γειτονιά των Ρωμαίων.

Η εκδήλωση πραγματοποιείται υπό την αιγίδα του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Την εκδήλωση θα τιμήσει με την παρουσία του η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

Ομιλητές:

Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ-Μπαϊβεργιάν, Φιλολόγος  
Μανώλης Κωστίδης, Δημοσιογράφος  
Δρ. Σαάβας Τσιλένης, Αρχιτέκτων

Με την ευκαιρία 20 Νοεμβρίου 2019 και ώρα 18:30 στο Σισμανόγλειο Μέγαρο, Sakialı Cad. No 60 Beşiktaş-Beşiktaş.

(Ώρα προσέλευσης 18:00)

RSVP: +90 212 252 88 65 e-mail: info@stavrodromion.org

# ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

## ΩΡΟΛΟΓΙΑΚΗ ΒΟΜΒΑ ΓΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ - ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΟ

Την ίδια στιγμή, στο κυβερνητικό στρατόπεδο κάνουν τον απολογισμό των πρώτων 100 ημερών στην διακυβέρνηση της χώρας και από τα μηνύματα που εισπράττουν εμφανίζονται ικανοποιημένοι από τη εξωτερική εικόνα που εκπέμπουν. Στο διά ταύτα όμως έχουν έρθει «ενώπιος ενωπίω» με τα πραγματικά προβλήματα της χώρας και αναπροσαρμόζουν τα πλάνα τους. Το πρώτο ουσιαστικό πρόβλημα -εκτός από την οικονομία- είναι το προσφυγικό καθώς οι προεκτάσεις του είναι τρομακτικές.

«Θα γίνουμε η ευχάριστη έκπληξη της Ευρωζώνης, η ισχυρή ανάκαμψη έχει ήδη αρχίσει», υποστήριξε ο πρωθυπουργός σε συνέντευξή του στο Γαλλικό Πρακτορείο Ειδήσεων (AFP), με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ημερών από την ορκωμοσία της κυβέρνησης. Ο Κυριάκος Μητσοτάκης εξέφρασε την πεποίθηση ότι πρέπει να υπάρξουν συνέπειες για τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που επιλέγουν να μην επωμιστούν το βάρος που τους αναλογεί στην αντιμετώπιση του μεταναστευτικού/προσφυγικού προβλήματος.

Η ελληνική πλευρά θέτει το πρόβλημα στην ευρωπαϊκή του διάσταση. Ο κ. Μητσοτάκης, στην ίδια συνέντευξη λίγο πριν τη σύνοδο Κορυφής του Οκτωβρίου, είπε με νόημα πως η Ευρώπη δεν εκβιάζεται με απειλές, αλλά παράλληλα πρέπει να είναι προετοιμασμένη για το ενδεχόμενο ενός νέου μεταναστευτικού και προσφυγικού κύματος.

Πρόσθεσε στο ίδιο ύφος ότι η ΕΕ έχει υπάρξει «γενναϊόδωρη» με την Τουρκία, όμως, σε σχέση με το περσινό καλοκαίρι, οι αφίξεις στα νησιά του Αιγαίου έχουν αυξηθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε πλέον να αντιμετωπίζουμε πολύ σοβαρό πρόβλημα.

Ο πρωθυπουργός κατά τη διάρκεια της Συνόδου έθεσε το ζήτημα του επιμερισμού των βαρών στους υπόλοιπους αρχηγούς, προσθέτοντας πως θεωρεί απαράδεκτη την προσέγγιση ορισμένων κρατών-μελών ότι το μεταναστευτικό-προσφυγικό δεν συνιστά πρόβλημα.

Για τις εξελίξεις στη Συρία, ο πρωθυπουργός χαρακτηρίζει απαράδεκτη την τουρκική εισβολή και η αποψή του είναι ότι «αποσταθεροποιεί τη χώρα και προσφέρει ευκαιρία στους ηττημένους τζιχαντιστές να ανασυγκροτηθούν. Είναι ένας ακόμα παράγοντας αστάθειας, που θα μπορούσε να προκαλέσει νέα πίεση από προσφυγικές-μεταναστευτικές ροές».

Προτεραιότητα της ελληνικής κυβέρνησης είναι να επιταχυνθεί η διαδικασία ασύλου και όσοι δεν δικαιούνται άσυλο να επιστρέφουν στην Τουρκία, σημειώνει ο κ. Μητσοτάκης, αποσαφηνίζοντας πως απαιτείται περισσότερη ευρωπαϊκή βοήθεια.

Στο πλαίσιο αυτό, αρωγός στη ελληνική προσπάθεια θα σταθούν συγκεκριμένες τεχνολογικές υποδομές για την ταυτοποίηση πλοιαρίων πριν καν αποπλεύσουν από τα τουρκικά παράλια και τη δυνατότητα επικοινωνίας με την Ακτοφυλακή της γειτονικής χώρας, ώστε οι βάρκες να ακινητοποιούνται πριν φτάσουν στα ελληνικά ύδατα.

Το μήνυμα που θέλει να περάσει ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση είναι ότι είναι ότι «Η εικόνα της χώρας αλλάζει στο εσωτερικό και ότι ο Πρωθυπουργός επανασυστήνει την Ελλάδα στο εξωτερικό, Ανακτούμε την αξιοπιστία και την εμπιστοσύνη στον κόσμο».

Στην αξιωματική αντιπολίτευση ο Αλέξης Τσίπρας έχει ξαναπάρει επάνω του την ευθύνη για το «άλμα προς τα εμπρός» και, με εξορμήσεις σε όλη τη χώρα, προσπαθεί να απελευθερώσει το κόμμα του από τα βαρίδια της εσωστρέφειας. Ταυτόχρονα σε εξέλιξη βρίσκεται το σχέδιο για διεύρυνση και «ψηφιακό» άνοιγμα στην κοινωνία με στόχο την εγγραφή νέων μελών. Σκοπός αυτού του εγχειρήματος είναι η αναζωογόνηση του κόμματος και η δημιουργία ενός αντιδεξιού μετώπου. Στο μεταξύ όμως ο κ. Τσίπρας έχει να αντιμετωπίσει εκτός από τους πολιτικούς του αντιπάλους και τις εσωκομματικές αναταράξεις που δημιουργούν τάσεις αυτομαστιγώματος. Τα μηνύματα δυσφορίας έχουν σταλεί. Προς το παρόν όμως αποφεύγονται οι εν θερμώ αποφάσεις που θα έκαναν τα πράγματα πολύ χειρότερα. Το σίγουρο είναι ότι τα σπουδαία έπονται από το Συνέδριο του κόμματος και ύστερα.

## ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΖΑΠΠΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

Ο Πρόεδρος της Εφορείας της Ζαππείου Σχολής, τα μέλη και ο κατά νόμο ιδρυτής της σχολής επιθυμούν να γνωστοποιήσουν στην αξιότιμη Ομογένεια το έργο συντήρησης και καθαρισμού των εξωτερικών όψεων του ιστορικού κτηρίου της σχολής. Η πληροφόρηση αυτή θα αποκαταστήσει τις ανακριβείς πληροφορίες κι αναρτήσεις που πρόσφατα κυκλοφορούν.

Με την προτροπή και την εισήγηση του κ. Παντελή Βίγκα, η εταιρεία κινητής τηλεφωνίας TURKCELL δέχτηκε να χρηματοδοτήσει για την εκτέλεση του έργου αυτού το ποσό των 2.100.000 ληρών στα πλαίσια του προγράμματος πολιτιστικών και κοινωνικών δωρεών, επιβεβαιώνοντας επίσης ότι η γενναϊόδωρη αυτή δωρεά δεν συνεπάγεται κανένα αντάλλαγμα.

Μετά από αυτή την ευχάριστη εξέλιξη η Εφορεία της σχολής ως μόνος υπεύθυνος φορέας σε συνεργασία με τον κατά νόμο ιδρυτή ανέθεσαν κατόπιν λεπτομερών μελετών, ερευνών, σχεδιασμών και αλληπάλληλων διαβουλεύσεων με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς τον εξωραισμό των εξωτερικών όψεων του κτηρίου, με τον όρο συντήρησης και ανάδειξης των αρχιτεκτονικών στοιχείων του και πλήρη σεβασμό στην ιστορική φυσιογνωμία του κτηρίου, στην κατασκευαστική με πολυετή εμπειρία εταιρεία CAN HELVACIO-GLU, γνωστή στην ομογένεια για τα έργα αναστήλωσης διατηρητέων κτηρίων κυρίως στην περιοχή της κοινότητας Νεοχωρίου.

Στη συνέχεια η εταιρεία ξεκίνησε τα απαιτούμενα διαβήματα στις αρμόδιες αρχές για την έκδοση των απαραίτητων αδειών ώστε να ξεκινήσουν τα έργα.

Το συμβόλαιο υπεγράφει μεταξύ Σχολικής Εφορείας και κατασκευαστικής εταιρείας με τη σύμπραξη νομικών προσώπων.

Η κατάθεσης της γενναίας αυτής χορηγίας από την TURKCELL θα γίνεται στον νέο λογαριασμό που έχει ανοιχτεί στην τράπεζα VAKIFBANK από την εφορεία της σχολής και βάση του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος θα πληρώνεται η κατασκευαστική εταιρεία. Η προθεσμία αποπεράτωσης όλων των εργασιών και παράδοσης έργου είναι οκτώ μήνες.

Η ιδέα της κτηριολογικής ανακαίνισης υπήρχε από καιρό για το άριστο αυτό δημιούργημα του μεγάλου εθνικού ευεργέτη Κωνσταντίνου Ζάππα για αυτό στο παρελθόν είχαν γίνει μελέτες και είχαν ληφθεί πολλές προτάσεις. Σήμερα μόλις το όραμα μας αυτό, μετά από συντονισμένες προσπάθειες, με τη γενναία χορηγία της TURKCELL και την έναρξη των εργασιών μπορεί και γίνεται πραγματικότητα.

Με μεγάλη χαρά, συγκίνηση και αίσθημα ευθύνης: Αναγνωρίζουμε την προσφορά του κ. Παντελή Βίγκα για την πρωτοβουλία που ανέλαβε ώστε το εμβληματικό κτήριο του Ζαππείου που λειτουργεί ως εκπαιδευτήριο από το 1875, να επανακτήσει και να συνεχίσει την προσφορά του στην ΟΜΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ με την παλιά του λάμψη και αίγλη, αναγνωρίζουμε επίσης την αξία της προσφοράς της εταιρείας TURKCELL.

Μας συγκινεί ιδιαίτερα η αφιλοκερδής συνεργασία του καθηγητή της σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου κ. Κωνσταντίνου Καραδήμα, ο οποίος συνεργάζεται άψογα με τον υπεύθυνο αρχιτέκτονα της κατασκευαστικής εταιρείας, Can Helvacioglu και ανέλαβε την εποπτεία του έργου αυτού.

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ των εν Ελλάδι ΖΩΓΡΑΦΕΙΩΤΩΝ  
Σας καλούν στην εκδήλωση που οργανώνουν την  
**Πέμπτη 14 Νοεμβρίου 2019 ώρα 19:00**  
στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών  
(Δ. Σούτσου 46 Αμπελόκηποι)

*Μνήμη*  
**Δημήτρη Φραγκόπουλου**

Συμμετέχουν οι:  
Μαριάννα Κορομηλά, Νικόλαος Ουζούνογλου  
Σταύρος Ανεστίδης, Νίκος Κόλμαν  
Συντονίζει ο Μανώλης Κωστίδης

### ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

#### ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΘΕΙΑΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΚΑΝΔΥΛΛΙ

Σε απάντηση δημοσιεύματος της εφημερίδας Ανατολή αναφορικά με την τύχη του ακινήτου της Κοινότητας Θείας Μεταμορφώσεως Κανδυλλί θα επιθυμούσαμε να γνωρίζετε τα εξής:

- Μετά την αρνητική πρωτόδικη απόφαση του δικαστηρίου ασκήθηκε έφεση (istinaf) από την Κοινότητα.
- Ενημέρωση για το θέμα είχε τόσο ο Πρόεδρος του ΣΥΡΚΙ, όπως αναφέρει και ο ίδιος σε συνέντευξή του στην ίδια εφημερίδα, όσο και άλλα μέλη του ΣΥΡΚΙ.
- Την υπόθεση χειρίζονται έγκριτοι νομικοί και ελπίζουμε στη θετική έκβασή της.
- Η Κοινότητα προτίθεται, μόλις τελεσιδικήσει η υπόθεση, να ενημερώσει την Ομογένεια με δημόσια εκδήλωση, όπως έπραξε και στο παρελθόν.

**ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ**

## ειδήσεις

### ΕΠΑΨΕ Η ΓΝΩΣΤΗ ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΑΝΤΑΜ ΜΑΡΘΑΣ ΝΑ ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ

Με απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Βακουφιών δημοπρατήθηκε –με ανοικτή διαδικασία– η διαχείριση της γνωστής παραλίας της Αντιγόνης, η ονομαζόμενη Κόλπος της Μαντάμ Μάρθας που βρισκόταν σε προστατευόμενη από τους κανόνες περιοχή (sit). Στη δημοπρασία πλειοδότησαν κάποιοι επιχειρηματίες στους οποίους μεταβιβάστηκε η διαχείριση. Η μετατροπή της παραλίας από καθεστώς μη πληρωμής δημιούργησε ανησυχίες στους κάτοικους, που ισχυρίζονται ότι θα καταστραφεί η φυσική και πολιτιστική ζωή της περιοχής. Αυτός ήταν ο λόγος που ξεκίνησαν προσπάθειες για ακύρωση της δημοπρασίας. Την είδηση δημοσίευσε η Cumhuriyet.

**Η** είδηση ήταν καταχωρημένη στην ιστοσελίδα dokuzadabirdeniz.com (Γενική Διεύθυνση Ιδρυμάτων), που το τελευταίο διάστημα προσπαθεί να αποκομίσει έσοδα από διάφορες τοποθεσίες. Αυτό εφάρμοσε πρόσφατα για την



Αντιγόνη. Σε δημοπρασία που είχε ανακοινωθεί από τον Δεκέμβριο του 2018, προέβλεπε την παραχώρηση σε ιδιώτη παραλία της Αντιγόνης, με την ονομασία Κόλπος της Μαντάμ Μάρθας και μαζί γύρω στα 56 στρέμματα γης, με συνολικό χρηματικό ποσό 15 χιλιάδες Τ.Λ. τον μήνα και παραχώρηση για 15 έτη. Στη δημοπρασία πλειοδότησε ένας επιχειρηματίας που έχει εστιατόριο στο νησί. Έτσι, έγινε το πρώτο βήμα για να ανοίξει ο δρόμος για τουριστική εκμετάλλευση μιας από τις πιο σημαντικότερες περιοχές της Αντιγόνης. Η συγκεκριμένη παραλία είναι σε μια από τις καλύτερες περιοχές με φυσική ομορφιά.

Η παραλία του Κόλπου της Μαντάμ Μάρθας είναι προστατευόμενη περιοχή 1ου βαθμού και αποτελείται από 56 στρέμματα γης, καλύπτοντας συνολικά μια ευρεία περιφέρεια που ξεκινά από τον θαλάσσιο Κόλπο της Μαντάμ Μάρθας και φτάνει έως την περιοχή Kalkarazankaya της Αντιγόνης. Για την περιοχή έχουν κατατεθεί πολλές αιτήσεις για ανέγερση διαφόρων κτιρίων για τουριστικούς σκοπούς συμπεριλαμβανομένου του σπιτιού της Μαντάμ Μάρθας. Με τον τρόπο αυτό, η περιοχή θα μετατραπεί σε ανοικτό τουριστικό προορισμό.

Με τις διαδικασίες που συνεχίζονται για έκδοση αδειών έργων εκμετάλλευσης, θα περιφράξει την περιοχή με συρματοπλέγματα, θα δημιουργήσει εγκαταστάσεις όπως χώρο συναυλιών, πλαζ, εστιατορίων και καφετεριών, στα οποία η είσοδος θα είναι επί πληρωμή. Από το 2006 η υπηρεσία κτηματολογίου του νησιού που της ανήκε η περιοχή, την αντάλλαξε και τη μετέγραψε στο Ίδρυμα Silahtaraga, ώστε η διαχείρισή της να περάσει στη Γενική Διεύθυνση Ιδρυμάτων. Έκτοτε οι κάτοικοι της Αντιγόνης παρακολουθούσαν την υπόθεση από κοντά. Οι Αντιγονιώτες, προκειμένου η περιοχή να μην δοθεί σε ιδιώτες, ξεκίνησαν εκδηλώσεις διαμαρτυρίας και συγχρόνως να καθαρίζουν την περιοχή γύρω από την παραλία.

Η παραχώρηση της παραλίας της Μαντάμ Μάρθας σε ιδιώτες δημιούργησε αντιδράσεις, επειδή το κράτος πήρε από τον λαό μια παραλία που χρησιμοποιούσε μέχρι σήμερα ελεύθερα, χωρίς πληρωμή, για να τη μετατρέψει σε χώρο με πληρωμή. Οι κάτοικοι της Αντιγόνης και των υπόλοιπων νησιών, ανησυχούν για την καταστροφή της φυσικής και πολιτιστικής ζωής και συνεχίζουν να αντιδρούν σε αυτές τις τακτικές. Μετά από όλα αυτά, αυξάνονται οι πρωτοβουλίες για ακύρωση της δημοπρασίας.

### ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΕΙΣΜΟΣ, ΕΝΤΑΣΗΣ 7,5 RICHTER ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ 2,5 ΛΕΠΤΩΝ

Ο καθηγητής Γεωλογίας Dr. Cenk Yaltirak, αφού εξέτασε τη θάλασσα του Μαρμαρά, ανακοίνωσε ότι προβλέπει σεισμό 7,5 richter, διάρκειας 2,5 λεπτών, με δύναμη κατεδαφίσεως και ζημιών, διπλάσια από αυτόν της 17ης/8. Από την ιστοσελίδα indigodergisi.com (20/8/2019).



**Ο** Dr. Cenk Yaltirak ανακοίνωσε: «Σύμφωνα με στοιχεία που συλλέξαμε, γνωρίζω ότι το μέγεθος πιθανού σεισμού στη θάλασσα του Μαρμαρά θα είναι τουλάχιστον 7,5 richter και οι ζημιές που θα προξενήσει, θα είναι 2 φορές μεγαλύτερες από τον σεισμό της 17ης Αυγούστου. Το πρόβλημά μας δεν είναι να ξέρουμε το μέγεθός του, αλλά το πού και το πώς θα επηρεάσει».

Και συμπλήρωσε: «Ο σεισμός που περιμένουμε θα ξεκινήσει από τη γέφυρα Osmangazi της περιοχής Gebze και θα επεκταθεί με ταχύτητα προς τη δυτική πλευρά». Ο Dr. Cenk Yaltirak, καθηγητής του τμήματος Μεταλλευμάτων και Γεωλογίας στο Πολυτεχνείο Κωνσταντινούπολης ασχολείται, από το 2000 και μετά, με την καταγραφή σεισμών και ρηγμάτων. Μελετάει δηλαδή τα στοιχεία για τους ιστορικούς σεισμούς της θάλασσας του Μαρμαρά, που έγιναν εδώ και 500 χρόνια, τις περιοχές και τα ρήγματα. Σύμφωνα με τις έρευνες, σε διάρκεια 1.500 χρόνων έγιναν στην περιοχή 253 σεισμοί. Μεταξύ αυτών 38 μεγάλοι σεισμοί που κύπησαν περισσότερες από μια περιοχή. Τέτοιοι σεισμοί, τα τελευταία 100 χρόνια, κύπησαν στο νησί του Μαρμαρά, το Τσιναρτζίκ και τη Νικομήδεια. Σε αυτούς τους σεισμούς είναι γνωστά το μέγεθος των καταστροφών, των ρηγμάτων και οι περιοχές που επηρέασαν. Ο σεισμός στη θάλασσα του Μαρμαρά θα ξεπεράσει τα 7 richter. Τα στοιχεία από τους 38 σεισμούς που μελετήθηκαν, δείχνουν ότι ήταν πάνω από 7 richter. Οι μεγάλοι σεισμοί που επηρέασαν περιοχές και τράβηξαν την προσοχή των επιστημόνων ήταν των ετών 557, 989, 1509.

Αρχίζοντας από τη Νικομήδεια, την Προύσα και τη Ραιδεστό καταγράφονται τρεις σεισμοί με μεγάλη καταστροφική ισχύ. «Γνωρίζοντας τις περιοχές, μελετήσαμε φτάνοντας ακόμα πιο κοντά σε στοιχεία για τις περιοχές που καταστράφηκαν τελείως. Κωδικοποιήσαμε και καταγράψαμε τους ιστορικούς σεισμούς, τα μεγέθη των ρηγμάτων και, μελετώντας τα στοιχεία των σεισμών και την καταστροφική τους ισχύ, εντοπίσαμε ότι σε ποσοστό 100% είναι σχεδόν ίδιοι».

### ΑΠΑΓΟΡΕΥΤΗΚΕ ΤΟ ΚΑΛΕΣΜΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΓΑΦΩΝΑ ΤΩΝ ΜΙΝΑΡΕΔΩΝ

Εντύπωση έκανε στον μουσουλμανικό κόσμο η απαγόρευση καλέσματος του μουεζίν (Ezan) από τα μεγάφωνα των τζαμιών του Αζερμπαϊτζάν. Σημειωτέον ότι εδώ και κάποια χρόνια έχει απαγορευτεί και η παραδοσιακή μαντίλα στα κορίτσια που σπουδάζουν. Την είδηση δημοσίευσε η τουρκική ιστοσελίδα Siyaset Cafe (6/9/2019) και πιστεύουμε ότι αυτές οι κινήσεις θα είναι «κακό παράδειγμα» για την Τουρκία.

**Μ**ε απόφαση που λήφθηκε στο Αζερμπαϊτζάν, απαγορεύτηκε η μετάδοση του καλέσματος του μουεζίν από τα μεγάφωνα των τζαμιών της χώρας. Την απόφαση έλαβαν μετά από παράπονα του λαού που δήλωνε ότι ο ήχος αυτός ενοχλεί. Εντύπωση έκανε φυσικά στους πιστούς η λήψη της. Η δικαιολογία όμως της κυβέρνησης ήταν ότι ο ήχος από τα μεγάφωνα ενοχλεί τα παιδιά και τους ασθενείς και οι υπεύθυνοι απαγόρευσαν τη μετάδοση του καλέσματος από τα μεγάφωνα.

Ειδικότερα την τελευταία περίοδο αρκετός κόσμος στην πρωτεύουσα Μπακού παραπονιόταν για τον εκκωφαντικό ήχο των μεγάλων των τζαμιών. Οι υπεύθυνοι του Υπουργείου Θρησκευμάτων του Αζερμπαϊτζάν και των Μουσουλμάνων της Καυκάσου δήλωσαν ότι αυτή η απαγόρευση άρχισε να εφαρμόζεται πριν λίγο καιρό. Ο υπεύθυνος κ. Ακίφ Ακάγιεβ είπε ότι «δεν απαγορεύσαμε το κάλεσμα του μουεζίν αλλά τη μετάδοση του από τα μεγάφωνα». Οι μουεζίνδες αντιδρώντας σε αυτή την απόφαση άρχισαν να ανεβαίνουν στους μινारेδες και να καλούν τους πιστούς με τον παραδοσιακό τρόπο, χωρίς μεγάφωνα.

Αντιδράσεις υπήρξαν κατά τις μεσημβρινές ώρες προσευχής από τους πιστούς του τζαμιού Σουλτানাλή του Μπακού, που υποστήριξαν ότι παραβιάζεται η θρησκευτική ελευθερία της κοινότητας. Είπαν ότι είναι σημαντική υποχρέωσή τους να ακούν το κάλεσμα του μουεζίν. Συνέχισαν δε με την αιτιολογία ότι δεν είναι δυνατόν να ακούσουν τον μουεζίν χωρίς τα μεγάφωνα, όταν ο θόρυβος της πόλης είναι μεγάλος. Ζήτησαν δε να μάθουν αν σε περιοχές Χριστιανών απαγορεύτηκε η χρήση της καμπάνας. Τέλος οι μουσουλμανικές κοινότητες της χώρας έκαναν λόγο για μεθόδους «Άθων Μπολσεβίκων».

Ο ιμάμης του τζαμιού Σουλτানাλή Ιμπραήμ Γιαρίεβ για να τους καθησυχάσει δήλωσε: «Η απαγόρευση είναι μια δημοκρατική απόφαση και πρέπει να υπάρξει σωφροσύνη. Εμείς δεν είμαστε ούτε Αραβική χώρα ούτε Περσία. Είμαστε μια δημοκρατική χώρα που το κράτος είναι ξεχωριστό από τη θρησκεία και για αυτό πρέπει να σεβαστούμε τους ανθρώπους που ενοχλούνται».



# ειδήσεις

www.tsoukatou.gr

## ΤΕΡΑΣΤΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΒΙΖΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το Εμπορικό Επιμελητήριο του Αϊβαλί και του Μπαλικεσίρ υπέγραψε, με το Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στη Σμύρνη, πρωτόκολλο για έκδοση βίζας ολόκληρη τον χρόνο χωρίς διακοπή, αντί των 6 μηνών που ίσχυε μέχρι σήμερα. Την είδηση μετέδωσε το ειδησεογραφικό πρακτορείο IHA (1/9/2019).



Στο Εμπορικό Επιμελητήριο του Αϊβαλί, πραγματοποιούνται οι εργασίες εκδόσης βίζας για την Ελλάδα και τις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Την έκδοση έχει αναλάβει η ελβετικών συμφερόντων εταιρία «VFS Global» και υπογράφηκε νέα συμφωνία προκειμένου να εκδίδονται βίζες για ολόκληρο τον χρόνο.

Ο Πρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου του Αϊβαλί κ. Mustafa Büyükcıngin υπενθύμι-

σε ότι κάθε χρόνο 80-100 χιλιάδες άτομα επισκέπτονται την Ελλάδα, Έπρεπε να ταξιδεύουν στη Σμύρνη για έκδοση βίζας, μια ταλαιπωρία που δεν θα υπάρχει πια. «Ήταν το αποτέλεσμα υπογραφής ενός πρωτόκολλου με το Γενικό Προξενείο της Ελλάδος στη Σμύρνη για την έκδοση βίζας από την εταιρία VFS Global. Καθημερινά χάνονταν πολλές ώρες για την έκδοση βίζας. Με αυτή την κίνηση γλιτώνουν χρήματα και ώρες. Τα άτομα από το Αϊβαλί που επισκέπτονται τη Μυτιλήνη είναι περίπου 80-100 χιλιάδες τον χρόνο. Κάθε χρόνο χιλιάδες άτομα κάνουν αίτηση για βίζα. Οι βίζες πια θα εκδίδονται από το Αϊβαλί αντί της Σμύρνης. Όλοι από τις γύρω περιοχές και νομούς θα έρχονται στο Αϊβαλί. Αυτήν τη στιγμή η έκδοση βίζας στο Αϊβαλί παρουσιάζει αυξητική τάση. Είναι μια συνεισφορά του επιμελητηρίου του Αϊβαλί και των μελών του. Αυτός είναι ο λόγος που από την εταιρία αυτή δεν ζητήσαμε κάποιο ενοίκιο. Στην εταιρία έκδοσης βίζας επίσης παραχωρήσαμε τον χώρο. Σκεπτόμενοι τον τουρισμό του Αϊβαλί, δράσαμε με αυτόν τον τρόπο».

Ο Πρόεδρος του Εμπορικού Επιμελητηρίου του Αϊβαλί κ. Mustafa Büyükcıngin ανακοινώνοντας την ευχάριστη είδηση είπε: «Εδώ και 2 χρόνια η έκδοση βίζας γινόταν μόνο για ένα μήνη. Τώρα, μετά την υπογραφή του πρωτοκόλλου, βίζες θα εκδίδονται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου χωρίς διακοπή. Για να το πραγματοποιήσουμε αυτό, εργαστήκαμε σοβαρά για μεγάλο διάστημα. Μετά τις επαφές, καταφέραμε με τη βοήθεια της αξιότιμης Γενικής Πρόξενου της Ελλάδος στη Σμύρνη κ. Αργυρώς Παπούλια να χορηγούνται βίζες για την Ελλάδα όλη την περίοδο του έτους, μέσω του επιμελητηρίου μας. Είμαστε πολύ ευτυχισμένοι».

## ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΠΠΗΛΑΤΕΣ ΑΜΑΞΕΣ ΤΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΕΟ ΔΗΜΑΡΧΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Νέα για το μόνιμο πρόβλημα των ιππήλατων αμαξιών δημοσίευσε η ιστοσελίδα Adalar Haber τον Ιούλιο 2019. Το θέμα που αρκετό διάστημα απασχολεί την επικαιρότητα σχετικά με την κακομεταχείριση των αλόγων και στο τέλος καταλήγει στον θάνατό τους ανέλαβε να λύσει ο νέος Δήμαρχος Κωνσταντινούπολης κ. Ekrem İmamoğlu.

Ο κ. Ekrem İmamoğlu έχει κάνει τις εξής σκέψεις για τη λύση του προβλήματος: Ο Μητροπολιτικός Δήμος Κωνσταντινούπολης, ο Δήμος Πριγκηποννήσων και δύο Πανεπιστημιακά Ιδρύματα θα μελετήσουν από κοινού, τα μοντέλα ηλεκτροκίνητων αμαξιών για τα Πριγκηπόννησα, προκειμένου να τα ενεργοποιήσουν εντός αυτών των περιοχών.



Από πληροφορίες που λάβαμε από τον κ. Murat Ongun, σύμβουλο του κ. Ekrem İmamoğlu, έγινε γνωστό ότι στη θέση των ιππήλατων αμαξιών θα χρησιμοποιηθούν ηλεκτροκίνητες άμαξες. Οι υφιστάμενοι αμαξάδες θα λάβουν σχετική εκπαίδευση για να εργαστούν στις νέες ηλεκτροκίνητες άμαξες.

Για την υλοποίηση του έργου θα δημιουργηθεί ένας συνεταιρισμός. Στον συνεταιρισμό θα συμπεριληφθούν και οι σημερινοί αμαξάδες. Μετά τη δημιουργία του συνεταιρισμού, θα υπογραφεί κοινή σύμβαση με τον Μητροπολιτικό Δήμο Κωνσταντινούπολης και στο πλαίσιο της θα συζητηθούν και θα λυθούν τα θέματα εκπαίδευσης των εργαζομένων, ηλεκτροδότησης και φόρτισης των συσσωρευτών των ηλεκτροκίνητων οχημάτων, αλλά και τα προβλήματα χωρών στάθμευσης. Στο πλαίσιο της ίδρυσης του συνεταιρισμού, το τμήμα Transportation Services του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης, η Energy Inc. και η SPARK θα λειτουργούν με συντονισμένο τρόπο. Επίσης θα γίνουν γνωστές οι διαδρομές των ηλεκτροκίνητων οχημάτων, οι ψυχο-τεχνικές δοκιμές και οι θέσεις στάσεων και θα κατασκευαστούν και σταθμοί φόρτισης.

Η προμήθεια των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων για τις άμαξες θα γίνει από την Enerji A.Ş. έναντι χρηματικού ποσού. Η τιμές των χώρων στάθμευσης και ο έλεγχος των τιμών κίνησης θα καθορίζονται από την εταιρία SPARK. Η εταιρία TUDES θα αξιολογεί τους αμαξάδες και τις καταχωρήσεις τους εντός της πλατφόρμας.

Τέλος για να μην χαθεί η νοσταλγική εικόνα στα νησιά, θα δοθούν κάποιες άδειες σε αμαξάδες για μικρό αριθμό ιππήλατων αμαξών. Φυσικά θα ελέγχονται για την κατάσταση και την περιποίηση των αλόγων τους. Οι διαδρομές για αυτές τις άμαξες θα είναι πολύ μικρές.

## ΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ GÜMÜŞKAPI & SILVERGATE

Αγαπητοί φίλοι και συμπατριώτες

Ανεξάρτητα από την αιτία που εγκαταλείψατε την Τουρκία και κατοικείτε στην Ελλάδα, αν έχετε προβλήματα περιουσιακά, κληρονομικά, συνταξιοδοτικά ή διεκδικείτε οτιδήποτε σε οποιαδήποτε πόλη της Τουρκίας, σας γνωρίζουμε ότι η δικηγορική μας εταιρεία είναι ικανή να σας συμβουλευθεί για νομικά και εμπορικά ζητήματα, υπηρεσίες που προσφέρει εδώ και 30 χρόνια στην Κωνσταντινούπολη και σε άλλα σημεία της Ευρώπης και του κόσμου με γραφεία που διατηρεί στην Κωνσταντινούπολη και το Ρότερνταμ.

Σας δίνουμε τη δυνατότητα να μας πληρώσετε κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της υπόθεσής σας. Είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε μαζί σας σε ταξίδια μας στην Ελλάδα. Έχετε τη δυνατότητα να συνεννοηθείτε μαζί μας στην Τουρκική, Αγγλική και Ελληνική γλώσσα τηλεφωνικά 5 ημέρες την εβδομάδα και με email όλο το 24ωρο, στα κάτωθι τηλέφωνα και διευθύνσεις:

www.mustafademir.av.tr, www.arabulucumustafademir.com

www.silvergate.nl, www.silvergate-legal-consulting.nl

Ελληνικά και Τουρκικά: Nalhan Chasanoglou (0090 532 574 82 75)

Αγγλικά και Τουρκικά: Mustafa Demir (0090 555 222 94 89)

Αγγλικά με όλους τους υπόλοιπους νομικούς συνεργάτες μας στα τηλ.: 0090 212-274 47 64, 272 74 68, 275 63 56, Fax: 0090 212-275 63 56.

Email: gumuskapi.hukuk@gmail.com, avukatmustafademir@hotmail.com, nhasanoglu74@gmail.com  
Ortaklar Cad. No:12/10, Mecidiyeköy/İstanbul/Turkey



ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ  
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ  
ΓΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΜΕΝΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ  
ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΜΑΣ ΑΚΙΝΗΤΑ ΣΤΟ  
ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΗ Ή ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ

Κεντρικό Γραφείο:  
Κοδράτου 12-14, 10437 Αθήνα  
T: 2105223100, F: 2105223120

Γραφείο Σαντορίνης:  
Επαρχιακή Οδός Εμπορίου Περίσσης  
(έναντι Σκλαβενίτη), T: 22960 83322

Γραφείο Λιβάνου: Beirut Al Sayde  
Pharmacy Bdg, Sin EL Fil, Al Sayde  
Str.T: +9611482053, F: +9611482053

www.centralestate.gr, www.centralrealestate.gr, info@centralstate.gr

## ειδήσεις



### ΛΕΗΛΑΣΙΕΣ, ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΙΣ, ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ... ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ ΟΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΤΩΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΩΝ;

Στην κατάσταση των ιστορικών μνημείων της Κωνσταντινούπολης, των ιδιοκτησιών, των χαμένων περιουσιών που έγιναν στόχος κατεδαφίσεων, λεηλασιών ή παράνομων πωλήσεων αναφέρεται η γνωστή δημοσιογράφος κ. Melike Caran, που ασχολείται αρκετά με μειονοτικά ζητήματα. Το άρθρο δημοσιεύτηκε στην *The Independentturkish* (25/9/2019).

**Α**πό τη μια οι κατεδαφίσεις, από την άλλη οι κυνηγοί θησαυρών και οι λαθραίες πωλήσεις. Αυτή είναι η μοίρα των ιστορικών μνημείων της Κωνσταντινούπολης. Αν μάλιστα έχουν χαθεί οι τίτλοι ιδιοκτησίας (Tapu) των ακινήτων, είναι μεγάλη ευκαιρία για άτομα που ασχολούνται με τις αγοροπωλησίες ακινήτων.

**Πόσο νόμιμες είναι αυτές οι αγοροπωλησίες; Πώς φτάνουν στα σπία που έχουν χαθεί οι τίτλοι ιδιοκτησίας;**

Ο δικηγόρος Ali Elbeyoğlu απάντησε για την κατάσταση, που έχει γιγαντωθεί τον τελευταίο καιρό και που έχει γίνει πρόβλημα για την Κωνσταντινούπολη: «Στα ακίνητα των Ρωμιών της Πόλης κυρίως, οι τίτλοι ιδιοκτησίας του κτηματολογίου δεν αναφέρουν επώνυμο στις πράξεις. Γράφουν μόνο όνομα και το όνομα του πατέρα τους. Υπάρχουν δύο είδη συναλλαγών. Βρίσκουν τον πραγματικό ιδιοκτήτη, το μεταβιβάζουν από αυτόν και έτσι δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Το πρόβλημα είναι αν χρησιμοποιήσουν την ομοιότητα του ονόματος σε άτομα που δεν έχουν σχέση, οδηγώντας την κατάσταση σε ένα άδικο χρηματικό κέρδος. Κάνουν και άλλα: Βρίσκουν τον πραγματικό ιδιοκτήτη και, αφαιρώντας την ιδιοκτησία του, τον εξοφλούν σε πολύ χαμηλές τιμές. Δηλαδή τους χρησιμοποιούν ως θύματα».

Στο ερώτημα πως εντοπίζουν αυτά τα ακίνητα ο κ. Elbeyoğlu εξηγεί: Τα πληροφορούνται από τη Διεύθυνση Κτηματολογίου και ξεκινούν τις ενέργειες. Εκδίδουν, σε 1-2 ημέρες, έγγραφα κληρονομιάς. Κανονικά αυτή η διαδικασία χρειάζεται πολύ καιρό, χρόνια για να αποδειχθεί η περιουσία ενός Ρωμιού.

Ο κ. Elbeyoğlu είπε ότι υπό κανονικές συνθήκες ο ιδιοκτήτης μπορεί να δει στη Διεύθυνση Κτηματολογίου την εγγραφή της περιουσίας που του ανήκει. Επίσης ότι οι περιουσίες στο κτηματολόγιο αλλάζουν γρήγορα χέρια. «Όταν η περιουσία στο κτηματολόγιο αλλάξει τρεις φορές ιδιοκτήτη, τότε τα δικαστήρια βλέπουν τον τελευταίο αγοραστή καλόπιστα. Σε περίπτωση εμφάνισης του πραγματικού ιδιοκτήτη, δεν είναι δυνατή η αποζημίωσή του από τον τρίτο αγοραστή».

**Οι συναλλαγές για πράξεις κληρονομιάς αλλάζουν εύκολα χέρια; Εκδίδονται από τη Διεύθυνση Κτηματολογίου τόσο εύκολα;**



Ο κ. Elbeyoğlu είπε: Για να αποδείξουμε ότι οι κληρονόμοι είναι οι πραγματικοί, ανατρέχουμε μέχρι και σε έγγραφα της οθωμανικής περιόδου. Ελέγχουμε δηλαδή το οικογενειακό μητρώο, γιατί όλα πρέπει να τα αποδεικνύουμε με κρατικά έγγραφα. Είναι υποχρεωτικό να έρθουν πιστοποιητικά θανάτου και κληρονομιάς από την Ελλάδα. Οι περισσότεροι δεν αποδεικνύονται ως κληρονόμοι και χρειάζεται να περάσουν το λιγότερο 2-3 χρόνια.

Ο κ. Elbeyoğlu μας είπε ότι αυτά τα άτομα ή οι ομάδες εκδίδουν κληρονομητήρια (Veraset) σε απόμακρες από την Κωνσταντινούπολη περιοχές. Είπε ότι κάποιοι πλαστογραφούν επίσημα έγγραφα. Δηλαδή εκδίδουν ψεύτικα πιστοποιητικά θανάτου, κληρονομικών διαδοχών και πληρεξούσια. Και επιστώντας την προσοχή μας σε μια λεπτομέρεια πρόσθεσε: «Όταν γίνονται 100 τέτοιου τύπου πωλήσεις παρουσιάζονται 2, 3 ιδιοκτήτες. Οι πραγματικοί κληρονόμοι δεν γνωρίζουν ότι διαθέτουν περιουσία. Τα θέματα αυτά δεν είναι εύκολο να λυθούν». Ισχυρίστηκε ότι οι ποινικές κυρώσεις για αυτά τα αδικήματα δεν εφαρμόζονται εγκαίρως. «Αυτό δεν σχετίζεται μόνο με αυτά τα αδικήματα, αλλά με γενικότερες ελλείψεις της Τουρκίας».

**«Άνθρωποι με κακές προθέσεις τα καταχρώνται»**

Η απώλεια αποδεικτικών στοιχείων, οι πολύχρονοι δικαστικοί αγώνες για την απόκτηση περιουσίας ή για επισκευή της, τους αναγκάζουν να εγκαταλείπουν τα κτίρια και τα βάζει στο στόχαστρο των επιτηδίων.

Ο κ. Elbeyoğlu δήλωσε ότι άνθρωποι με κακές προθέσεις καταχρώνται αυτή την κατάσταση και κάνουν αγοροπωλησίες ακινήτων με τη λήψη τίτλων ιδιοκτησίας κτηματολογίου χωρίς την ανάγκη δικαστηρίων.

«Εάν δεν υπάρχει ειδοποίηση από τον ιδιοκτήτη, ορίζουν μέσω του κράτους επίτροπο (Kayyum)». Ο κ. Elbeyoğlu είπε ακόμη: «Οι επίτροποι είναι υποχρεωμένοι να προστατέψουν την περιουσία. Εάν σε 10 χρόνια δεν εμφανιστεί κληρονόμος ή ιδιοκτήτης, τότε η περιουσία περνά στο κράτος».

Υπάρχουν όμως περιπτώσεις που, αφού πέρασαν 50 χρόνια και η περιουσία είχε μεταβιβαστεί στο κράτος, εμφανίστηκε ο ιδιοκτήτης. Με το που προσέφυγε στο δικαστήριο

πήρε από το κτηματολόγιο τον τίτλο ιδιοκτησίας της περιουσίας που του ανήκε.

Το δικαστικό σύστημα στην Τουρκία είναι καλό, χωρίς προβλήματα. Μακάρι να εφαρμόζεται ο νόμος του επίτροπου, θα είναι καλό για τις περιουσίες που δεν υπάρχουν ιδιοκτήτες.

Οι επίτροποι έχουν τη δυνατότητα να ενοικιάζουν, να διαχειρίζονται την περιουσία είπε ο κ. Elbeyoğlu και πρόσθεσε: «Δεν μπορούν όμως να πουλήσουν το ακίνητο αν δεν έχουν απόφαση δικαστηρίου. Θα μου πείτε δεν υπάρχουν και τέτοιες περιπτώσεις; Υπάρχουν. Κυρίως σε περιοχές που απαλλοτριώθηκαν. Εκεί που κατασκευάστηκαν δρόμοι, σχολεία, δημόσια κτίρια. Όταν παρουσιάστηκε ο ιδιοκτήτης του επένδρεψαν ένα μικρότερο ποσό από την αξία της περιουσίας του». Τόνισε μάλιστα ότι «όταν γίνονται απαλλοτριώσεις ο επίτροπος δεν έχει δικαίωμα να ασχοληθεί με τίμημα της περιουσίας».

Ο κ. Elbeyoğlu δήλωσε: «Έτσι όταν εμφανισθεί αργότερα ο πραγματικός ιδιοκτήτης, θα μπορεί να πάρει πίσω την πραγματική αξία του ακινήτου. Αυτή είναι η πιο δίκαιη λύση».

Τα ακίνητα εκκενώθηκαν κυρίως το 1964. Ο κ. Elbeyoğlu αναφέρθηκε στους Ρωμιούς που αναγκάστηκαν να φύγουν το 1964 και είχαν ακίνητα. Αναφέρθηκε δε στην απόφαση της Γενικής Νομικής Επιτροπής του 1974.

«Ήταν ένα δράμα για τους συμπατριώτες μας, που τους χαρακτήρισαν ως ξένους πολίτες. Ήταν μια εποχή με μεγάλες στεναχώριες. Δεν μπόρεσαν να πάρουν τις περιουσίες τους. Κάποιοι, μετά από καιρό, πήραν τα ακίνητα που τους ανήκαν. Σημαντική είναι η περίοδος μεταξύ 1928-1930, πριν τον κανονισμό απόκτησης επωνύμου. Αυτοί οι άνθρωποι δεν γνώριζαν, ούτε μπορούσαν να παρακολουθήσουν την τύχη των περιουσιών τους.

Υπάρχουν όμως και κάποιοι που ήρθαν στη θέση αυτών που έφυγαν. Τις περιουσίες αυτών που έφυγαν μεταξύ 1955-1964 τις κατέλαβαν παράνομα άτομα από την Ανατολή. Μερικοί κατοικούν ακόμα σε αυτά σε καθεστώς καταλήψεων (Isgalci)».

Ο κ. Elbeyoğlu συνέχισε: «Υπάρχει η περίοδος χρήσης, που είναι μια υπαρκτή κατάσταση (χρησικησία)».

Αυτός ο νόμος λέει, ότι αν το ακίνητο έχει καλή, σωστή χρήση και, μετά από χρόνια, προσφύγετε στη δικαιοσύνη μπορεί να αποκτήσετε την ιδιοκτησία του. Το Ανώτατο Δικαστήριο έχει πολύ καλή νομοθεσία. Εάν ένα ακίνητο είναι εγκαταλελειμμένο και έχει μεταβιβαστεί στο κράτος, εσείς που το χρησιμοποιούσατε έστω για 50 χρόνια, ποτέ δεν θα μπορείτε να πάρετε τους τίτλους ιδιοκτησίας του κτηματολογίου. Με αυτή την αιτία, τα ακίνητα των περιοχών Beykoz και Sariyer είναι εγγεγραμμένα κατά ποσοστό 50% στο κράτος ή στο όνομα Ρωμιού, Αρμένιου και Εβραίου. Υπάρχουν κτίρια που εξακολουθούν να είναι σε κατάσταση κατάληψης. Το ιδανικό θα ήταν να οριστεί επίτροπος. Ο επίτροπος πρέπει να κοστολογήσει τα ακίνητα, σαν να είναι δικά του, να τα πουλήσει και όταν βρεθεί ο πραγματικός ιδιοκτήτης, να του παραδώσει τα χρήματα, μαζί με τα νοίκια που μάζεψε πριν την πώληση ή, μετά την παρέλευση 10 ετών, να τα παραδώσει στο κράτος.

NEO

ΣΤΑΘΗΣ ΚΕΦΑΛΟΥΡΟΣ

Ο ΑΔΑΜ

ΟΝΟΜΑΤΙΖΕΙ

ΤΑ ΖΩΑ

αφορισμοί

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΛΕΜΒΟΣ

# άποψη

# ΓΙΑΤΙ Η ΤΟΥΡΚΙΑ ΠΟΛΕΜΑ ΣΤΗ ΣΥΡΙΑ

Άρθρο του Τσαβούσογλου στους New York Times

Ο Τούρκος υπουργός Εξωτερικών, Μεβλούτ Τσαβούσογλου, σε άρθρο του στους *New York Times* μιλά για διαστρεβλωτική αποτύπωση των τουρκικών επιχειρήσεων στη Συρία. Το άρθρο αναδημοσιεύτηκε στην *Καθημερινή* (13/10/19).

Ο Τσαβούσογλου καταλογίζει ευθύνες στις ΗΠΑ, γιατί δεν τήρησαν τις δεσμεύσεις τους για δημιουργία ζώνης ασφαλείας στην περιοχή, ενώ υποστηρίζει ότι «η μάχη στη Συρία δεν δίνεται απέναντι στους Κούρδους, αλλά στους τρομοκράτες».

Επειδή το άρθρο είναι μεγάλο, δημοσιεύουμε περίληψή του:

Είναι απογοητευτικό το ότι η τουρκική στρατιωτική επιχείρηση στη βορειοδυτική Συρία αποτυπώνεται από τα αμερικανικά μέσα ενημέρωσης ως επίθεση κατά των Κούρδων, ως αποδυνάμωση της μάχης κατά των υπολειμμάτων του Daesh ή του Ισλαμικού Κράτους, ως πλήγμα στην αξιοπιστία των ΗΠΑ. Είμαι υποχρεωμένος να παραθέσω τα πραγματικά γεγονότα, μιας και η 67χρονη συμμαχία της Τουρκίας με τις ΗΠΑ, στο πλαίσιο του ΝΑΤΟ, δεν διέπεται από τακτικισμό και συναλλαγές.

Η Τουρκία άρχισε την επιχείρηση για να διασφαλίσει την εθνική της ασφάλεια, απομακρύνοντας τον κίνδυνο των τρομοκρατών από τα σύνορά της. Θα απελευθερώσει τους Σύριους από την τυραννία των τρομοκρατικών οργανώσεων, θα εξαλείψει την απειλή απέναντι στην εδαφική ακεραιότητα και ενότητα της Συρίας, κάτι που θα διευκολύνει την ασφαλή επιστροφή των εκτοπισμένων Σύριων.

Η Τουρκία δεν αποδέχθηκε ποτέ έναν «διάδρομο» στα σύνορά της, που θα διευθύνεται από μια τρομοκρατική ομάδα. Επανειλημμένα προτείνουμε την καθιέρωση ζώνης ασφαλείας. Ζητήσαμε από τις Ηνωμένες Πολιτείες να σταματήσουν την παροχή υλικής υποστήριξης σε τρομοκράτες.

Οι γραφειοκράτες των αμερικανικών δυνάμεων ασφαλείας δεν μπορούσαν να κόψουν τους δεσμούς με τις Ρ.Υ.Δ./Υ.Ρ.Γ, παρότι Αμερικανοί αξιωματούχοι έχουν παραδεχθεί ότι είναι αναπόσπαστες από το ΡΚΚ, που έχει αναγνωριστεί ως τρομοκρατική οργάνωση από ΗΠΑ, Ε.Ε. και ΝΑΤΟ. Οι Αμερικανοί φαινόταν να συμφωνούν ότι οι δυνάμεις αυτές έπρεπε να απομακρυνθούν από τα σύνορά μας, είχαμε συμφωνήσει και σε χρονοδιάγραμμα. Πρόσφατα, διμερείς στρατιωτικές συνομιλίες κατέληξαν σε αμοιβαία δέσμευση για δημιουργία ζώνης ασφαλείας από την οποία το Ρ.Υ.Δ./Υ.Ρ.Γ. έπρεπε να απομακρυνθεί. Οι ΗΠΑ δεν το πραγματοποίησαν, μας δημιούργησαν την ισχυρή εντύπωση ότι κωλυσιεργούν, ενώ οι τρομοκρατικές ομάδες εδραιώνονταν όλο και βαθύτερα στη Συρία.

Το P.Y.D./Y.P.G. μπορεί να αυτοπαρουσιάζεται ως η ομάδα που πολέμησε το Daesh, αλλά προμήθευε παράνομα με εκρηκτικά το PKK. Ανακαλύψαμε ότι μέλη του οδηγούσαν φυλακισμένους του Daesh προς την Τουρκία. Τον Νοέμβριο 2017, το BBC μετέδωσε ρεπορτάζ για μυστική συμφωνία, στην οποία οι Συριακές Δημοκρατικές Δυνάμεις επέτρεψαν σε τρομοκράτες του Daesh να αποδράσουν από τη Ράκα κατά τη διάρκεια απελευθέρωσής της.

Πολλοί εξέφρασαν ανησυχία για την ασφάλεια των κουρδικών πληθυσμών στη Συρία. Θέλω να υπογραμμίσω ότι η μάχη της Τουρκίας δεν είναι απέναντι στους Κούρδους, αλλά στους τρομοκράτες. Οποιαδήποτε περιγραφή ως «Τούρκοι εναντίον Κούρδων» είναι κακόβουλη και λανθασμένη. Οι Κούρδοι δεν είναι εχθροί μας. Στόχος μας είναι η τρομοκρατική δράση των PKK και P.Y.D./Y.P.G, που έχουν στρατολογήσει μαχητές, εκφοβίσει τους αντιφρονούντες, αλλοιώσει δημογραφικά την περιοχή και προχωρήσει σε κα-

ταναγκαστικές στρατολογήσεις. Κούρδοι, Άραβες, Χριστιανοί, που έχουν υποφέρει υπό τον ζυγό τους θα είναι πολύ καλύτερα όταν απελευθερωθούν. Το Παγκόσμιο Συμβούλιο των Αραμαίων Χριστιανών έχει διατυπώσει επίμονα την άποψη αυτή.

Πριν προβούμε στην επιχείρηση, προχωρήσαμε σε ενέργειες ώστε να ελαχιστοποιήσουμε τον κίνδυνο των πολιτών, να αποσοβήσουμε μια ανθρωπιστική κρίση. Έχουμε παράσχει άσυλο σε μεγάλο αριθμό προσφύγων από τη βορειοανατολική Συρία, μεταξύ των οποίων σε Αραβες, 300.000 Κούρδους, Τουρκμένους, που οι περισσότεροι εκδιώχθηκαν από τρομοκράτες. Τους προσφέραμε ασφάλεια, καταφύγιο και μέσα διαβίωσης. Μοιρασθήκαμε το ψωμί μας και τα προνόμια των δημόσιων υπηρεσιών μας. Ξοδεύουμε τα περισσότερα χρήματα στον κόσμο για ανθρωπιστικούς λόγους και φιλοξενούμε τους περισσότερους πρόσφυγες παγκόσμια.

Η Τουρκία έχει δημιουργήσει ένα αξιόπιστο σχέδιο τα τελευταία τρία χρόνια. Οι επιχειρήσεις της στη βορειοδυτική Συρία εκκαθάρισαν μια τεράστια περιοχή τρομοκρατικής παρουσίας. Οι κοινότητες που υπέφεραν άρχισαν να ζουν σε ειρήνη και να επωφελούνται από την ομαλή διακυβέρνηση. Περίπου 365.000 πρόσφυγες επέστρεψαν.

Έχουμε ανοίξει σχολεία για πάνω από 230.000 μαθητές. Έξι νοσοκομεία με 55 ασθενοφόρα με πάνω από 2.000 άτομα προσωπικό στη βορειοδυτική Συρία. Εγκαταστάσεις αθλητισμού και αναψυχής. Επιχειρήσεις αναστηλώθηκαν. Γεωργία και κτηνοτροφία λαμβάνουν υλική υποστήριξη.

Το PKK και το P.Y.D./Y.P.G εκβιάζουν την παγκόσμια κοινότητα υποστηρίζοντας ότι η μάχη απέναντι στο Daesh θα καταρρεύσει χωρίς εκείνους. Όμως η μάχη ενάντια στους τρομοκράτες δεν θα αποδυναμωθεί, ειδικά αν οι σύμμαχοί μας συνεργαστούν. Είμαστε η μόνη χώρα που αντιμετωπίζει στρατιωτικά το ΙΚ. Η μάχη απέναντι στο Daesh και άλλες τρομοκρατικές οργανώσεις πρέπει να συνεχιστεί με τη συνεργασία όλων. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες φάνηκαν διστακτικές στον επαναπατρισμό πολιτών τους, που συμμετείχαν στο Daesh. Η αποφυγή του προβλήματος δεν είναι σωστή πολιτική. Πρέπει να επωμιστούν το μερίδιο ευθύνης τους.

Είμαστε πεπεισμένοι ότι προετοιμάζουμε το έδαφος για τους Σύριους πρόσφυγες, ώστε να επιστρέψουν στην πατρίδα τους και να διασφαλίσουμε ότι το Daesh και άλλες τρομοκρατικές ομάδες δεν θα επανεμφανιστούν. Γνωρίζω ότι η ασφαλής επιστροφή στην πατρίδα για τους Σύριους πρόσφυγες πρέπει να σχεδιαστεί, να προχωρήσει σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, σε συνεργασία με τον ΟΗΕ.

Η Συρία αποτελεί πατρίδα πολλών εθνικοτήτων. Πρέπει να δημιουργηθούν βιώσιμα, αντιπροσωπευτικά τοπικά συμβούλια έως ότου βρεθεί πολιτική λύση. Σε περιοχές που οι Κούρδοι αποτελούσαν πλειονότητα, η Τουρκία δημιούργησε τοπικά κυβερνητικά συμβούλια με κουρδικές πλειοψηφίες, αντανakλώντας τα πληθυσμιακά δεδομένα.

Οι Σύριοι θέλουν να επιστρέψουν πίσω τώρα. Έχουν υποστεί ήδη πολλά. Συμβάλλουμε στη δημιουργία ειρηνικών συνθηκών, απαραίτητων για την αποκατάσταση των εκατομμυρίων προσφύγων. Σε αντίθεση με τις επικρατούσες παρανοήσεις, η επιχείρησή μας θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής διάστασης του προβλήματος, θα συμβάλει στη διατήρηση ενότητας της χώρας και την πολιτική διαδικασία.

Λίγα ση' όλα

## ΛΙΓΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ  
ΒΑΡΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Θα γράψουμε για τις Ηπείρους, τα κράτη τους και τις πρωτεύουσες των κρατών.

Οι ήπειροι του πλανήτη μας είναι 6 (κατ' άλλους όμως και 7). 6 είναι οι: Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Αμερική, Ωκεανία, Ανταρκτική στην οποία όπως γνωρίζουμε δεν υπάρχουν μόνιμοι κάτοικοι μια και η θερμοκρασία της φθάνει κοντά στους  $-100^{\circ}\text{C}$ . Αν τώρα την Αμερική την παρουσιάσουμε ως Βόρεια και Νότια θα μετρήσουμε 7 ηπείρους, όπως κάποιοι γεωγράφοι αναφέρουν.

Πρώτα λίγα λόγια για την Ανταρκτική: Η Ανταρκτική είναι η νοτιότερη ήπειρος της Γης. Εκεί που είναι ο Νότιος Πόλος γεωγραφικά. Δηλαδή στην Ανταρκτική περιοχή του Νοτίου Ημισφαιρίου. Σχεδόν εξ ολοκλήρου νοτίως του Ανταρκτικού Κύκλου και περιβάλλεται από τον Νότιο ωκεανό.

Έχει έκταση 14 εκατ. τετρ. χλμ. Για να καταλάβουμε καλύτερα λέμε ότι έχει περίπου το διπλάσιο μέγεθος της Αυστραλίας. Είναι η πέμπτη μεγαλύτερη ήπειρος μετά την Ασία, την Αφρική, τη Βόρεια Αμερική και τη Νότια Αμερική. Το 98% περίπου της επιφάνειάς της είναι καλυμμένο από πάγο με μέσο πάχος που μπορεί να φθάνει και τα 2 χλμ.

Η θερμοκρασία στην Ανταρκτική έχει φτάσει και  $-93^{\circ}\text{C}$ . Δεν υπάρχουν μόνιμοι κάτοικοι, κατοικούν όμως 1.000 έως 5.000 άνθρωποι όλη τη διάρκεια του χρόνου σε διάσπαρτους ερευνητικούς σταθμούς. Μόνο προσαρμοσμένοι στο κρύο οργανισμοί μπορούν να ζήσουν στην Ανταρκτική, όπως πολλά είδη φυκών, ζώων (πχ. ακάρεα, νηματώδη, πιγκουίνοι, φώκιες, βραδύπορα), όπως επίσης βακτήρια, μύκητες, φυτά και πρώτιστα. Η βλάστηση, όπου εμφανίζεται, είναι τύπου τούνδρας.

**Ο λιγαπόλας**

## Ο λιγαπόλας




Οίκος Τσαγιού

# Madras®

1975

**Τα πάντα γύρω από το τσάι**

Εισάγουμε περισσότερα από 400 είδη τσαγιού από δώδεκα χώρες παραγωγής κι εξάγουμε σε άλλες πέντε.

Διανέμουμε το τσάι μας σε μεγάλα super market, σε επιλεγμένα καταστήματα και στα καταστήματα μας

- ✦ στο **Σύνταγμα**,  
Βουλής 7, εντός στοάς Μπολάνη  
Τηλ: 210 3242777
- ✦ και στον **Πειραιά**,  
Νοταρά 21 / Τηλ: 210 4118067

κάτω από τα εμπορικά μας σήματα:








*Ελάτε να σας βοηθήσουμε να βρείτε το γτέτσι σας, φτιάχνοντας τα δικά σας χαρμόνια.*

# μελέτη

## ΤΟΠΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΟΡΟΣΗΜΑ, ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ, ΠΡΩΤΟΠΟΡΑ ΚΑΙ ΑΞΕΠΕΡΑΣΤΑ ΕΡΓΑ ΣΤΗ ΒΑΣΙΛΙΔΑ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

### ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΗ ΣΕΙΡΑ ΑΡΘΡΩΝ

Έως σήμερα στην Ιστορία των Πόλεων δεν έχει καταγραφεί η ύπαρξη τόσων πολλών εγκαταστάσεων, όσο στη Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη.

Αλλά δεν είναι μόνο η πληθώρα των έργων αυτών που έκανε να ξεχωρίζει η πρωτεύουσα από τις άλλες. Ήταν η τέχνη και η τεχνική, η αρχιτεκτονική με την αισθητική δεξιοσύνη, το υψηλό φρόνημα και ο πολιτισμός, προπάντων δε ο Ορθόδοξος Χριστιανισμός που ολοφάνερα καθρεφτίζονταν πάνω στα έργα αυτά.

Αψευδής μάρτυρας όλων αυτών είναι οι περιγραφές που μας άφησαν πρώτα οι Βυζαντινοί ιστορικοί και χρονογράφοι, δεύτερον οι Δυτικοί ιστορικοί, επισκέπτες και περιηγητές, ομοίως απεσταλμένοι και περιηγητές από την Ανατολή, και τρίτον τα ελάχιστα βυζαντινά κατάλοιπα που περισώζονται στη σημερινή Πόλη, κυρίως τα Θεοδοσιανά Τείχη της ξηράς και καμιά εικοσαριά βυζαντινές εκκλησίες που έχουν διασωθεί επειδή επιλέχθηκαν να γίνουν τζαμιά, μεταξύ αυτών βέβαια ως εκ θαύματος, ένα κορυφαίο έργο όλων των αιώνων η Αγία Σοφία.

### Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

*Από την ύλη στο πνεύμα*

*Η εξαύλωση μιας Υπερκατασκευής*

Η Αγία Σοφία ως αρχιτεκτόνημα εξωτερικά εντυπωσιάζει πρωτίστως με τον μεγάλο της τρούλο, ο οποίος βασικά εδράζεται πάνω σε έναν κύβο. Στην ανατολική και δυτική πλευρά του κύβου, εφάπτονται από ένας μισός τρούλος, ενώ στο βορινό και νότιο τμήμα υπάρχει ένα μεγάλο τοξωτό φράγμα διάτρητο με παράθυρα. Στα πλάγια κάθε τόξου, υψώνεται καθέτως ένας μεγάλος ορθογώνιος στην κάτοψη πύργος, που φθάνει μέχρι τη βάση του τρούλου. Ο λόγος της ύπαρξης των πύργων αυτών είναι κυρίως για τη στατική αντισεισμική προστασία του κτίσματος, λόγω των τεραστίων βαρών και ωθήσεων που ασκεί ο κεντρικός τρούλος στις δύο πλευρές του κύβου, όπου σκόπιμα σε αυτές δεν υπάρχουν ημιτρούλια. Ήταν ο μοναδικός τρόπος ώστε να δοθεί στο εσωτερικό του Ναού η αίσθηση ενός δρομικού χώρου, που βασίζεται στον από αιώνες συνηθισμένο τύπο ναό, δηλαδή την ξυλόστεγη βασιλική, μόνο που εδώ, δηλαδή της Αγίας Σοφίας, δημιουργήθηκε για πρώτη και μοναδική φορά, ο τύπος της βασιλικής μετά τρούλου ναού.

Παρόλο που τα υπερβολικά σε μέγεθος εξωτερικά αρχιτεκτονικά στοιχεία, σε πρώτη φάση ξαφνιάζει και αισθητικά προβληματίζει τον επισκέπτη και τον πιστό χριστιανό, όταν το βλέμμα του κατευθύνεται στη βάση του τρούλου που έχει 40 μικρά παράθυρα και αντιστοίχως 40 μικρά στηρίγματα, μετά στα χαμηλά βλέπει να ξεδιπλώνονται ολόγυρα το ένα μετά το άλλο μικρά τόξα και ημιθόλια, καμπύλες και επίπεδες στέγες, μικρά τοξωτά παράθυρα, προσκτίσματα και αντηρίδες, όλα αυτά είναι μία ευχάριστη πολυφωνία και φαντασμαγορική σύνθεση, που μετριάζουν την προηγούμενη έκπληξη που αναφέραμε, όπου τελικά όλα να αποτελούν μία γραφική παράσταση με κυρίαρχο στοιχείο πάντοτε τον μεγάλο τρούλο πάνω στην κορυφή του Ναού.

Αυτή είναι με λίγα λόγια η εντύπωση που αποκομίζουμε, όταν πλησιάζουμε εξωτερικά τον Ναό. Η γεωμορφολογική

και τοπογραφική ιδιαιτερότητα της Κωνσταντινούπολης έχει μεγάλη σημασία, διότι είναι σχεδόν μοναδική στον κόσμο. Περιβάλλεται από τρεις πλευρές με θάλασσα, τον Κεράτιο, τον Βόσπορο και την Προποντίδα. Αυτό μας επιτρέπει να γνωρίσουμε εύκολα τη φυσιογνωμία της, διαπλέοντάς την γύρω γύρω με καράβι. Αλλά το κυριότερο είναι ότι το Ιστορικό της Τρίγωνο δεν είναι επίπεδο, αντιθέτως αποτελείται από απαλούς λόφους με υψόμετρα 40 μ. στο ανατολικό άκρο, τη Βοσπόριο Άκρα του Βυζαντίου (Sarayburnu) και κάπου 70 μ. στο Μεσοτείχον των Θεοδοσιανών Τειχών στα δυτικά.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι αστεοδόμοι της Κωνσταντινούπολης είχαν να αντιμετωπίσουν την πρόκληση, σε ποια σημεία να αναγείρουν κυρίως τα θρησκευτικά τους μνημεία. Χωρίς αμφιβολία επέλεξαν τις κορυφές των λό-



*Η Αγία Σοφία από την πλευρά του Κεράτιου Κόλπου σε παλιά φωτό.*

γων για να προβάλλουν από μακριά και ολόγυρα, καθόσον όπως επισημάνθηκε σε αυτή την τοποθέτηση ευνοούσε πολύ το τριγωνικό σχήμα της τοπογραφίας και η περιβάλλουσα θάλασσά της.

Φυσικά η θέση της νεοανεγερθείσας Αγίας Σοφίας του Ιουστινιανού καθορίστηκε από τις δύο προηγούμενες που ήταν στον τύπο της ξυλόστεγης βασιλικής, και παρόλο που δεν είναι ακριβώς πάνω στον 1ο λόφο, όπου σήμερα τον καταλαμβάνουν τα σουλτανικά παλάτια του Τορκαρι, αλλά βρίσκεται στις νότιες υπώρειές του, η επιλογή της θέσης αυτή καθευατή, αποτελεί μία από τις σπάνιες επιτυχίες, στην ιστορία της αστεοδομίας και χωροταξίας των πόλεων.

Ο Ανθέμιος και ο Ισίδωρος, οι δύο Έλληνες αρχιτέκτονες της Αγίας Σοφίας, εκμεταλλεύτηκαν τέλεια τη θέση αυτή τολμώντας να στηρίξουν, να συνθέσουν το μεγαλειώδες μνημείο χωρίς κανένα ενδοιασμό με κάπως σκληρά και στιβαρά εξωτερικά αρχιτεκτονικά-δομικά στοιχεία. Αυτή η διαίσθηση των εμπνευσμένων αρχιτεκτόνων, σήμερα μετά περίπου 1500 χρόνια είναι ολοφάνερη, διότι ως γνωστόν, μετά την Άλωση, οι σουλτάνοι γέμισαν τους κυριότερους λόφους της Πόλης με τα δικά τους μεγάλα τζαμιά, που έχουν πρότυπο βέβαια την Αγία Σοφία, που προβάλλουν κι αυτά περισσότερο προς τον Κεράτιο Κόλπο. Προ πάντων ένα από αυτά, το Σουλτάν Αχμέτ γνωστό και ως Μπλε Τζαμί, απέχει προκλητικά πολύ λίγο νότια της Μεγάλης Εκκλησίας και παρόλη αυτή την περικύκλωση και την προσθήκη τεσσάρων μιναρέδων, το αιώνιο μνημείο συνεχίζει να ξεχω-

ΤΟΥ  
ΓΕΩΡΓΙΟΥ  
ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ  
Αρχιτέκτονα -  
Ερευνητή

ρίζει και να προβάλλει από πολύ μακριά από την Προποντίδα, τον Βόσπορο και τον Κεράτιο.

Όμως το πιο εντυπωσιακό του δημιουργήματος, όπως γνωρίζουμε σήμερα όλοι είναι το εσωτερικό του, στον βαθμό που ενώ ξαφνιαζόμαστε πλησιάζοντάς το εξωτερικά, όταν αρχίζουμε να εισερχόμαστε μέσα, και σιγά σιγά προχωρούμε προς το κέντρο του, η έκπληξη και ο

θαυμασμός αυτή τη φορά μας απογειώνει κυριολεκτικά, διότι εκεί σταματάει η λογική και ενώ μας περικυκλώνουν γιγαντιαία κατασκευάσματα, η δεξιοτεχνία των δύο αρχιτεκτόνων κατόρθωσε να εξουδετερώσει την ύλη και να τη μετατρέψει σε ένα άυλο σύμπαν.

Αλλά ας αφήσουμε την επιχειρούμενη περιγραφή του Ναού γενικά σήμερα, ώστε να δούμε μία άμεση προσωπική περιγραφή του ιστορικού της περιόδου του 6ου αιώνα, δηλαδή του Προκοπίου, ο οποίος γνώρισε και έζησε από κοντά το μεγαλειώδες αυτό δημιουργήμα. Μερικά αποσπάσματα από το *Περί Κτισμάτων* έργο του, είναι ένα πολύτιμο ντοκουμέντο που μας κληροδότησε ποτέ ιστορικός, που είχε την ικανότητα και την έφεση στην περιγραφή, σαν να ήταν ένας από τους αρχιτέκτονες της Αγίας Σοφίας.

«...Η Εκκλησία λοιπόν είναι έργο μοναδικό σε ομορφιά, θαύμα για όσους την αντικρίζουν και για όσους ακούνε περί αυτής εντελώς απίθανη. Υψώνεται ως τον ουρανό και, καθώς βρίσκεται πολύ πιο ψηλά από τα άλλα κτίσματα, μοιάζει να σκύβει πάνω από την πόλη, στολίζει μάλιστα την πόλη, γιατί ανήκει σε αυτήν και ομορφαίνει από αυτήν, γιατί ανήκει και ριζώνει μέσα σε αυτή, και ανεβαίνει τόσο ψηλά, ώστε μπορεί να αγκαλιάζει κανείς με το βλέμμα του ολόκληρη την πόλη από το ύψος της Εκκλησίας. Το πλάτος και το μήκος της έχει με τόση τέχνη υπολογισθεί, ώστε δύσκολα θα τη χαρακτήριζε κανείς πολύ μεγάλη και πολύ πλατιά.

»Φημίζεται για το ανέκφραστο κάλλος της, συνδυάζει αριστοτεχνικά τον όγκο με την αρμονία που δίνει το μέτρο, χωρίς να της περισσεύει και χωρίς να της λείπει κάτι, αφού είναι από το συνηθισμένο πιο μεγαλοπρεπής και από το υπερβολικό πολύ ευπρεπέστερη, ολόλαμπρη από το φως και τις αντανάκλασεις του ήλιου. Θα έλεγε ότι ο χώρος δεν φωταγωγείται από έξω από τον ήλιο, αλλά ότι η φεγγοβολή έχει την πηγή της στο εσωτερικό του Ναού, τόσο φωτοχυσία διαχέεται σε αυτό το ιερό.

*Συνεχίζεται*

### ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προκόπιος, *Περί Κτισμάτων*, εκδ. Γεωργιάδης, Αθήνα 1996.

Π. Α. Μιχαήλ, *Αισθητική θεώρηση της Βυζαντινής Τέχνης*, Αθήνα 1990.

Π. Α. Μιχαήλ, *Αγία Σοφία*, Ιδρ. Π. και Ε. Μιχαήλ, Αθήνα 1993. *Το χρονικό του Γεωργίου Κωδινού για το Κτίσιμο της Αγίας Σοφίας*, εκδ. Ακρίτας, Αθήνα 1998.

Ε. Μ. Αντωνιάδης, *Έκφρασις της Αγίας Σοφίας*, εκδ. Β. Γρηγοριάδη και Υιοί Ο.Ε., Αθήνα 1983.

Α. Παπαϊωάννου, *Η Αγία Σοφία*, εκδ. Α. Καρδαμίτσα, Αθήνα 2001.

# μουσειοδιαδρομές



Έθρονη Θεοτόκος 1523, Ι. Περμενιώτης, Museo Civico Correr.

## Μεταβυζαντινή Καστοριά

Με την οθωμανική κατάκτηση στην Καστοριά που διατηρεί την αρχική της μορφή, αυτήν της καστρόπολης, παραχωρούνται προνόμια λόγω της καίριας στρατηγικής θέσης και της εμπορικής σημασίας της. Οι συνοικίες της αλλάζουν ονομασίες όπως δείχνει κατάστιχο του 15ου αιώνα, σύμφωνα με το οποίο υπήρχαν 20 χριστιανικές συνοικίες με τις έντεκα από αυτές να φέρουν επαγγελματικές ονομασίες όπως των ψαράδων, ραφτάδων, χρυσοχών, γουναράδων και οι λοιπές να αποδίδονται σε Αγίους. Αντίθετα, τον 16ο αι. όλες φέρουν ονόματα Αγίων εκτός από δύο με ονομασίες συντεχνιών.

Η πόλη αναπτύσσεται. Εκτός από την ενασχόληση με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, η επεξεργασία της μετάξης και της γούνας κερδίζει έδαφος. Σύμφωνα με τις πηγές του 1520 σθαυτήν λειτουργούν επτακόσιες οικιακές βιοτεχνίες γούνας. Η ανάπτυξη θα συνεχιστεί και κατά τους επόμενους αιώνες δίνοντας την ευκαιρία στους Καστοριανούς να χρηματοδοτούν την παραγωγή έργων τέχνης, εικόνων και κειμηλίων.

Χαρακτηριστικές εικόνες που αντιπροσωπεύουν την περίοδο αυτή, 15ος αιώνας, είναι: **Οι Άγιοι Τρεις** (Τουρίας-Σαμωνάς-Άβιβος), εντυπωσιακές μορφές με το κατακόκκινο ένδυμά τους.

**Η Αποκαθήλωση** αποδοσμένη με βαθιά συγκινησιακή φόρτιση.

**Η Παναγία η Ελεούσα** στον τύπο της Γλυκοφιλούσας από τον Ναό των Αγίων Τριών. Η Θεοτόκος ακουμπά τρυφερά το κεφάλι της στο πρόσωπο του μικρού Χριστού που κρατά σφικτά, προστατευτικά.

**Ο Άγιος Γεώργιος**, ολόσωμος χωρίς στρατιωτικό ένδυμα περιβαλλόμενος από στιγμιότυπα του βίου του.

**Οι Άγιοι Θεόδωροι** σε στάση Δέησης με την εντυπωσιακή κίνηση στροφής της κεφαλής προς τα πάνω. Ολοζώντανα το χρώμα, η κίνηση, η σύνθεση σε πείσμα του χρόνου που άφησε βαθιά αποτυπώματα στο ξύλο της εικόνας.

**Η Παναγία η Γλυκοφιλούσα** με τον εικονογραφικό τύπο που επαναλαμβάνεται σε παραλλαγές στους ναούς της Καστοριάς όντας παραγωγή τοπικού εργαστηρίου.

**Ο Άγιος Νικόλαος** (από τον Ναό του Αγ. Νικολάου Πετρίτη) που παριστάνεται στη συνηθισμένη στάση με 14 σκηνές του βίου του να διατάσσονται στις δύο κάθετες πλευρές. Χαρακτηριστική είναι η λιτή σύνθεση, η γραμμικότητα και η σχηματοποίηση.

## Κρητική Σχολή

Η Καστοριά καθώς διατηρεί επαφές με τις βενετοκρατούμενες περιοχές δέχεται επιρροές από την περίφημη Κρητική Σχολή. Μία από τις παλαιότερες κρητικές εικόνες που εκτίθεται στο Μουσείο είναι ο **Χριστός ως Φοβερός Κριτής** προερχόμενη από το Ναό του Αγίου Γεωργίου Μουζεβίκη. Ζωηρή και εντυπωσιακή η όλη σύνθεση-παράσταση του Ένθρονου Χριστού Παντοκράτορα συνδέεται με τον κρητικό ζωγράφο Άγγελο (15ος - 16ος αι.).

Καθώς και η **Παναγία Παραμυθία-Madre della Consolazione** από το Ναό της Ζωοδόχου Πηγής Εβραΐδος. Η Θεοτόκος παριστάνεται ως νεαρή γυναίκα με καλοσυνάτο αγαθό πρόσωπο κρατώντας με το δεξί της χέρι τον μικρό παχουλό Χριστό. Πρόκειται για τον γνωστό δυτικό εικονογραφικό τύπο που αναπαράγεται σε πολλά αντίτυπα και είναι διαδεδομένος στους καθολικούς και ορθόδοξους ναούς (15ος αι.).

## Ο ζωγράφος Ιωάννης Περμενιώτης (1500-1550)

Ο ζωγράφος-αγιογράφος του 16ου αι. Ιωάννης Περμενιώτης ή Περμενιάτης καταγόμενος από την Κρήτη έζησε κι εργάστηκε στη Βενετία. Αποδεικτικό στοιχείο η πληρωμή της εισφοράς του, το 1523, στην Ελληνική Κοινότητα της Βενετίας. Γύρω στα 1500 είχε μαθητεύσει κοντά σε μεγάλους βενετούς ζωγράφους, στον Giovanni Bellini και στον Antonio Vivarini, οι οποίοι τον επηρέασαν καθοριστικά. Δημιούργησε προσωπικό ύφος καθώς είχε συνδυάσει στοιχεία της αναγεννησιακής τεχνικής ως προς τη σύνθεση των εικόνων, την τοπιογραφία του φόντου, την προοπτική με τα τυπολογικά στοιχεία της βυζαντινής παράδοσης, ειδικά ως προς την απόδοση των μορφών. Σ' αυτόν αποδίδονται



Ευαγγελισμός. Λεπτομέρεια τέλος 15ος αι.

# ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ Καστοριάς

ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΑΖΟΚΟΠΟΥ  
Φιλολόγος - Ιστορικός



Αγ. Δημήτριος.



Αγ. Προκόπιος.



Αγ. Γεώργιος ο Γοργός.

η εικόνα των «Αγίων Πέτρου, Φραγκίσκου, Δομήνικου» που βρίσκεται στην Πινακοθήκη Vicenza, της έθρονης «Θεοτόκου» που φιλοτεχνήθηκε το 1523 και βρίσκεται σήμερα στο Museo Civico Correr και αυτή της «Προσκύνησης των Μάγων».

Ενυπόγραφα έργα του ζωγράφου, εφ' όσον στο κάτω χρυσό πλαίσίό τους φέρουν την υπογραφή «ΧΕΙΡ ΙΩ(ΑΝΝ)ΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΜΕΝΙΩ(ΤΟΥ)», που εκτίθενται στο Μουσείο είναι: **Ο Χριστός Παντοκράτωρ** του 16ου αι. από τον Ι. Ν. του Αγίου Δημητρίου Ελεούσας. Έργο που αποτελεί πιστό αντίγραφο της ομόθεμης εικόνας που βρίσκεται στον Ι. Ν. του Αγίου Γεωργίου στη Βενετία.

**Η Παναγία Οδηγήτρια** προερχόμενη από τον ίδιο Ναό. Οι εν λόγω εικόνες πιθανότατα να είχαν φιλοτεχνηθεί στη Βενετία και κατά παραγγελία να μεταφέρθηκαν στην Καστοριά. Παρατηρώντας τις εικόνες του Περμενιώτη στοχαζόμαστε τα λόγια του Γιώργου Σεφέρη: «... πιστεύω κι εγώ ότι η Ελλάδα είναι από τις χώρες τις πιο ευπαθείς σε ξένες επιδράσεις και συνάμα με μιαν αφομοιωτική δύναμη πολύ ανεπτυγμένη. Ξέρει να τρέφεται με την τροφή που βρίσκει και συνάμα να την αφομοιώνει με τέτοιο τρόπο ώστε να μένει πάντα πιστή στον εαυτό της ...».

## Σχολή Καστοριάς

Η δραστηριότητα της «Σχολής» που χρονικά εκτείνεται μεταξύ των ετών 1481-1510 αποτελεί πολύ σημαντικό ρεύμα της εποχής όχι μόνο για τη βόρεια Ελλάδα, Μακεδονία και Θεσσαλία, αλλά και για τα Βαλκάνια, Σερβία-Βουλγαρία. Από άποψη τεχνολογίας οι καλλιτέχνες ακολουθούν την παραδοσιακή βυζαντινή εικονογραφία με τάσεις ανανέωσης καθώς την εμπλουτίζουν με στοιχεία της καθημερινής ζωής όπως η απόδοση των ενδυμασιών με λαογραφικά στοιχεία, η απεικόνιση οικιακών σκευών κ.ά. Ακόμα αναγνωρί-

ζονται και στοιχεία της υστερογοτθικής τέχνης όπως είναι η φυσικότερη απόδοση των προσώπων, των ενδυμασιών με χρήση στοιχείων από την υφαντική παράδοση της Ανατολής, αλλά και η πιο ρεαλιστική απόδοση των εκφράσεων, τάση που δεν συνάδει με την βυζαντινή προσωπογραφική παράδοση.

Συνολικά τριάντα εικόνες και τοιχογραφίες που σώζονται σε επτά ναούς της πόλης όπως ο ναός του Αγίου Νικολάου Θεολογίνας, της Παναγίας Ρουσιώτισσας, της Παναγίας Κουμπελίδικης κ. ά. εντάσσονται στην εν λόγω «Σχολή».

Αντιπροσωπευτικά καλλιτεχνικά δημιουργήματα, όλα του 15ου αι. είναι:

**Η Αγία Παρασκευή** κεφαλοφόρος

**Ο Άγιος Παντελεήμων**

**Ο Άγιος Δημήτριος** (τοιχογραφία από τον Ι.Ν. του Αγίου Σπυριδώνα)

**Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου** (Βημόθυρα τέμπλου)

Όλα δε παρουσιάζουν, ολοφάνερα, στοιχεία που χαρακτηρίζουν τους δημιουργούς του συγκεκριμένου ζωγραφικού ρεύματος στην απεικόνιση των προσώπων, στη στάση των σωμάτων, στην έκφραση, στην επιλογή των ζωηρών χρωμάτων με επιμονή στο φωτεινό κόκκινο, στοιχεία που δημιουργούν ατμόσφαιρα πιο κοντινή στα ανθρώπινα.

Όρα όμως να αφήσουμε τον φιλόξενο χώρο του Μουσείου με τον ανεξάντλητο πλούτο του για να κατευθυνθούμε στο Ναό του Αγίου Γεωργίου του Βουνού με τις εντυπωσιακές τοιχογραφίες, ανάμεσα στις οποίες ξεχωρίζει εκείνη του ακμαίου πολεμιστή, του επικού εφίππου ήρωα-ακρίτα, του αποφασιστικού μάρτυρα νεαρού Αγίου Γεωργίου του Γοργού, πλαισιωμένου από τους τέσσερις νεαρούς επίσης στρατιωτικούς Αγίους, τον Αρτέμιο, Μερκούριο, Προκόπιο και Δημήτριο.

## πολιτισμός

**ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ  
ΤΗΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ  
ΕΝ Τῷ Ι. ΝΑῶ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ  
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΡΑΘΙΟΥ ΤΗΣ  
Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ  
ΚΑΙ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ (15.8.2018)**ΥΠΟ ΓΕΡΟΝΤΟΣ **ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,  
Ἐορτάζομεν πάλιν σήμερον, εὐλογίᾳ Θεοῦ, τὴν μεγάλην Ἑορτὴν τῆς Θεομή-  
τορος, τῆς μόνης παρηγορίας κατὰ τὰς μεγάλας καὶ ἐπανειλημμένας συμφοράς,  
αἱ ὁποῖαι πλῆττουν ἀπὸ ἐτῶν τὴν πατρίδα μας, βεβαίως καὶ ἐξ αἰτίας ἡμῶν, ἀλλὰ  
κυρίως ἐκ τῶν προσπαθειῶν τῶν αἰωνίων ἐχθρῶν μας, οἱ ὅποιοι ἐπιχειροῦν νὰ τὴν  
ἐξολοθρεύσουν, καὶ γενικότερον τὸν πλανήτην ὁλόκληρον.

Εἰς τὴν εἰκονογραφίαν τῆς Κοιμήσεως, ἡ Θεοτόκος παρίσταται ἐξηπλωμένη  
ἐπὶ πεποικιλμένου κραβάτου, ἔχουσα ἐκατέρωθεν τοὺς Ἀποστόλους (Ἀπόστολοι  
ἐκ περάτων...) καὶ Ἱεράρχας! Ἄνωθεν δὲ αὐτῆς εὐρίσκεται ἐντὸς δόξης ὁ Κύριος  
κρατῶν βρέφος: τὴν ἁγίαν ψυχὴν τῆς, τὴν ὁποῖαν ἐτοιμάζονται νὰ παραλάβουν  
οἱ ἄνωθεν ἱστάμενοι ἄγγελοι. Εἰς τὸ μέσον τοῦ κραβάτου ἐμφανίζεται ὁ Ἰουδαῖος  
Ἰερωνίας, ἀμφισβητητὴς τοῦ θανάτου τῆς, τοῦ ὁποίου καὶ ἀπεκόπη ἡ παλάμη  
ὅταν ἤγγιζεν τὸν κράβατον.

Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὸν περίφημον πρῶτον Εἰρμὸν τῶν Καταβασίων καὶ πάλιν:  
"Πεποικιλμένη τῇ θεῇ δόξῃ", τὸν ἀριστοτεχνικῶς λακωνικὸν ὕμνογραφικῆς Ποι-  
ότητος, ὁ ὁποῖος ἐξιστορεῖ τὰ διαγενόμενα τῆς Κοιμήσεως, ψάλλον: Πεποικιλμένη  
τῇ θεῇ δόξῃ. Ἡ λέξις Δόξα δηλοῖ πνευματικὴν διάστασιν, ἀλλὰ καὶ εἰκονογρα-  
φικὴν, σημαίνουσα τὸν εὐεῖδῃ φωτοστέφανον (Mandorla) τῆς Μεταμορφώσεως  
τοῦ Σωτῆρος.

Πάντες συνεγάγετο. Ὅλοι ἔσπευσαν διὰ τὸ σπουδαῖον γεγονός, ὅμως οὐχὶ διὰ  
νὰ θρηνήσουν καὶ μοιρολογήσουν, ἀλλὰ πρὸς εὐφροσύνην, διὰ νὰ χαροῦν μετὰ  
χορῶν καὶ τυμπάνων. Μὲ χοροὺς καὶ νταούλια. Τί περίεργο;

Καὶ ἐδῶ εἰσέρχόμεθα εἰς τὸ ἐξάισιον θέαμα τοῦ χοροῦ διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ζωὴν  
καὶ τὸν Χριστιανισμόν, ὡς πηγὴν τῆς χαρᾶς. Ὁ μακαριστὸς Κ. Καλοκύρης, κα-  
θηγητὴς τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης, συνέγραψε εἰδικὴν μελέτην  
περὶ αὐτοῦ.

Βεβαίως ὁ χορὸς εἶναι ἓν εὐρύτατον θέμα μὲ μεγάλην ποικίλιαν. Γεμίζει τὴν  
ζωὴν, βελτιώνει τὴν μνήμην καὶ μάθησιν, ἐνδυναμώνει τὸ σῶμα, ἰσορροπεῖ τὴν  
ψυχὴν. Εἶναι ἓνας κλάδος τῆς τέχνης, ὁ ὁποῖος διὰ τῶν κινήσεων τοῦ σώματος  
καὶ τῶν μελῶν του, προσπαθεῖ νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματα τῆς ψυχῆς, ὡς ὁ ζω-  
γράφος διὰ τοῦ χρωστίου, ὁ μουσικὸς διὰ τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ὁ συγγραφεὺς  
διὰ τῆς γραφίδος κ.ἄ. Οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι ἔλεγον, ὅτι ὁ χορὸς εἶναι δῶρον  
τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Ὁ χορὸς ἔχει ποικίλα εἶδη: κοσμικὸς, θρησκευτικὸς,  
κλασικὸς, βραζυλιάνικος, λατινικὸς, ἰσπανικὸς, κουβανέζικος, ἀνατολίτικος (ori-  
ental), λαϊκός, δημοτικὸς, τῶν συγχρόνων παγοδρομιῶν κ.ἄ. Μορφολογικῶς δὲ  
νὰ εἶναι ἁρμονικὸς ἀλλὰ καὶ ἐξῆλτος καὶ σπασμωδικός, ὅπως πολλοὶ σύγχρονοι.

Ἰδιαίτεράν ὁμάδα συνιστοῦν οἱ λαϊκοὶ χοροὶ τοπικοῦ χαρακτῆρος, μὲ τὰς ποι-  
κιλομόρφους καὶ πολυχρόμους ἐνδυμασίας καὶ τὰ λοιπὰ ἄξεσουάρ, οἱ ὅποιοι καλ-  
λιεργοῦνται εὐρέως καὶ σήμερον ὑπὸ διαφόρων Λαογραφικῶν Συλλόγων, διατη-  
ροῦντων τὰς πολιτισμικάς, ἔθνικὰς καὶ τοπικὰς παραδόσεις τοῦ λαοῦ μας καὶ  
ἄλλων, οἱ ὅποιοι καίτοι κοσμικοί, συχνάκις ἐμπλέκονται μὲ θρησκευτικὰ μοτίβα  
καὶ δοξασίας, ὅπως εἰς τοὺς ἐξωτικούς χοροὺς τῶν Ἀφρικανῶν.

Τὸν χορὸν λοιπὸν τοῦτον ἐχρησιμοποίησεν καὶ ὁ Χριστιανισμός, ὅπως καὶ ἄλλα  
θρησκευτά, ὡς ὁ Μωαμεθανισμός. Δεῖγματα αὐτοῦ ἀποτελοῦν ὁ χορὸς τοῦ  
Ἡσαΐου κατὰ τὰς χειροτονίας νέων κληρικῶν, κατὰ τὰς ὁποίας συχνάκις κλαίουσιν  
οἱ μάνες, καὶ εἰς τοὺς γάμους. Οἱ χορευταὶ ὕμνοῦν τὸν Κύριον ἐν ὕμνωδι καὶ  
χορῷ, προσπαθοῦντες νὰ πλησιάσουν οὕτω τὸ θεῖον.

Πιθανῶς δὲ κατ' ἐπίδρασιν αὐτῶν, ἐνεφανίσθησαν καὶ οἱ χορευταὶ (Sema) τῶν  
δερβισηδῶν, τοῦ τάγματος τῶν Μεβλεβήδων τοῦ ἑλληνικῶν ριζῶν Mevlâna Celal-  
addin Rumi, οἱ ὅποιοι μὲ τὴν ἰδιαίτεράν λευκὴν ἐνδυμασίαν των καὶ τὰς ὀξείας κα-  
λύπτρας, ἐστροφιλίζοντο μανιωδῶς μέχρι μεθέξσεως ἐν χορῷ, ἔχοντες ἀνακεκτα-  
μένας τὰς χεῖρας πλαγίως καὶ τὰς παλάμας ἄνω καὶ κάτω (γῆν καὶ οὐρανόν), μετ'  
ἐνοργάνου μουσικῆς συνοδείας, καθὼς καὶ οἱ Ἀλεβίτες (μικροχριστιανοί, Παυλι-  
κιανοί) εἰς τὰ Cemevî (οἴκους συναθροίσεων).

Ἄς χορεύομεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς πρὸς ἀπάλυνσιν τῶν μαρτυριῶν τῆς ζωῆς μας.  
Χρόνια Πολλὰ

**Κριτική Θεάτρου**

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

**Το ξύπνημα της άνοιξης**

του Φρανκ Βέντεκιντ (Frank Vedekind 1864-1918)



Ο Φρανκ Βέντεκιντ Γερμανός συγγραφέας θεατρικών και άλλων λογοτεχνικών έργων, σεναριογράφος, δημο-  
σιογράφος, ηθοποιός. Ο γιατρός πατέρας του, είχε μεταναστεύσει στις ΗΠΑ για πολιτικούς λόγους, παντρεύτηκε  
εκεί την ηθοποιό μητέρα του. Ο συγγραφέας γεννήθηκε στο Αννόβερο, μετά τον επαναπατρισμό τους.

Μολονότι θαυμαστής των Ίψεν και Στρίντμπεργκ ασχολήθηκε κυρίως με το ταμπού θέμα της σεξουαλικότητας. Στο  
«Το ξύπνημα της νιότης» (1890) και στο «Το ξύπνημα της άνοιξης» (Fruehling Erwachen) (1891) ασχολείται με τα σε-  
ξουαλικά θέματα των εφήβων. Στο «Lulu» περιγράφει τη λαγνεία των γυναικών, ενώ στο «Ο Μαρκήσιος του Κάιτ» την  
ανδρική λαγνεία. Δεν ήταν περίεργο λοιπόν που είχε χαρακτηριστεί ως το κακό παιδί της εποχής του. Για ένα διάστημα  
είχε φυλακιστεί λόγω κάποιων ποιημάτων του. «Το ξύπνημα της άνοιξης» πρωτοπαρουσιάστηκε στη Γερμανία το 1906.  
Στη Νέα Υόρκη παρουσιάστηκε σε μία μόνο παράσταση, το 1917, και κατέβηκε επειδή θεωρήθηκε ανήθικο. Λόγω του  
χαρακτήρα τους, τα έργα του σπάνια εκδόθηκαν και παρουσιάστηκαν στο θέατρο κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα.

Το έργο: Στην παιδιατρική ασχολούμαστε ιδιαίτερα με την περίοδο της εφηβείας. Υπάρχει εξειδίκευση στην εφηβική  
ιατρική, αλλά και Εταιρεία Εφηβικής Ιατρικής. Ο έφηβος δεν είναι παιδί ούτε ενήλικας, είναι κάτι ενδιάμεσο. Οι αλλαγές  
στο σώμα, όπως η τρίχωση του εφηβαίου και των μασχαλών, η διόγκωση των μαστών, η εμφάνιση της έμμηνης ρήσης  
στα κορίτσια, καθώς και η τρίχωση, η μεγέθυνση του πέους και των όρχεων μαζί με την αλλαγή της φωνής στα αγόρια,  
αποτελούν μοναδικές εξελίξεις στη ζωή του ανθρώπου. Οι ανατομικές διαφορές συνοδεύονται από ψυχολογικές, στις  
οποίες πρωτεύοντα ρόλο έχουν αυτά που αφορούν στη σεξουαλική ζωή κοριτσιών και αγοριών. Έχουν γίνει πολλές  
επιστημονικές μελέτες και ερευνητικές εργασίες για να μάθουμε περισσότερα και αποσοβηθούν ή προληφθούν σχεδόν  
όλα τα προβλήματα που μπορεί να παρουσιαστούν. Οι γονείς πρέπει να έχουν ενημερωθεί, πρωτίστως από τον παιδίατρο,  
δουλειά του οποίου είναι να τους πληροφορήσει κατάλληλα, αλλά και να διαπαιδαγωγήσει σεξουαλικά το παιδί. Πα-  
ρόμοιες ενημερώσεις πρέπει να γίνονται και στα σχολεία. Είχα την τιμή να συμμετάσχω στην πρώτη μεγάλη ερευνητική  
εργασία που έγινε στην Ελλάδα, τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάστηκαν παγκόσμια. Στη συγκεκριμένη μελέτη  
υπήρχε και ερώτημα σε ό,τι αφορά στην πρώτη σεξουαλική επαφή, στη γνώση για τα μέτρα αντισύλληψης και άλλα.

Το έργο του Βέντεκιντ γραμμένο πριν από 130 περίπου χρόνια αποτελεί κριτική στις αντιλήψεις της εποχής εκείνης  
σε ότι αφορά στο σεξ, αποκαλύπτοντας και τη σημασία του ό,τι δεν μπορείς να πας κόντρα στη φύση. Η καταπίεση από  
την οικογένεια -που ακολουθεί παντελώς λανθασμένες μεθόδους- το σχολείο και την κοινωνία, όταν ξεπερνά κάποια  
όρια νομοτελειακά καταλήγει σε ολέθρια αποτελέσματα (αυτοκτονίες, αμβλώσεις, ομοφυλοφιλία, δυστυχία και άλλα.  
Για αυτό και το έργο έχει τον υπότιτλο «Μια παιδική τραγωδία»). Σε σχέση με όλα αυτά παρουσιάζονται: σεξ σε μικρές  
ηλικίες, σαδομαζοχισμός, κακοποίηση από τους γονείς, αυνανισμός, λεσβιακή σχέση, βιασμός και άλλα που συμβαίνουν  
σε μια ομάδα καταπιεσμένων εφήβων, χωρίς την πρότερη ενημέρωση από τους γονείς τους. Ήταν λοιπόν φυσικό  
την εποχή εκείνη το έργο να χαρακτηριστεί άσεμνο, παντελώς ανήθικο και εξαιρετικά προκλητικό, τόσο που θα μπορούσε  
να βλάψει τα πουριτανικά χρηστά ήθη της τότε κοινωνίας. Όλα αυτά παρουσιάζονται αποσπασματικά σε ολιγόλεπτες  
σκηνές μέσα από τις σχέσεις των νεαρών παιδιών. Τονίζεται δε η λανθασμένη και ψυχρή στάση της μητέρας.

Το έργο σίγουρα είχε την αξία του στην εποχή της σεμνοτυφίας που επικρατούσε στη Γερμανία και σε όλο σχεδόν  
τον δυτικό κόσμο. Δεν ξέρω ποια είναι η αξία και η σημασία του στη σημερινή εποχή. Στον 21 ο της πλήρους σεξουαλικής  
απελευθέρωσης σε τι θα μπορούσε να βοηθήσει, εκτός από το να ενημερώσει για το πως ήταν τα πράγματα κάποτε.  
Σήμερα με όλα αυτά που έχουν γίνει στο θέμα της σεξουαλικής αγωγής των νέων, νομίζω ότι στο έργο μοιάζει με «περ-  
σινά ξινά σταφύλια». Όταν υπάρχουν τόσα πολλά περιοδικά με ημίγυμνες ή ολόγυμνες γυναίκες στα εξώφυλλά τους  
(ήταν απαγορευμένη μέχρι το 1960), όταν σε όλα τα ΜΜΕ υπάρχουν σκηνές προκλητικές έως ελαφρά πορνογραφικές,  
όταν στο διαδίκτυο μπορεί ο κάθε νέος να δει ότι θέλει, νομίζω πως το ανέβασμα παρόμοιων έργων δεν είναι επίκαιρο  
ούτε έχει κάποια σημασία ή αξία.

Το θέατρο του Νέου Κόσμου έχει δώσει θαυμάσιες παραστάσεις, για αυτό και έχει δικαίωμα σε κάποιες αποτυχίες.  
Με λύπη μου το γράφω σεβόμενος τον κόπο και τον μόχθο όλων όσων εργάστηκαν. Το θέμα παρωχημένο. Μια πα-  
ράσταση βαρετή, ασύνδετη, κουραστική, με άσκοπα αργούς ρυθμούς, που το άφθονο σοφτ πορνό δεν μπορεί να τη  
σώσει. Δεν είμαι σεμνότυφος, αλλά δεν νομίζω ότι υπήρχε ανάγκη να ντύνονται, να ξεντύνονται ή να στέκονται τελείως  
γυμνοί κάποιοι ηθοποιοί χωρίς να προσφέρουν τίποτα. Ακόμα και η σκηνή με τον αυνανισμό των δύο ανδρών δεν είχε  
καμία ομορφιά. Δεν νομίζω ότι πρέπει να γράψω περισσότερα, αφού γίνεται αντιληπτό ότι η παράσταση δεν μου άρεσε.

Συντελεστές: Στη μετάφραση του Γιώργου Δεπάστα δεν διέκρινα κανένα λάθος. Για τη διασκευή (Γ' κέλυ Καλαμ-  
πάκα, Δημήτρης Καραντζάς) και τη σκηνοθεσία (Δημήτρης Καραντζάς) δεν νομίζω ό,τι χρειάζεται να αναφέρω κάτι  
άλλο εκτός από αυτά που γράφω παραπάνω. Τα σκηνικά της Άρτεμις Φλέσσα, μολονότι δεν άρεσαν σε πολλούς,  
δεν τα βρήκα λανθασμένα. Τα κοστούμια της Ιωάννας Τσάπη δεν ήταν κακά. Η μουσική του Κορνήλιου Σελαμσή  
σχεδόν ανύπαρκτη. Ο σχεδιασμός φωτισμών του Αλέκου Αναστασίου σωστός. Επιμέλεια κίνησης: Χρήστος Παπα-  
δόπουλος. Βοηθός σκηνοθέτη: Γ' κέλυ Καλαμπάκα. Παίζουν: Βαγγέλης Αμπατζής, Ασημίνα Αναστασοπούλου, Κο-  
ρίνα-Άννα Γκουγκουλή, Γιώργος Δικαίος, Αναστάσης Λαουλάκος, Μάνος Πετράκης, Νάνσυ Σιδέρη, Μαρία Σκουλά.  
Όλοι αναγκαστικά ακολουθούσαν τις σκηνοθετικές οδηγίες. Μερικοί έδιναν την εντύπωση πως διάβαζαν κάποιο  
κείμενο που είχαν αποστηθείσει. Διάρκεια: 100'

Η παράσταση είναι κατάλληλη για θεατές άνω των 15 ετών.

# βιβλιοφάγος

www.tsoukatou.gr

ΑΡΧΙΜ. ΑΓΑΘ ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΣΚΟΣ (ΕΠΙΜ.)

## Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΣΑΜΟΥΗΛ ΧΑΝΤΖΕΡΗΣ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Ρωμαϊκή Κοινότητα Νεοχωρίου, Ιούνιος 2017, σελ. 127.

Αφιερωμένος στη μνήμη του Βαγγέλη Κεχριώτη, ο μικρός αλλά περιεκτικός και καλοτυπωμένος αυτός τόμος περιλαμβάνει, πέρα από το γράμμα της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου (σ. 5), πρόλογο του επιμελητή (σ. 15) και στη συνέχεια τέσσερις μελέτες: του Ιω. Μπάκα (σ. 17) σχετικά με το Οικουμενικό Πατριαρχείο την εποχή του Πατριάρχου Σαμουήλ Δ' του Χαντζερή, των Αθ. Καραθανάση και Βασίλ. Κουκουσά (σ. 33) σχετικά με την προσωπικότητα, τη ζωή και το έργο του Πατριάρχου Σαμουήλ Δ', του Πασχ. Βαλαμίδη για την εκπαιδευτική κατάσταση της κοινότητας Κεφελίκιοι (σ. 69) και του Σάββα Τσιλένη (σ. 87) για το κτήριο του Ζωγραφείου Παρθεναγωγείου στο Νεοχώρι του Βοσπόρου και τον ιδρυτή του Χρηστάκη Ζωγράφο. Ακολουθεί ο επίλογος του εκδότη (σ. 127), εκ μέρους των εκδόσεων «Ιστός». Ορισμένες από τις μελέτες έχουν και σημαντική εικονογράφηση, ενώ γενικότερα ο τόμος αυτός είναι σπουδαίος τόσο ως εκδοτικό και επιστημονικό εγχείρημα, όσο και για το σημαντικό για την ιστορία του Οικουμενικού Θρόνου και του Γένους περιεχόμενό του, που στηρίζεται σε μακροχρόνιες βιβλιογραφικές και αρχαιακές έρευνες, γι' αυτό και αποτελεί σημαντική συμβολή στη σχετική ελληνική βιβλιογραφία, που αξίζει να βρει μιμητές και συνεχιστές μεταξύ των νέων ερευνητών και της ομογένειας.

Μ. Γ. Βαρβούνης

Εκκλησιαστικός Φάρος, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ, ΤΟΜΟΣ ΠΘ' (2018-2019)



## ΒΙΒΛΙΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ «Ο ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ»

Περιέχον εν συνόψει διαφόρους και εξόχους ιστορίας, αρχόμενον από κτίσεως κόσμου, μέχρι της αλώσεως Κωνσταντινουπόλεως, και των ακολούθων Σουλτάνων. Συλλεχθέν μεν εκ διαφόρων ακριβών ιστοριών, και εις την κοινήν γλώτταν μεταφρασθέν παρά του πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μονεμβασίας κυρίου Δωροθέου, νεωστί δε μετατυπωθέν, και συμπληρωθέν μετά προσθηκών από την Νέαν Σύνοψιν Ιστοριών του Ματθαίου Κιγάλα και άλλων πηγών, με εκτεταμένες παρατηρήσεις, διευκρινήσεις και υποσημειώσεις των Νικολάου Βερνίκου και Κωνσταντίνου Γαρίτση. Περιέχει δε και τον αρχικόν πίνακα με τα εν αυτώ αξιομνημόνευτα περιεχόμενα, όπως και στοιχεία νεωτέρας βιβλιογραφίας, επιμέλεια και συμπύλυνση Νικολάου Βερνίκου, ομοτίμου καθηγητού Πανεπιστημίου Αιγαίου, Αθήνα 2018, εκδ. Τσουκάτου, σελ. 1114.



Ο γκωδέστατος και καλοτυπωμένος τόμος, οφειλόμενος στην έρευνα και τον συγγραφικό επιστημονικό μόχθο του ομοτίμου καθηγητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου κ. Νικολάου Βερνίκου, αλλά και στην φιλογενή χορηγία των εκδόσεων Τσουκάτου. Μετά τον πρόλογο (σ. 11) παρατίθεται το κείμενο του Δωροθέου, με παρέμβλητες φωτογραφίες σελίδων και εικόνων της πρώτης εκδόσεως του 1631. Ακολουθεί πίνακας περιεχομένων (σ. 37) κατά την έκδοση του 1750, και κατόπιν το ίδιο το κείμενο (σ. 99) με υποσελίδια σύγχρονα επεξηγηματικά σχόλια. Ακολουθούν πίνακες αυτοκρατόρων της Παλαιάς και της Νέας Ρώμης (σ. 351) καθώς και Πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως (σ. 359), και κατόπιν τα σχετικά με την «των Ρωμαίων βασιλεία» (σ. 371), ενώ στο δεύτερο μέρος περιλαμβάνονται τα σχετικά με την ανατολική ρωμαϊκή αυτοκρατορία, υπό τον τίτλο «Περί των βασιλέων της Κωνσταντινουπόλεως της νέας Ρώμης» (σ. 453).

Ακολουθούν το χρονικό της βασιλείας των «Οθμανλίδων» (σ. 825), σύνοψη περί της αλώσεως της Κωνσταντινουπόλεως του 1453 (σ. 835) και τα μετά την άλωση (σ. 839). Στο τρίτο μέρος (σ. 877) παρατίθεται «Χρονικό των Πατριαρχών» και χρονικά των σουλτάνων από προσθήκες μεταγενέστερων επανεκδόσεων του κειμένου αυτού (σ. 899), παραλλαγή του Χρονικού του Μορέως σε πεζό λόγο (σ. 911), τα σχετικά με τον αυτοκράτορα Ιωάννη Παλαιολόγο και την προσπάθεια ένωσης των Εκκλησιών (σ. 963), πληροφορίες «περί της Βενετίας» (σ. 1052), διάφορες ιστορίες (σ. 1076), τα σχετικά με τα γράμματα που βρέθηκαν στον τάφο του μεγάλου Κωνσταντίνου (σ. 1077), «περί της μεθόδου της χειρός» (σ. 1083) και τα «οφφίκια της βασιλείας των Ρωμαίων» (σ. 1087). Ο τόμος κλείνει με την βιβλιογραφία (σ. 1091) και τα περιεχόμενα (σ. 1107), ενώ χρήσιμο θα ήταν ένα αναλυτικό ευρετήριο. Με βάση την έκδοση αυτή καθίσταται προσιτό ένα σπουδαίο κείμενο, περί των λαογραφικών πληροφοριών του οποίου έχει γράψει εκτενώς παλαιότερα ο καθηγητής Δ. Β. Οικονομίδης, και το οποίο γνώρισε μεγάλη διάδοση σε όλη σχεδόν τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, ως δημόδες βιβλίο, κατά την εποχή της οθωμανικής κυριαρχίας.

Μ. Γ. Βαρβούνης

## ΒΙΚΗ ΔΡΑΚΟΥ, Βικτωρία

Εκδόσεις Νησίδες

Η Θεσσαλονικιά συμπολίτισσά μας κ. Βίκη Δράκου εξέδωσε ένα βιβλίο με την ιστορία της οικογένειάς της, χωρισμένο χρονολογικά σε δύο μέρη. Το πρώτο από «Από την Αρετσού στην Πόλη (1887-1950)» και το δεύτερο «Από την Πόλη στη Σαλονίκη. Τα δικά μας χρόνια (από το 1950 και εξής...)». Το αφιερώνει στους γιους της και «εξαιρετικά στην Ομογένεια της Πόλης».

Το βιβλίο είναι η ιστορία της οικογένειας της κ. Δράκου και όπως δηλώνει ο υπότιτλος του βιβλίου «Μαρτυρίες και Αναμνήσεις από την Πόλη ...σαν Μυθιστόρημα» περιέχει αναμνήσεις από την Πόλη της οικογένειας, που όμως ως φόντο έχει μαρτυρίες και αναμνήσεις από τη ζωή στην κοινότητα του Καντιλλί, το «χωριό» που κατοικούσαν, τις σχέσεις με

τους γείτονες, τη συμπεριφορά, τα ήθη της εποχής και την κατάσταση που επικρατούσε μεταξύ Ρωμιών και Τούρκων.

Ξεκινά με τη ζωή της γιαγιάς Βικτωρίας, που ήρθε από την Αρετσού στην Πόλη, και φθάνει μέχρι την εγκατάσταση της οικογένειας στη Θεσσαλονίκη, που αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Πόλη την περίοδο των απελάσεων.

Μια ενδιαφέρουσα οικογενειακή ιστορία, που θα ξυπνήσει αναμνήσεις σε ανθρώπους που έχουν λίγο-πολύ την ίδια διαδρομή, που θα γίνουν συγκρίσεις της οικογένειας που περιγράφεται με την οικογένεια του αναγνώστη.

Το βιβλίο εκδόθηκε το 2018 και ήδη έκανε δεύτερη έκδοση.

Καλοτάξιδο!

Π. Τσουκάτου

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ  
ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ  
ΑΝΑΤΟΛΗΣ



Η Εταιρεία Μελέτης της καθ' Ημάς Ανατολής σας προσκαλεί  
το Σάββατο 9 Νοεμβρίου 2019, ώρα 18.30,  
στην παρουσίαση του βιβλίου

## Βικτωρία

της Πολίτισσας Βίκης Δράκου από τις Εκδόσεις Νησίδες

στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών,

Δημ. Σούτσου 46, Αμπεδόκηποι (Σταδμός μετρό: Αμπεδόκηποι).

ΟΜΙΛΗΤΕΣ: Βικτωρία Ντάφυλλα, μουσικός - Χριστιάνα Βέλλου, οικονομολόγος

Βίκυ Παπαθανασίου, φιλόλογος - Βίκη Δράκου, φιλόλογος και συγγραφέας

Συμμετέχουν οι αδελφές Ελένη και Σουζάνα Βουγιουκλή με τραγούδια της Πόλης.

Συντονιστής της εκδήλωσης ο Σάββας Τσιλένης. Θα ακουδήσει συζήτηση.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

## Θ Ισαάκιος και οι άλλοι



ΝΕΟ

ΤΥΧΟΔΙΩΚΤΕΣ  
ΣΤΟΝ ΘΡΟΝΟ  
ΤΗΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗΣ  
ΚΥΠΡΟΥ

ΕΤ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ  
ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

# βιβλιοφάγος

**ΣΤΕΛΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ**

## Η ΑΝΕΡΑΣΤΗ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣΚΥΡΙΑ ΕΡΑΣΜΙΑ

Εκδόσεις Τσουκάτου, 2019 σελ. 177.

Ο Στέλιος Αντωνιάδης σε αυτά τα διηγήματά του έχει στόχο να πιάσει τον παλμό, το πάθος και το δράμα μιας απλής και κοινής γυναίκας, τις καθημερινές γυναίκες της διπλανής πόρτας, αλλά και διαφορετικών γυναικών και κόσμων. Αποτυπώνει μια αναλυτική και πειστική εικόνα της σύγχρονης νέας γυναίκας, που απέκτησε ελευθερία και ανεξαρτησία, αλλά είναι επιτυχημένη μόνο στην εργασία. Διερευνά τις βαθύτερες ρίζες του σύγχρονου κοινωνικού κακού, που αποκλείει την γυναίκα από τη ζωή, την αγάπη, τον έρωτα, την οικογένεια, την εύρεση του σωστού συντρόφου.

Γυναίκες απίστευτα γοητευτικές, χαρούμενες, γελαστές, καλλιεργημένες αισθητικά, σπουδαγμένες, πλούσιες, πετυχημένες, ανανεωμένες, ταλαντούχες δεν επιτυγχάνουν στις ερωτικές τους επιθυμίες, στον γάμο, στην οικογένεια, στη μητρότητα, στο να αγαπηθούν από έναν άνδρα. Πληρώνουν το βαρύ τίμημα της σημερινής θέσης της γυναίκας στην οικογένεια και το ρόλο της στη σύγχρονη φεμινιστική κοινωνία.

Μια γυναίκα που αντιμετωπίζει την αίσθηση της αποτυχίας στον ερωτικό και συζυγικό τομέα, στις επιθυμίες, στις ηδονές, στην ερωτική απαξίωση, αν δεν εκτελέσει αυτό για το οποίο είναι προορισμένη, όλους τους διαφορετικούς ρόλους που παίζουν στη ζωή (κόρη, νεαρή έφηβη, μητέρα, σύζυγο) συχνά τη βρίσκει η αφόρητη μοναξιά, η κατάθλιψη, η μελαγχολία, η απόγνωση, η πίκρα, η στενοχώρια, η απομόνωση, η ανημπόρια, η απελπισία, το αδιέξοδο, η επιθετικότητα, ο θυμός, η οργή, η παραίτηση της ζωής. Γυναίκες σε απόγνωση. Μια ζωή άχρωμη, ανέραστη, χαμένη, άδικα σπαταλημένη. Η ασχήμια και οι ρυτίδες που θα φέρει το γήρας. Πένθιμα ναυάγια, σέρνουν σε θλιβερές λιτανείες τα κουρέλια τους και μαζί της ψυχής τα ράκη... Όμορφα, ευχάριστα, ξέγνοιαστα, χαμογελαστά κορίτσια, εξελίσσονται σε μελαγχολικές γυναίκες, δεσποινισκυρίες και ρυτιδιασμένες γεροντοκόρες.

Τα σπίτια οιονεί μετέωρα. Σπίτια βουβά. Γυναίκες που περιφέρονται μέσα στην απόλυτη σιωπή. Κασέλες με κρυμμένα μυστικά, να τα σκαλίζουν απογοητευμένες μοναχικές γυναίκες. Νεύματα και σκίες να θησαυρίζονται. Αναμνήσεις πολλές. Αναμνήσεις-καταφύγια. Η φοβερή μοναξιά. Οι δύσκολοι περίοδοι των γιορτών. Οι φίλοι, οι εραστές, οι άνδρες μακριά κι η μοναξιά εγκυμονεί τους στίχους και τις λέξεις που κάποτε θάρθουν... «Φθινοπώριασε/ για τα καλά/ τα φύλλα μου/ έπεσαν όλα».

Οι άνδρες έχουν τον πρώτο λόγο, οι γυναίκες δεν μπορούν, ζουν σαν παρείσακτες, γιατί κυριαρχούν οι παραδόσεις, τα στερεότυπα, η ηθική τάξη, οι ηθικοί κανόνες, οι εθιμικοί κανόνες ζωής, ο κοινωνικός αντίκτυπος, η επικοινωνία σωμάτων και



ψυχών, οι νευρώσεις, η ανωριμότητα, ο εφιαλτικός κλειστός μικρόκοσμος, το λογοδόσιμο -τα προξενιά- η προίκα (παλιότερα).

Κάποιες γυναίκες που τίποτε δεν έχουν να περιμένουν... Η κάθε εμμονή, η κάθε αλλαγή, που δεν τις αφήνουν να προχωρήσουν στη ζωή τους. Το πώς μοιράζονται τα συναισθήματά τους κι αν μπορούν να το κάνουν. Τα βασίλοπούλα του παραμυθιού και οι πνευματικά αδελφές ψυχές δεν υπάρχουν πια και δεν θα έρθουν ποτέ.

Η τύχη, το πεπρωμένο, η θλίψη, η ηθική παράδοση, η σκληρότητα της κοινωνίας, ο κοινωνικός αντίκτυπος, τα ξόρκια, η επιστήμη που δυσκολεύει τις επιλογές, η πνευματική καλλιέργεια του ενός, η διαφορά χαρακτήρων, κινήσεις της ψυχής που συγκλονίζουν τους ανθρώπους.

Παρά την απεγνωσμένη απόπειρα των γυναικών των διηγημάτων να υπάρξουν ως αυτόβουλα πλάσματα και να διεκδικήσουν το δικαίωμά τους να αποφασίζουν ελεύθερα για τη ζωή τους και τους έρωτές τους, τα πρόσωπα αυτά κάμπτονται και συνθλίβονται, θύματα των γηρατειών, της κληρονομικότητας, της καταγωγής, της απώλειας, της τύχης, του φόβου, του δέους, του περάσματος του χρόνου και της μοίρας. Μόνη τους λύτρωση συνήθως ο αργός θάνατος.

Ο συγγραφέας έγραψε 14 διηγήματα-μικροιστορίες γυναικών που αποπνέουν μια γλυκιά, σχεδόν μεθυστική μυρουδιά και που συνδυάζουν νοσταλγία, μοναξιά, εξομολόγηση, επίμονες μνήμες, ανάμνηση, συγκίνηση, προσμονή, ακρίβεια, κατά βάθος, όμως, μεταμφιεσμένη ταραχή για το ανηλεές πέρας του χρόνου... Όλα τούτα δίνονται με μια ρητορική επαναληπτικότητα και με σύντομες φράσεις που θυμίζουν λιτανεία. Λιτή καλλιέργεια με πολύ διακριτικό λογοτεχνικό άρωμα. Ο Στέλιος Αντωνιάδης σκιαγραφεί τον ιθαγενή δυναμισμό της σύγχρονης Ελληνίδας γυναίκας. Η σύγχρονη γυναικεία κατάσταση όπως είναι, χωρίς περιτύλιγμα... Ένα κοινωνικό σχόλιο, από τον συγγραφέα, βαθύ και διεισδυτικό, που στρίβει το μαχαίρι στην πληγή και το φτάνει μέχρι το κόκαλο...

Οι δεκατέσσερις παράλληλες αφηγήσεις και περιγραφές των διηγημάτων θα συγκλίνουν σαν παραπόμενοι στην κοίτη του μεγάλου ποταμού, όπου βρίσκεται η αλήθεια της σύγχρονης γυναίκας, της πετυχημένης επαγγελματικά αλλά όμως ανέραστης. Ο Στέλιος Αντωνιάδης μας παραδίδει ένα περιβόλι με λουλούδια-γυναίκες. Μαζεύουμε εμείς οι αναγνώστες με ευλάβεια τις λέξεις των λουλουδιών μη και χάσουν το άρωμά τους... Ένα σπαρακτικό, θλιβερό, συμπονετικό και συγκινητικό βιβλίο. Θα πρέπει σαν αναγνώστες και αναγνώστριες να του αποδώσουμε τον σεβασμό που του αξίζει.

**Κώστας Τραχανάς,**

δημοσιογράφος, λογοτέχνης, κριτικός βιβλίου

## ΑΣ ΚΑΝΟΥΜΕ ΑΠΟΨΕ ΕΝΑ... ΠΑΙΔΙ

του **Χάρη Γαντζούδη**

Επιμένει Ελληνικά το Από Κοινού Θέατρο που φέτος γιορτάζει τα 3 χρόνια λειτουργίας του και από τη Δευτέρα 4 Νοεμβρίου θα παρουσιάσει την ολοκαίνουρια ρομαντική κωμωδία «ΑΣ ΚΑΝΟΥΜΕ ΑΠΟΨΕ ΕΝΑ... ΠΑΙΔΙ», του Χάρη Γαντζούδη. Τη σκηνοθεσία υπογράφει ο Μάνος Τσότρας και στους πρωταγωνιστικούς ρόλους θα απολαύσουμε τους (αλφαβητική σειρά): Διονύση Κλάδη, Βασίλη Μπαξεβάνη, Αγγελική Ξένου.

Η δράση εκτυλίσσεται σε ένα ευήλιο ρετιρέ στο Κολωνάκι, όπου ο playboy μεγαλοδικηγόρος Γιώργος (Βασίλης Μπαξεβάνης) και η wannabe συγγραφέας αισθηματικών μυθιστορημάτων, Αλίκη (Αγγελική Ξένου), ζουν τα τελευταία τέσσερα χρόνια παντρεμένοι. Αν προσθέσεις και τα έξι χρόνια σχέσης πριν το γάμο καταλαβαίνεις εύκολα ότι, ο έρωτας τους έχει ξεθωριάσει, για να μην πούμε σβήσει. Παρόλα αυτά συνεχίζουν να ζουν μαζί, ώσπου ένα «επαγγελματικό» ταξίδι του Γιώργου στη Θεσσαλονίκη, πυροδοτεί τη ζήλεια της Αλίκης και το ζευγάρι έρχεται σε μετωπική σύγκρουση με τις αλήθειες που έκρυβαν καιρό ο ένας από τον άλλο. Ένα ψυχολογικό ten years challenge εξελίσσεται στο ρετιρέ του Κολωνακίου. Θα βγουν ζωντανοί από τα συντρίμια της σχέσης τους και τι ρόλο θα παίξουν το παιδί που ποτέ δεν απέκτησαν και ο ερχομός του 35άρη ξάδερφου Μίλτου (Διονύσης Κλάδης), που ήθελε να γίνει τραγωδός αλλά η ζωή του κατέληξε «τραγωδία»;

**Συντελεστές της παράστασης:** Σκηνοθεσία: Μάνος Τσότρας, Επιμέλεια κειμένου: Μάνος Τσότρας, Εικαστική επιμέλεια: Κώστας Βελινόπουλος, Ενδυματολογία: Αλέξης Φούκος, Μουσική επιμέλεια: Μάνος Τσότρας, Φωτισμοί: Γιώργος Ζιώγαλας, Βοηθός σκηνοθέτη: Χάρης Γαντζούδης, Φωτογραφίες: Δημήτρης Λυκουρέζος, Σχεδιασμός Αφίσας: Λένα Κανιώτη, Hairstylist: Εφραίμ Δημήτρης, Παραγωγή: Από Κοινού Θέατρο, Παίζουν (αλφαβητικά): Διονύσης Κλάδης (Μίλτος), Βασίλης Μπαξεβάνης (Γιώργος), Αγγελική Ξένου (Αλίκη).

**ΑΠΟ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΩΣ 28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ**

**Κάθε Δευτέρα και Τρίτη στις 21:00**

*Διάρκεια παράστασης: 90'*

*Είσοδος: 12 ευρώ και 8 ευρώ (φοιτητές, άνεργοι, ΑμΕΑ, 65+)*

**Από Κοινού Θέατρο**

ΕΥΠΑΤΡΙΔΩΝ 4, ΓΚΑΖΙ, Τ.Κ.11854 - ΤΗΛ. 211 4057249

email: [apokoinou4@gmail.com](mailto:apokoinou4@gmail.com), facebookpage: Από Κοινού Θέατρο-Apo Koinou Theater



### ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Δήμαρχος Παλαιού Φαλήρου κ. Ιωάννης Φωστηρόπουλος & ο Πρόεδρος της Οικουμενικής Ομοσπονδίας Κωνσταντινουπολιτών  
ομοτ. καθ. Νικόλαος Ουζούνογλου  
Σας προσκαλούν

στην τελετή των αποκαλυπτηρίων  
του **Μνημείου Πεσόντων Κωνσταντινουπολιτών στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο**  
που θα γίνει την **3η Νοεμβρίου 2019, ώρα 11:00**  
στο πάρκο Φλοίσβου Παλαιού Φαλήρου

Την εκδήλωση θα τιμήσει με την παρουσία του  
η Α.Ε. ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κύριος Προκόπης Παυλόπουλος.

Πέρα προσέλευσης 10:45 π.μ.

# κάποτε... στην Πόλη



## Η άγνωστη ιστορία ίδρυσης της πρώτης σοκολατοποιίας στην Τουρκία

Ένα εξαιρετικό άρθρο του Odatv.com (12/4/2019) που αναφέρεται στην ίδρυση της πρώτης σοκολατοποιίας στην Τουρκία, μέσω καταγραφής της Μαριάννας Γερασίου, φέρνει στην μνήμη μας την πολιτική μαγειρική κουλτούρα και την περιπέτεια των γεύσεων μιας οικογένειας Ρωμιών. Στο άρθρο αναφέρεται η ζωή και η εργασιακή δράση της γνωστής οικογένειας Μελόπουλου. Η οικογένεια μεγαλούργησε και εδώ δημιουργώντας τη γνωστή σοκολατοποιία «Μέλο».

**Η** Μαριάννα Γερασίου στο νέο της βιβλίο «Η περιπέτεια στην κουζίνα μιας κωνσταντινουπολίτικης οικογένειας Ρωμιών», εκδόσεις Yari Kredi αναφέρει: «Αν μπορούσα σε αυτό το βιβλίο να περιγράψω κανονικά τα πράγματα, θα έβγαιναν στην επιφάνεια ιστορίες όπου οι αναμνήσεις των γεύσεων θα ήταν αλληλένδετες με τις γεύσεις των αναμνήσεων».

Η Μαριάννα Γερασίου κάνει μια καταγραφή για να φέρει στη μνήμη μας την πολιτική μαγειρική κουλτούρα και την περιπέτεια των γεύσεων μιας κωνσταντινουπολίτικης οικογένειας Ρωμιών. Εξηγεί την ιστορία της πολιτιστικής ιστορίας των 19ου και 20ου αιώνα που τείνει να εξαφανιστεί, περιγράφοντας συνταγές, πατατόσουπας, ομελέτας με αθερίνα, μωδοπίλαφου, κοτόπουλου milanese και πολλών άλλων φαγητών των Ρωμιών κωνσταντινουπολίτικων οικογενειών.

Η Γερασίου περιγράφει στο βιβλίο την πρώτη σοκολατοποιία της Τουρκίας και την ιστορία της οικογένειας που κατασκεύασε το εργοστάσιο. Γράφει μάλιστα ότι την πρώτη σοκολατοποιία στην Τουρκία δεν την ίδρυσε η εταιρία Nestlé που γνωρίζουμε όλοι, αλλά οι αδελφοί Κώστας και Μιχάλης που, όντας χριστιανοί με φέσια, μετανάστευσαν στην Κωνσταντινούπολη από την τότε Αλβανία. Εξηγεί πως οι αδελφοί Μελόπουλοι ξεκίνησαν να πωλούν σοκολάτες. Οι Μελόπουλοι, που παραθέριζαν το καλοκαίρι στη Χάλκη, ήταν γείτονες με τον İsmet Paşa. Για τον γαμπρό της οικογένειας, τον κύριο Γιώργο, έλεγαν ότι ήταν οπαδός του. Οι Μελόπουλοι λοιπόν ψήφιζαν το Λαϊκό κόμμα CHP, σε αντίθεση με τους Ρωμιούς που ψήφιζαν το Ρεπουμπλικανικό κόμμα DP.

**Αυτή λοιπόν είναι η ιστορία των αδελφών Μελόπουλου που ίδρυσαν στην Τουρκία την πρώτη σοκολατοποιία**

Τα αδέλφια Κώστας και Μιχάλης Μελόπουλος στις αρχές του 20ού αιώνα μετανάστευσαν από την Αλβανία στην Κωνσταντινούπολη προκειμένου να βγάλουν το ψωμί τους. Τους μετανάστες αυτούς τους αποκαλούσαν τότε χριστιανούς με φέσια. Η πρώτη δουλειά τους ήταν στο εργοστάσιο υαλικών στο Beykoz. Επειδή όμως έλιωναν ένα ζευγάρι πέταλα την βδομάδα (μάλλον τα σιδεράκια που είχαν από κάτω τα ανδρικά παπούτσια για να μην φθείρονται) και δεν άντεξαν την κόλαση που δημιουργούσε η ζέση στο εργοστάσιο παραιτήθηκαν και μετακόμισαν από την ανατολική στη δυτική πλευρά της Κωνσταντινούπολης. Συγκεκριμένα πήγαν στον Γαλατά. Ήταν τα έτη 1919-1920, εποχή που ο πόλεμος είχε τελειώσει και οι συμμαχικές δυνάμεις είχαν καταλάβει την Κωνσταντινούπολη. Ο Ναύαρχος Bristol, κυβερνήτης της αμερικανικής ναυαρχίδας «USS Scorpion», είχε αγκυροβολήσει στο λιμάνι της Κωνσταντινούπολης. Ο Ναύαρχος Bristol και οι Αμερικανοί διπλωμάτες, επικοινωνώντας με την Washington, ανέφεραν τη φτώχεια και την ανέχεια που επικρατούσε στον λαό της κατεχομένης Κωνσταντινούπολης, ενώ παράλληλα οι ναυτικοί του αμερικανικού στόλου μοίραζαν στα παιδιά ψωμί, ζεστό κακάο και σοκολάτες από το πρόχειρο μαγειρείο που είχαν στήσει στον σιδηροδρομικό σταθμό του Sirkeci.

**Δύο νέοι επιχειρηματίες από την τότε Αλβανία έστησαν και επέκτειναν την πρώτη μονάδα παραγωγής σοκολάτας στην Τουρκία**  
Ο Κώστας και ο Μιχάλης, παρ' όλο που δεν θεωρούνταν παιδιά, χάρη στην ευσιελανία των ναυτικών αποκτούσαν σοκολάτες, τυλιγμένες σε χρυσόχαρτα. Αντί να φάνε τη μεγάλη σοκολάτα που από το χρυσόχαρτο, το γλείφουν και το πετάξουν καταγής, χώριζαν τη σοκολάτα σε τρία-τέσσερα κομμάτια, τα τύλιγαν σε μικρότερα χρυσόχαρτα και τα πούλαγαν στα σοκάκια του Γαλατά. Με τον καιρό αύξησαν τη δουλειά, πουλώντας περισσότερα κομμάτια, ενώ ξεκίνησαν να κατασκευάζουν σιγά-σιγά οι ίδιοι σοκολάτες. Τα πρώτα χρόνια ίδρυσης της Τουρκικής Δημοκρατίας είχαν γίνει οι νέοι επιχειρηματίες. Έτσι, το 1920 ίδρυσαν την πρώτη σοκολατοποιία της Τουρκίας με την επωνυμία «Melba Çikolataları» και στη συνέχεια επεκτάθηκαν ιδρύοντας το 1949 τη σοκολατοποιία με την επωνυμία «Golden Çikolataları». Ο Κώστας Μελόπουλος ήταν πατέρας του πεθερού μου. Είχε ήρεμη ψυχή, δεν θύμωνε. Εκτός από την Ευανθία είχε άλλα τρία παιδιά. Την Καίτη (που την ανέφερε ο Sait Faik ως Κατινάκι), τον Στάθη και τον διάσημο Ρωμιό ποιητή Σάββα Μελόπουλο, ο οποίος χρησιμοποιούσε το ψευδώνυμο Πέτρος Χρονάς.

**İsmet Paşa ήταν γείτονας τους**

Οι αδελφοί Μελόπουλοι τον χειμώνα κατοικούσαν, μαζί με τις κόρες και τους γαμπρούς, στο Cihangir στην πενταόροφη πολυκατοικία με την ονομασία «Güzel Yuva Apartman» στην οδό Yuva (μαζί με την Καίτη που παντρεύτηκε τον χρυσοκόο Φραγκούλη, την Ευανθία που παντρεύτηκε με το σλόγκαν που ήταν γνωστό –τον έρωτα της τον χρωματοπώλη– τον Γιώργο Χρησιτίδη αρχικό ιδιοκτήτη της γνωστής στην Τουρκία εταιρίας παραγωγής χρωμάτων τη «Merbolin»). Η πολυκατοικία αυτή σώζεται ακόμα. Το καλοκαίρι η οικογένεια παραθέριζε στη Χάλκη και είχαν γείτονα τον İsmet Paşa. Οι επαφές μαζί του ήταν συχνές, όχι περιστασιακές. Τα σπίτια ήταν το ένα απέναντι στο άλλο και δεν ήταν δυνατόν να αγνοήσουν οι μεν τους δε. Κάθε καλοκαίρι οι γείτονες είχαν υποχρεωτικά δυο επισκέψεις, έπιναν καφέ και αντάλλαζαν ευγενικές φιλοφρονήσεις. Φυσικό ήταν γιατί ο κύριος Κώστας και ειδικότερα η κυρία του δεν γνώριζαν άπταιστα τουρκικά για μεγαλύτερες συζητήσεις. Μπορεί να έκαναν τις επισκέψεις μόνο λόγω γειτονίας και για καφεδάκι, σκεπτόμενοι ότι το αντίθετο ήταν ντροπή έναντι του İsmet Paşa. Για χάρη του όμως ψήφιζαν το CHP, σε αντίθεση με τους Ρωμιούς της Πόλης που ψήφιζαν το DP. Στην πραγματικότητα ένθερμος υποστηρικτής της οικογένειας İsmet Paşa ήταν ο γαμπρός τους, ο κύριος Γιώργος. Όλοι οι Ρωμιό αποκαλούσαν τον İsmet Paşa με το παρατσούκλι «ο κουφός», η οικογένεια όμως ουδέποτε. Το παρατσούκλι «ο κουφός» δεν λεγόταν κρυφά για τον İsmet Paşa, το έλεγαν χωρίς φόβο μπροστά του. Ήταν μια αντίδραση για τις πικρίες που είχε δώσει στους Ρωμιούς, βάζοντας αρχικά τον δυσβάστακτο φόρο περιουσίας και στη συνέχεια καλώντας 20 ηλικίες για καταναγκαστικά έργα ως δήθεν στρατιώτες. Κάι που δεν του το συγχώρεσαν ποτέ.

## ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΜΟΣΧΟΣ

Ο ΡΩΜΙΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΣΤΑΜΠΟΥΛ  
ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΒΟΥΛΗ



ΤΟΥ ΟΡΧΑΝ ΤΟΥΡΚΕΡ

**Ο** Αχιλλέας Μόσχος γεννήθηκε το 1884 σ' ένα χωριό των Ιωαννίνων, που την εποχή εκείνη ήταν ακόμη μία σημαντική επαρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Όπως έκαναν πολλοί συμπατριώτες του και ο νεαρός Μόσχος πήγε στην Κωνσταντινούπολη για να δημιουργήσει το μέλλον του. Αποφοίτησε το 1908 από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Σταμπούλ αριστούχος. Διετέλεσε βοηθός εισαγγελέα σε διάφορα δικαστήρια της Πόλης. Μετά την ίδρυση της Δημοκρατίας, το 1923, το νέο καθεστώς δεν τον επέτρεψε να εργασθεί ως δημόσιος υπάλληλος λόγω της εθνικής του καταγωγής. Έτσι αναγκάστηκε να συνεχίσει την καριέρα του ως ελεύθερος δικηγόρος.

Χρημάτισε επίσης, για ένα διάστημα, νομικός σύμβουλος του Πατριαρχείου. Η ανάμιξή του στην πολιτική ξεκινά το 1946 με την ίδρυση του Δημοκρατικού Κόμματος (Demokrat Parti). Όταν το Δημοκρατικό Κόμμα κέρδισε τις εκλογές της 14ης Μαΐου 1950, ο Αντνάν Μεντερές έγινε ο πρωθυπουργός της Τουρκίας και ο Αχιλλέας Μόσχος μπήκε ως βουλευτής Σταμπούλ στην Τουρκική Βουλή. Παρέμεινε στη θέση αυτή μέχρι τις εκλογές του 1954.

Το διάστημα 1950-1954 συμπίπτει με την εποχή που οι σχέσεις Ελλάδας-Τουρκίας ήταν άριστες. Τότε αντάλλαξαν επίσημες επισκέψεις. Ο Πρόεδρος της Τουρκίας Τζελάλ Μπαγιάρ με το βασιλικό ζεύγος της Ελλάδας, Παύλο και Φρειδερίκη.

Ο Αχιλλέας Μόσχος έφερε πολλές και σημαντικές προτάσεις στην Τουρκική Βουλή σχετικά με τον Ποινικό Κώδικα. Μετά το 1954, ο Μόσχος συνέχισε την καριέρα του πάλι ως ελεύθερος δικηγόρος. Ο Μόσχος, εκτός από τα ελληνικά, γνώριζε καλά τουρκικά, οθωμανική γραφή και γαλλικά.

Ήταν παντρεμένος με την κ. Άννα και είχε δύο κόρες, τη Ζωή και την Κλειώ. Η οικογένεια τον χειμώνα έμενε στην Cumhuriyet Caddesi ap. 47, κοντά στην Πλατεία Ταξίμ και το καλοκαίρι παραθέριζε στη Χάλκη, Λειβαδάκια Lozan Zaferi Caddesi ap. 21.

Ο Αχιλλέας Μόσχος πέθανε στις 13/12/1966 σε ηλικία 82 ετών στην Πόλη και ενταφιάστηκε στο νεκροταφείο Σισλί.

# τέχνη του λόγου

## ΣΤΗ ΔΙΝΗ ΤΗΣ ΣΙΩΠΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

**Η** μεγάλη ξυλόσομπα στη μέση της σάλας και ένα μεγάλο μαγκάλι στο υπνοδωμάτιο της Σοφίας έκαναν καλά τη δουλειά τους. Μονάχα τα επάνω δωμάτια των κοριτσιών ήταν παγωμένα και όσο και να σκεπάζονταν με διπλά παπλώματα, τις νύχτες τουρτούριζαν απ' το κρύο.

Μέσα σ' αυτήν την αρρωστημένη και βαριά ατμόσφαιρα όπου βίωναν, η Φιφή είχε σκεφτεί να μην συμπεριλάβει και την Παρασκευή. «Τα μαθήματα μπορούν να περιμένουν. Φοβάμαι μην τυχόν πάρεις κι εσύ το μικρόβιο και το μεταδώσεις στην Ιωάννα. Μόλις πάνε καλύτερα τα πράγματα θα σε ειδοποιήσω» την είχε συμβουλέψει. Άλλωστε κι η Παρασκευή το σκέφτονταν. Ήταν λογικό να φυλάγεται. Ευτυχώς μέσα σ' αυτήν την έξαρση επιδημίας, εκείνη ένιωθε γεμάτη υγεία και δύναμη. Το τέλος του πολέμου, η υπογραφή ανακωχής, οι ξένες δυνάμεις που βρίσκονταν μέσα στην Πόλη της έδιναν κουράγιο. Η ζωή ξανά έβρισκε τον ρυθμό της κι εκείνη συνέχιζε να πηγαίνει στο Νιχώρι για να διδάσκει Γαλλικά στον μικρό Αντρέα. Μετά από τόσο καιρό συνειδητοποιούσε πως υπάρχει μια έλξη μεταξύ εκείνης και της οικογένειας, που πια είχε γίνει ένα συμπλήρωμά της. Η Μαρίτσα την ένιωθε σαν έναν δικό της άνθρωπο. Πολλά Σαββατοκύριακα μανά και κόρη τα περνούσαν κοντά τους και απολάμβαναν το Νιχώρι, που και το χειμώνα ακόμη ήταν ακαταμάχητα ωραίο. Η Ιωάννα είχε αποδειχτεί μια καλή παρέα για τον μικρό που βίωνε τη μοναξιά. Αν και μεγαλύτερή του, τα έβρισκαν μια χαρά. Μπορούσε κάλλιστα κάποιος να αντιληφτεί πως είχε δημιουργηθεί μεταξύ τους μια αδελφική αγάπη. Συναίσθημα που το είχε απόλυτη ανάγκη ο Ανδρέας που μεγάλωνε μέσα σε μια οικογένεια που αποτελούνταν από ενήλικες...

\* \* \*

### Η ανατροπή των ονείρων

#### Οδησός 1919

Οι νύχτες και οι μέρες στην Οδησό δεν ήταν πια όπως πριν. Και οι γαλήνιες εξοχές της ήταν αγνώριστες. Άνθρωποι κάθε λογής εθνότητας έφευγαν από το αιματοκύλισμα του Βορρά για να σωθούν στον Νότο. Αναζητώντας τρόπο, ώστε να απομακρυνθούν

από τη Ρωσία. Τα εισιτήρια των πλοίων για Κωνσταντινούπολη στοίχιζαν πολύ ακριβά. Ο κόσμος πουλούσε κοσμήματα, πολύτιμα αντικείμενα, γούνες, για να εξασφαλίσει το ποσόν. Όμως, μολονότι επικρατούσε μια τέτοια κατάσταση, τα θέατρα της Οδησού ήταν κατάμεστα. Και η όπερα λειτουργούσε κανονικά. Ο Έλληνας τροβαδούρος Αττίκ, αδιαφορώντας για τα γεγονότα και ερωτευμένος με τη Σούρα – μια όμορφη Ρωσίδα χορεύτρια – εξακολουθούσε να βρίσκεται στην πόλη και να χειροκροτείται από την ελληνική παροικία.

Μέσα σ' αυτό το αντιφατικό κλίμα, ο Νικόλαος και η Κατερίνα αδυνατούσαν να πάρουν αποφάσεις. Κάθε βράδυ, καθισμένοι εμπρός στη μισοσβησμένη «πρέσκα»\* κρατώντας στο χέρι από ένα φλιτζάνι αχνιστό τσάι, προσπαθούσαν να δρομολογήσουν τις επόμενες κινήσεις τους.

Μέχρι που στις 6 Ιανουαρίου του 1919, ανήμερα των Φώτων, θα αποβιβάζονταν στην Οδησό το Ελληνικό Εκστρατευτικό Σώμα. Με σκοπό να ενισχύσει τη διασυμμαχική επιχείρηση κατά των Μπολσεβίκων. Και τότε σαν μια ένωση αισιοδοξίας ξεκίνησε να δημιουργείται μια ανάταση και ένας ξέφρενος πανηγυρισμός όλων των Ελλήνων –όσων εξακολουθούσαν να βρίσκονται ακόμη στην Οδησό– ανανεώνοντας τις ελπίδες για καλύτερες μέρες.

Με σθεναρή αντίσταση στον φόβο, ξεκίνησαν νέες παραστάσεις όπερας στο Εθνικό Θέατρο της πόλης και δίνονταν χοροί προς τιμήν του εκστρατευτικού σώματος των Ελλήνων στρατιωτών, σε μια προσπάθεια των κατοίκων να ξεχάσουν όσα συνέβαιναν λίγο έξω από την πόλη. Ωστόσο, μέσα σε λίγες μέρες, φάνηκε η πικρή αλήθεια, όταν κάπου εκεί κοντά είχε ξεκινήσει να δίνει σημεία ζωής ο μπολσεβίκικος στρατός.

«Τα ψέματα τελείωσαν Κατερίνα. Πρέπει να δρομολογήσουμε την αναχώρησή σου. Θα πάρεις το παιδί μας μαζί και θα φύγεις. Θέλω να πιστεύω πως μόλις ηρεμήσουν τα πράγματα, σύντομα θα καταφέρω να έρθω κοντά σας για να σας φέρω πίσω. Εκείνο που θα επιδιώξω και φροντίζω γι' αυτό, είναι να βρεθείτε στην Πόλη, κοντά στους γονείς σου.

ΤΗΣ  
ΖΩΗΣ  
ΤΑΤΑΚΗ-  
ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ

Μονάχα εκεί θα είμαι σίγουρος πως θα βρίσκεστε προστατευμένες. Εσύ έχεις οθωμανική υπηκοότητα και μπορώ εύκολα να σας βγάλω ταξιδιωτικά έγγραφα». Με αυτά τα λόγια προσπαθούσε ο Νικόλαος να ξυπνή-

σει τη λογική της γυναίκας του, όταν έξω λυσσομανούσε ο χιονιάς και εκείνοι τουρτούριζαν από το κρύο, αφού η «πρέσκα» είχε κάψει και τα τελευταία ξύλα που είχαν καταφέρει να προμηθευτούν.

Η Κατερίνα αντιλαμβανόταν τους κινδύνους και η λογική της έλεγε πως έπρεπε να ακολουθήσει τις συμβουλές του συντρόφου της. Όμως το ότι θα έμενε εκείνος πίσω, ήταν κάτι που δεν μπορούσε να το δικαιολογήσει. Πάντοτε είχαν κοινή γλώσσα επικοινωνίας και πίστευε στη σωστή κρίση του Νικόλαου, όμως αυτή τη φορά είχε τις αμφιβολίες της. Προσπάθησε να τον πείσει να βρει έναν τρόπο ώστε να φύγουν όλοι μαζί. Όμως διαπίστωνε πως ήταν ανέλπιος.

«Τα δύο βαπόρια μας έχουν ακινητοποιηθεί στο λιμάνι. Το «Νικόλαος» είναι φορτωμένο ακόμη με φουντούκια και καρύδια. Εμπόρευμα που έχει φορτωθεί από την Τραπεζούντα. Το «Αυγέρης» είναι αγκυροβολημένο από βλάβη όπως ξέφυρες εδώ και έναν χρόνο, καθώς δεν μπορέσαμε να βρούμε ανταλλακτικά να το επιδιορθώσουμε. Πρέπει να μείνω, να δω τι μπορώ να κάνω για όλα αυτά. Άλλωστε και ο συνέταιρός μου, ο «Μαύρος» βρίσκεται ακόμη εδώ στην Οδησό. Είναι αδύνατον να έρθω μαζί σας αυτή τη στιγμή. Θα είναι σαν να εγκαταλείπω τα πάντα στην τύχη τους. Ζητώ να με καταλάβεις Κατερίνα. Εγώ νιώθω μέχρι το μεδούλι μου Ρώσος. Εδώ είναι η πατρίδα μου. Είναι η γενέτειρα των γονιών μου, κάτω από αυτό το χρώμα βρίσκονται τα κόκαλά τους. Άλλωστε θέλω να πιστεύω πως ο μπολσεβίκισμός θα φέρει την ισότητα. Να ξεύρεις πως είμαι διατεθειμένος να δώσω ακόμη και τη μισή μου περιουσία για το καλό του λαού μας. Να δεις πως όλα θα φτιάξουν κάποια στιγμή. Και τότε θα γυρίσετε κι εσύ και η Ελπίνικη, η κορούλα μου πίσω». Αυτά και άλλα πολλά λόγια που έβγαλλαν μέσα από την καρδιά του, έλεγε ο Νικόλαος για να πείσει την Κατερίνα. Ακόμη εξέ-

φραζε τη δυσарέσκειά του καθώς πίστευε πως ήταν λανθασμένη η απόφαση του Βενιζέλου, να συμμετάσχει με το Εκστρατευτικό Σώμα εναντίον των Μπολσεβίκων. «Το ότι επί τσαρισμού βοηθήθηκε η Ελλάδα στην επανάσταση του 1821 και διευκόλυναν στο να ιδρυθεί η Φιλική Εταιρία –στο σπίτι του φιλέλληνα εμπόρου Γρηγορίου Μαρασλή– δεν θα έπρεπε να θεωρηθεί επιχείρημα, ώστε να εμπλακεί η Ελλάδα στα εσωτερικά της Ρωσίας» υποστήριζε με στόμφο. Και δεν είχε άδικο, καθώς αποδείχθηκε ολέθριο και καταστροφικό για το ελληνικό στράτευμα. Πραγματικά σε λίγο καιρό, μετά από σκληρές μάχες θα αποχωρούσαν άτακτα τα Γαλλικά τμήματα. Αμέσως μετά από οδηγίες που δόθηκαν, ξεκίνησε το Ελληνικό σώμα, αγνοώντας τις προειδοποιήσεις των Μπολσεβίκων που με μακροσκελή προκήρυξή τους, γραμμένη στα ελληνικά, τους προειδοποιούσαν για το δικαίωμα της επανάστασης και τους καλούσαν να μην πολεμήσουν ενάντια στον λαό που μάχονταν για την ελευθερία του.

Εκεί στα πεδία των μαχών μέσα στην απεραντοσύνη της στέπας με βαθμούς κάτω από το 10ο είχαν δώσει σκληρές μάχες οι Έλληνες. Όμως, όπως και οι Γάλλοι, καταποντίστηκαν.

Μετά τον όλεθρο στις 19 Μαΐου 1919 αποφασίστηκε η πλήρης αποχώρηση όλων των δυνάμεων, μαζί και των Ελλήνων στρατιωτών, εκείνων που είχαν επιζήσει. Αφήνοντας πίσω τους νεκρούς στρατιώτες, άλλους να τους υποδέχεται η παγωμένη στέπα και άλλους να τους σκεπάζει το ουκρανικό κρύο χρώμα.

Οι Έλληνες βρισκόμενοι σε απόλυτα επισημαλή κατάσταση περίμεναν τους Γάλλους, που πρώτοι θα έδιναν οδηγίες στους υπηκόους τους να εγκαταλείψουν την Οδησό. Θα ακολουθούσε το Ελληνικό προξενείο, προειδοποιώντας τους πως αν δεν άφηναν πίσω τους τα πάντα και δεν έφευγαν θα κινδύνευε η ζωή τους. Ακολούθως δεν άργησε να δοθεί η ρητή διαταγή για γρήγορη εγκατάλειψη της Οδησού εντός 48 ωρών.

\* \* \*

Συνεχίζεται

\* Πρέσκα: Εντοιχισμένη σόμπα από πορσελάνη.



πολιτική κουζίνα  
Ζησιμοπούλου 5, Π. Φάληρο  
Τηλ.: 210 94 28 489 [www.alkiones.gr](http://www.alkiones.gr)

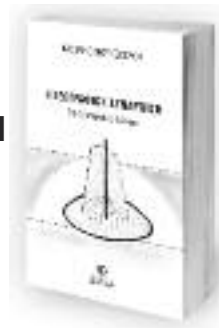
ΝΕΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΟΥΤΣΟΓΛΟΥ

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ

Στο Γεωπολιτικό Αίνιγμα

ΕΤ  
ΕΚΔΟΣΕΙΣ  
ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ



ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ  
Η ΑΝΕΡΑΣΤΗ  
ΔΕΣΠΟΙΝΙΣΚΥΡΙΑ  
ΕΡΑΣΜΙΑ

και άλλες ιστορίες γυναικών  
σε απόγνωση

διηγήματα

ΕΤ  
ΕΚΔΟΣΕΙΣ  
ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

## ειδήσεις

### Ελληνοτουρκική βραδιά στο Seferihisar Σμύρνης έστειλε μηνύματα φιλίας

Πρώτο θέμα στις ειδησεογραφικές ιστοσελίδες της Σμύρνης, με αναφορά στον Δήμαρχο της πόλης κ. Tunç Soyer και τη Γενική Πρόξενο της Ελλάδος στη Σμύρνη κ. Αργυρώ Παπούλια, οι οποίοι χόρεψαν μαζί συρτάκι στην ελληνοτουρκική βραδιά στην περιοχή Seferihisar, νότια της Σμύρνης, στέλνοντας μήνυμα φιλίας στις δυο πλευρές.



Τα φέριμποτ, που συνδέουν το Καρλόβασι Σάμου με το Seferihisar, συνέβαλαν στην τουριστική και εμπορική ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ Τουρκίας και Ελλάδος. Σε αυτό το πλαίσιο, πραγματοποιήθηκε βραδιά Ελληνοτουρκικής Φιλίας στη Μαρίνα του Τεό στην περιοχή Seferihisar. Στη βραδιά έπαιξαν Έλληνες μουσικοί, κάνοντας τους συμμετέχοντες, Τούρκους και Έλληνες, να διασκεδάσουν.

Ο Δήμος από το Καρλοβάσι Σάμου, ο Δήμος του Seferihisar και η τουριστική εταιρία της Μαρίνας του Τεό συνδιοργάνωσαν τη βραδιά, κερνώντας στους συμμετέχοντες 4 τόνους ψητά ψάρια. Πρόσφεραν επίσης διάφορα δώρα ο ένας στον άλλον. Ο Δήμαρχος της Σμύρνης κ. Tunç Soyer με τη Γενική Πρόξενο της Ελλάδος στη Σμύρνη κ. Αργυρώ Παπούλια χορέψαν μαζί συρτάκι και ευχήθηκαν ο δεσμός μεταξύ τους να διαρκέσει πολλά χρόνια.

Σε χαιρετισμό, κατά την έναρξη της εκδήλωσης, η Γενική Πρόξενο κ. Αργυρώ Παπούλια είπε: «Όταν ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Σμύρνης κ. Tunç Soyer, ήταν Δήμαρχος Seferihisar δημιούργησε μια γέφυρα μεταξύ Siğircik και Σάμου. Είναι δύσκολο να σας εξηγήσω πόσο ευχάριστα αισθάνθηκα από αυτήν τη σύνδεση μεταξύ των δυο περιοχών. Πριν από λίγο καιρό και μετά τη μεγάλη φωτιά στην Ελλάδα, ο Δήμαρχος του Seferihisar δημιούργησε ένα δάσος για τους πολίτες που χάσαμε στη φωτιά. Η αξία του

δεν μπορεί να μεταφερθεί με λόγια. Ευχαριστούμε πολύ τον Δήμαρχο του Μητροπολιτικού Δήμου Σμύρνης κ. Tunç Soyer, τον σημερινό Δήμαρχο του Seferihisar κ. İsmail Yetişkin, όπως και τους κατοίκους των δύο αυτών δήμων. Εύχομαι ο μεταξύ μας δεσμός να διαρκέσει για πολλά χρόνια».

Ο Δήμαρχος του Μητροπολιτικού Δήμου Σμύρνης κ. Tunç Soyer υποδέχτηκε τους παλιούς του φίλους πολύ ζεστά και είπε: «Οι θάλασσες δεν χωρίζουν αλλά ενώνουν και εμείς θα ενωθούμε ακόμα περισσότερο. Θα δουλέψουμε ακόμα πιο πολύ, γιατί ο κόσμος το έχει ανάγκη. Θα βρεθούμε πάλι σε τέτοιες όμορφες εκδηλώσεις. Οι γέφυρες φιλίας που κτίσαμε πριν από χρόνια θα δυναμώσουν μεγαλώνοντας ακόμα περισσότερο. Θα συνεχίσουμε δε να επεκτείνουμε τις εμπορικές και πολιτιστικές μας σχέσεις».

Στο τέλος ο Δήμαρχος του Seferihisar κ. İsmail Yetişkin είπε: «Ο Δήμαρχος Σμύρνης κ. Tunç Soyer επέκτεινε τον Δήμο του Seferihisar στον κόσμο. Και εμείς θα συνεχίσουμε να επεκτείνουμε τις εμπορικές και πολιτιστικές σχέσεις μας με τους απέναντι γείτονες. Ο Δήμαρχος κ. Tunç έβαλε τον πήχη ψηλά και θα προσπαθήσουμε να τον βάλουμε ψηλότερα. Ήταν μια αρχή, η δημιουργία Ένωσης των Περιοχών της Ιωνίας. Η επιθυμία μας είναι να προωθήσουμε τις πόλεις μας, στηρίζοντας η μια την άλλη στις διεθνείς εκθέσεις. Αυτό είναι μόνο η αρχή. Θα περπατήσουμε μαζί σε πολύ καλύτερες ημέρες με τη φιλία μας».

### ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ÇEŞME ΕΝΩΝΕΙ ΤΙΣ ΔΥΟ ΠΛΕΥΡΕΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Το Φεστιβάλ, που κατά τις δεκαετίες 1980 και 1990 έκλεψε τις εντυπώσεις και έχει θέση ανάμεσα στα θρυλικά μουσικά φεστιβάλ της Τουρκίας, επανήλθε με το όνομα «Φεστιβάλ ÇEŞME».

Ως θεματική του πρώτου χρόνου αναβίωσής του, όπου σμίγουν οι «Δύο Πλευρές του Αιγαίου», επιλέχθηκε η συνάντηση με τον ελληνικό πολιτισμό. Το Φεστιβάλ Çeşme, διοργάνωση του Δήμου Çeşme, θα διαρκέσει από 18 έως 22 Σεπτεμβρίου. Θα φιλοξενήσει αγαπημένους καλλιτέχνες από την Ελλάδα, όπως η Ελευθερία Αρβανιτάκη και ο Σόλων Λέκκας, διάσημους σεφ όπως η Μαρία Εκμεκτσόγλου και η Γεωργία Κοφινά, αλλά και Έλληνες μουσικούς και σεφ που κατοικούν και δραστηριοποιούνται στην Τουρκία.

Στα πλαίσια της θεματικής του Φεστιβάλ «Οι δύο πλευρές του Αιγαίου» θα πραγματοποιηθούν, παράλληλα, εκδηλώσεις και εργαστήρια με θεματικές όπως η ιστορία, ο χορός και ο μουσικός και γαστρονομικός πολιτισμός.

Ο Δήμαρχος Çeşme Ekrem Oran, εκφράζει τη χαρά και την περηφάνια του για την αναβίωση του Φεστιβάλ: «Με τη διοργάνωση του Φεστιβάλ Çeşme, που έχει κεντρικό άξονα τη μουσική και τον πολιτισμό, κάναμε τα πρώτα βήματα για την ανάδειξη της αξίας της Χερσονήσου του Çeşme. Η θεματική «Οι δύο πλευρές του Αιγαίου» δημιουργεί το κατάλληλο έδαφος για να προστατεύσουμε, ενώνοντας και αγκαλιάζοντας τον εντόπιο πληθυσμό και τιμώντας τις τοπικές

μας αξίες, τον ιδιαίτερο, τοπικό πολιτισμό μας. Επίσης, θα φιλοξενήσουμε μουσικούς καλλιτέχνες και σεφ από την Ελλάδα. Είμαστε περήφανοι που το Φεστιβάλ, με τη συμμετοχή μουσικών όπως η Ελευθερία Αρβανιτάκη και ο Σόλων Λέκκας και με τα εργαστήρια γαστρονομίας διάσημων σεφ όπως η Μαρία Εκμεκτσόγλου και η Γεωργία Κοφινά, θα αποτελέσει σημείο συνάντησης των δυο πολιτισμών. Μοιραζόμαστε όλοι τη μεγάλη χαρά που μας προκαλεί η ευκαιρία να φέρουμε σε επαφή τον εντόπιο μας πληθυσμό και τους επισκέπτες μας με την ιστορία, τη χορευτική παράδοση και τον μουσικό και γαστρονομικό πολιτισμό του Çeşme». Ο Ekrem Oran υπογραμμίζει ότι το Φεστιβάλ, θα δώσει τη δυνατότητα στον Çeşme να καταστεί ένας πολιτιστικός και καλλιτεχνικός προορισμός και προσκαλεί όλους τους Έλληνες φίλους και φίλους της τέχνης, σε μια συνάντηση με τον πολιτισμό και την τέχνη.

«Το Φεστιβάλ Çeşme σας προσκαλεί σε ένα ταξίδι γεμάτο ιστορία, τέχνη και γεύση, όπου θα βιώσετε την επαφή με τον πολιτισμό ενός τόπου με ιστορία 8.000 χρόνων, εμπλουτισμένο από τα ίχνη πολιτισμών όπως ο ιωνικός, ο λυδικός, ο περσικός, ο πολιτισμός της Περγάμου, ο ρωμαϊκός, ο βυζαντινός και ο οθωμανικός πολιτισμός».

### ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Στην ασφυκτικά γεμάτη αίθουσα Παναγίας του Πέρα τελέστηκαν από τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο τα εγκαίνια της βιβλιοθήκης «Δημήτριος Φραγκόπουλος», η οποία στεγάζεται σε παρακείμενη αίθουσα της Κοινότητας Σταυροδρομίου. Τη βιβλιοθήκη του αιμνήστου Δημήτρη Φραγκόπουλου δώρισαν στην Κοινότητα Σταυροδρομίου, εκπληρώνοντας και επιθυμία του ιδίου του εκλιπόντος Δασκάλου, οι κόρες του Αιμιλία και Μάγδα, προκειμένου να παραμείνει στο αγαπημένο του Πέρα και να είναι ελεύθερα προσβάσιμη σε μελετητές και φιλέρευνους αναγνώστες από την Πόλη και το εξωτερικό.



Στην εκδήλωση μίλησαν ο Πρόεδρος της Κοινότητας Σταυροδρομίου κ. Γιώργος Παπαλιάρης, ο εκπαιδευτικός κ. Μιλτιάδης Παπάς και η κόρη του Δασκάλου, κ. Μάγδα Φραγκοπούλου-Τσοκώνα.

Στη συνέχεια, εκτός των ομιλητών, τον λόγο έλαβαν συνάδελφοι φίλοι και μαθητές του αιμνήστου, οι οποίοι μίλησαν για την προσωπικότητα και το έργο του σπουδαίου Δασκάλου του Γένους. Ξεχώρισαν οι παρεμβάσεις των κ.κ. Γιάννη Δεμιρτζόγλου, Αντώνη Παριζιάνου, Λάκη Βίγκα και Μιχάλη Βασιλειάδη.

Την εκδήλωση κατέκλυσε ο Οικουμενικός Πατριάρχης, ο οποίος μίλησε με συγκίνηση και αγάπη για τον Δημήτρη Φραγκόπουλο και την προσφορά του.

Η ατμόσφαιρα ήταν φορτισμένη από έντονη συγκίνηση που διαχύθηκε σε όλους τους παρευρισκομένους. Η βραδιά αυτή υπήρξε το καλύτερο μνημόσυνο για τον αιμνήστο Δάσκαλό μας, που πρόσφατα συμπληρώθηκαν δύο χρόνια από την εκδημία του.

Ας είναι η μνήμη του αιωνία!

ΘΑΝΑΣΗΣ Ν. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

### ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΚΟΜΒΟΠΟΥΛΟΣ

ΡΩΜΙΟΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΗΣ ΗΘΟΠΟΙΟΣ ΚΑΙ ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ

Πρόλογος: Γιάννης Θ. Δεμιρτζόγλου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ



## εκδηλώσεις

### Σύναξη της εθελοντικής ομάδας Ρωμιών Πράξεις

Η εθελοντική ομάδα «Ρωμιών Πράξεις» διοργάνωσε και φέτος την καθιερωμένη συνάντησή της για τα μέλη της, τους εκπροσώπους των δύο Δήμων και τους χορηγούς.



**Η** συνάντηση έγινε το απόγευμα της 28ης Σεπτεμβρίου 2019, προκειμένου να εορτασθεί η επιτυχημένη εκδήλωση μνήμης για τα 64 χρόνια από τα τραγικά γεγονότα του Σεπτεμβρίου 1955 με τίτλο «Ο ρόλος της τέχνης στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης», που πραγματοποιήθηκε στον Πολυχώρο του Δημοτικού Μεγάρου Παλ. Φάληρου.

Οι εθελοντές, οι δημοτικοί σύμβουλοι και οι χορηγοί συγκεντρώθηκαν από νωρίς στην περιοχή της Βουλιαγμένης, σε χώρο που προσφέρθηκε ευγενώς για τη σύναξη. Πρέπει να αναφέρουμε και τη συμβολή εθελοντριών που, όπως πάντα, είχαν ετοιμάσει με μεράκι πατροπαράδοτους πολιτικούς μεζέδες, που συνοδεύτηκαν από ποτά και αναψυκτικά.

Στην αρχή δημιουργήθηκαν πηγαδάκια όπου γινόταν απολογισμός της εκδήλωσης, συζητήθηκαν οι επόμενες εκδηλώσεις της εθελοντικής ομάδας και διάφορα άλλα θέματα. Όσο περνούσε η ώρα και οι παρέες απολάμβαναν τη φεγγαράδα, τη θέα, τα μεζεδάκια και το ποτό τους, η μουσική άρχισε να δυναμώνει, το κέφι να αυξάνεται με αποτέλεσμα να ξεκινήσουν από τους περισσότερους οι χορευτικές φιγούρες σε ελληνικά και ξένα κομμάτια, που συνεχίστηκαν μέχρι περίπου τα μεσάνυχτα. Ως εκπρόσωπος της ομάδας κ. Έλλη Κόβη ευχαρίστησε τον ιδιοκτήτη που πρόσφερε τον χώρο για να γίνει αυτή η συνάντηση και ευχήθηκε σε δύο μέλη της ομάδας «Χρόνια Πολλά» για τα γενέθλιά τους, προσφέροντας και μια τούρτα με κεράκια.

Και αυτήν τη φορά με πολύ κέφι γιορτάστηκαν τα «μεθεόρτια» της ομολογουμένως επιτυχημένης εκδήλωσης των Σεπτεμβριανών, που για την πραγματοποίησή της συνεργάστηκαν οι εθελοντές, οι δύο Δήμοι και συνέβαλαν οι χορηγοί.

**Στάθης Αρβανίτης**

### ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ 33 ΧΡΟΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ



*Ο Θεός γλίτωσε και φέτος τους διοργανωτές από τη βροχή που αναμενόταν, σύμφωνα με την ΕΜΥ, για την 20η Σεπτεμβρίου 2019, ημέρα της καθιερωμένης «Βραδιάς Γηροκομείου». Και η φετινή βραδιά εξελίχθηκε με μεγάλο κέφι παρά τον κατά διαστήματα δυνατό αέρα, που όμως δεν πτόησε τους φίλους του γηροκομείου που γέμισαν ασφυκτικά τον χώρο, όπως κάθε χρόνο.*

**Η** εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον φιλόξενο κήπο του Γηροκομείου, από το Δ.Σ. της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως και απευθυνόταν σε φίλους και συμπατριώτες μας, που με την παρουσία τους θέλουν να δώσουν χαρά, ικανοποίηση και ψυχική ανάταση στους γηροκομμένους, στους εθελοντές, στη διοίκηση, στους εργαζόμενους και στο Δ.Σ. της Εστίας.

Παρατηρήσαμε μια σημαντική αλλαγή στον περιβάλλοντα χώρο, προς το καλύτερο, ο οποίος είχε επιστρωθεί με τεχνητό πράσινο χλοοτάπητα.

Το δείπνο αποτελείτο από πρώτο πιάτο με εκλεκτούς μεζέδες, εξαιρετικό κυρίως φαγητό, συνοδευόμενα από ποτά και αναψυκτικά, ενώ στο τέλος προσφέρθηκε και το απα-



ραίτητο γλύκισμα, μους λεμόνι, προσφορά του Στέλιου Παρλιάρου. Να σημειώσουμε ότι τόσο το πρώτο πιάτο όσο και το κυρίως ήταν δημιουργίες εθελοντριών.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Σεβασ. Μητροπολίτης Προικοννήσου κ. Ιωσήφ, ως εκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ο Πρόεδρος της Δημοτικής Κοινότητας Παλαιάς Φώκαιας κ. Μανόλης Τσαλκίδης, ο Δημοτικός Σύμβουλος Παλ. Φάληρου κ. Αντώνης Αλμπέρτης, ως εκπρόσωπος του Δημάρχου κ. Ιωάννου Φωστηρόπουλου, ο Κοινοτάρχης Σαρωνίδος κ. Γεώργιος Μπρέγιαννης, η Πρόεδρος της Κοινωνικής Στήριξης κ. Αναστασία Τσιακάλου. Επίσης, εκπρόσωπος της Ο.Ο.Μ.Κ., εκπρόσωποι και μέλη ομογενειακών σωματείων, οι δυο εκδότες του κωνσταντινουπολίτικου Τύπου και φυσικά σύσσωμο το Δ.Σ. της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως, της διεύθυνσης, των εργαζόμενων, των εθελοντριών και αρκετών γηροκομμένων που κάθισαν στο μπαλκόνι του κτιρίου.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με καλωσόρισμα και σύντομο χαιρετισμό από τον Γ.Γ. της Εστίας κ. Ιωάννη Καραγιαννόπουλο, με την παρουσίαση των επισήμων που τίμησαν την εκδήλωση. Στη συνέχεια ανέγνωσε την επιστολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου που όριζε τον Σεβ. Μητροπολίτη Προικοννήσου κ. Ιωσήφ ως εκπρόσωπο της Μητέρας Εκκλησίας και του Πατριάρχη, τον οποίο κάλεσε να λάβει τον λόγο.

Ο Σεβ. Πατριαρχικός Εκπρόσωπος ξεκίνησε αναφέροντας ότι με συγκίνηση παραβρέθηκε για μια ακόμα φορά στη «Βραδιά Γηροκομείου» μεταφέροντας την Πατριαρχική ευχή και ευλογία προς τους γηροκομμένους, το Δ.Σ., τη διεύθυνση και το προσωπικό του ευαγούς τούτου ιδρύμα-

τος, του οποίου τα στάνταρ είναι πολύ υψηλά και γνωστά όχι μόνο στην τοπική κοινωνία αλλά και ευρύτερα. Τέλειωσε μάλιστα με ένα παλιό εκκλησιαστικό σύνθημα «Δώσε χαρά στα γηρατειά και στύλο στη ζωή σου», συγκρίνοντάς το με αυτό που γίνεται και στο Ίδρυμα.

Ακολούθησε ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Εστίας κ. Γιάννης Κεσκίνογλου που καλωσόρισε το κοινό εκ μέρους του Δ.Σ., της διεύθυνσης, των εργαζόμενων, των εθελοντριών και των γηροκομμένων για τον εορτασμό των 33ων ετών συνεχούς και υποδειγματικής λειτουργίας του Γηροκομείου. Δήλωσε ότι είναι ικανοποιημένος και υπερήφανος που για 4η συνεχή χρονιά θα αναφέρει ευχάριστα νέα που αφορούν την περαιτέρω βελτίωση της Εστίας στον οικονομικό τομέα, στις κτιριακές εγκαταστάσεις και στις άριστες συνθήκες διαβίωσης των φιλοξενούμενων. Τόνισε μάλιστα ότι η δεξαμενή μεγεθών μεγάλωσε και ενισχύθηκε χάρη στην αγάπη αυτών που στηρίζουν το ίδρυμα, και συνεχίστηκε με αμείωτους ρυθμούς και θεαματικά αποτελέσματα. Απαρίθμησε τα φυσικά πρόσωπα και τις εταιρίες που προσέφεραν δωρεές χρημάτων και ειδών για το γηροκομείο, τις σημαντικές τεχνικές παρεμβάσεις που εκτελέστηκαν στο κτιριακό συγκρότημα. Αναφέρθηκε στις κινηματογραφικές προβολές που γίνονται για τους τρόφιμους όπως και στις ψυχαγωγικές εκδηλώσεις που προσφέρουν διάφοροι φορείς και σωματεία. Τέλειωσε διαβάζοντας ένα συγκινητικό κείμενο με τίτλο «Αγάπη» που συνέταξε μια φιλοξενούμενη του γηροκομείου και το είχε απαγγείλει στο φετινό γεύμα αγάπης. Τέλος προέτρεψε τους καλεσμένους να πληροφορούνται τα νέα και τις δράσεις για το γηροκομείο από την ιστοσελίδα της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως και τα άλλα κοινωνικά δίκτυα.

Με το τέλος των χαιρετισμών η ορχήστρα Tropicana του συμπολίτη μας κ. Βασίλη Κιοσέογλου που, όπως πάντα, είχε λάβει τη θέση της στα σκαλιά της κεντρικής εισόδου, ξεκίνησε το πλούσιο καλλιτεχνικό της πρόγραμμα με τραγουδίστριες τις κ.κ. Ελισάβετ Κιοσέογλου και Έλενα Τζόνκερ. Επίσης τραγούδησε ο καλλιφωνος κ. Μιχάλης Κόζης παίζοντας πλήκτρα και τον συνόδευσε ο κ. Γιώργης Παναγής με μπουζούκι. Στα ηχητικά, κρουστά και ρόλο κονφερασιέ, όπως πάντα, το ακούραστο μέλος του Δ.Σ. κ. Αντώνης Βεντούρης.

Την ώρα του φαγητού ακούστηκαν απαλές μελωδίες και τραγούδια, ενώ στη συνέχεια οι τραγουδίστριες ανέβασαν το κέφι με ελληνικούς και ξένους ρυθμούς, ξεσηκώνοντας αρκετούς από τους παρευρισκόμενους να χορέψουν μέχρι αργά. Στον χορό συμμετείχαν, εκτός των επισκεπτών, οι εθελόντριες και κάποιοι γηροκομμένοι.

Προς το τέλος της όμορφης αυτής βραδιάς πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη λαχειοφόρος, με αξιόλογα δώρα, όπως χαλιά, γούνες, στερεοφωνικό συγκρότημα, εξωτερική περιποίηση αμαξώματος αυτοκινήτου και γεύμα σε εστιατόριο της Νέας Μάκρης.

Η εφημερίδα μας συγχαίρει το Δ.Σ., τους χορηγούς, τους συντελεστές της βραδιάς καθώς και όσους συμμετείχαν για να βοηθήσουν αυτόν τον ιερό σκοπό δίνοντας στους γέροντες, τους εργαζόμενους, τη διοίκηση, τις εθελόντριες και το Δ.Σ. την ηθική ικανοποίηση που δικαιούνται.



ΕΛΛΗΝΙΚΗ  
ΤΣΑΛΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

**δύο  
κόσμοι**

Μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ  
ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

# εκδηλώσεις

## ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

### Ευάγγελος Δρακόπουλος *Ιωνικές Μνήμες*

Τη Δευτέρα 7 Οκτωβρίου 2019 στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπόλεως, πραγματοποιήθηκε από τον Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών και τις Εκδόσεις Τσουκάτου η παρουσίαση του βιβλίου του Ευάγγελου Δρακοπούλου *Ιωνικές Μνήμες*.  
ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ



Ο Ευάγγελος Δρακοπούλος, στο βιβλίο του, αναπολεί και καταγράφει με λεπτομέρεια τη ζωή στη Σμύρνη πριν την καταστροφή, όπως και τις αναμνήσεις του στη Μικρά Ασία.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν αρκετοί Κωνσταντινουπολίτες, συγγενείς και φίλοι της οικογένειας του αείμνηστου συγγραφέα και βιβλιόφιλοι που ενδιαφέρονται για την ιστορία της Μικράς Ασίας και της Σμύρνης πριν την καταστροφή του 1922.

Την παρουσίαση άνοιξε, καλωσορίζοντας το κοινό ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών ιστορικός κ. Σταύρος Ανεστίδης, ο οποίος αναφέρθηκε στο αν υπήρξαν μαθητές στη ΜΓΣ από τη Σμύρνη, στον Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών και τη δράση του με την κυκλοφορία βιβλίων. Τελείωσε ευχαριστώντας εκ των προτέρων εγκάρδιως τους ομιλητές, τονίζοντας ότι το βιβλίο παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον.



Η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Τσελίνα Χαρλαύτη, που συντόνισε την παρουσίαση, αφού παρουσίασε τους ομιλητές, ανακοίνωσε ότι ο ιστορικός κ. Δημήτρης Καμούζης δεν μπόρεσε να παρευρεθεί για οικογενειακούς λόγους. Αναφέρθηκε στη φιλία της με την εγγονή του συγγραφέα κ. Κατερίνα Τσάκωνα και την οικογένειά της, καθώς και με τον κ. Σταύρο Ανεστίδη.

Τον λόγο έλαβε η εξέχουσα ιστορικός καθηγήτρια Πανεπιστημίου κ. Μαρία Ευθυμίου, η οποία είπε ότι θα γίνει ανασκόπηση δύο σημαντικών γεγονότων της νεότερης ιστορίας, που συνέβησαν και μας έχουν σημαδέψει. Είπε

ότι η εκστρατεία του 1919 ήταν η ολοκλήρωση του οράματος του 1821 για να ενσωματωθούν στα εθνικά εδάφη οι χαμένες πατρίδες. Ανέλυσε τον απλό τρόπο περιγραφής και αφήγησης του συγγραφέα στο πόνημά του.

Στη συνέχεια τον λόγο έλαβε η επιμελήτρια του βιβλίου η φιλόλογος κ. Ευαγγελή Σταμούλη-Ανεστίδου, η οποία ανέλυσε λεπτομερώς το βιβλίο, που αποτελείται από χειρόγραφα του συγγραφέα και το οποίο εξέτασε φιλολογικά, εμπλουτίζοντάς το με πληθώρα ιστορικών σημειώσεων. Τόνισε ότι πρόκειται για ένα κείμενο γραμμένο από εσωτερική οπτική γωνία, μιας και ο συγγραφέας υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας, διηγούμενος τα πράγματα σε πρώτο πρόσωπο.

Ακολούθησε η εγγονή του συγγραφέα κ. Κατερίνα Τσάκωνα, η οποία έπεισε τον παππού της στα γεράματα να καταγράψει τις αναμνήσεις του από τη Σμύρνη και τη Μικρά Ασία. Μίλησε με μεγάλη συγκίνηση για την αγάπη που είχε για τον παππού της, από την παιδική του ηλικία μέχρι τον θάνατό του, αναφέρθηκε ονομαστικά στο γενεαλογικό δέντρο της οικογένειάς της, στη ζωή των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων και των Τούρκων στη Σμύρνη πριν το 1922, τη φιλομάθεια του παππού της, τη γνωριμία του με τον άσημο τότε ζωγράφο Θεόφιλο, καθώς και το κρύψιμό του, με έναν φίλο του, πίσω από το τέμπλο του Ι.Ν. Αγίου Ιωάννου Θεολόγου, για να αποφύγουν να καταταγούν στον τουρκικό στρατό.

Τελευταίος μίλησε ο γεωγράφος ερευνητής κ. Αχιλλέας Χατζηκωνσταντίνου, ο οποίος με τη βοήθεια Η/Υ πρόβαλε στην οθόνη τις ίδιες φωτογραφίες από περιοχές της Σμύρνης το 1920 και το 1970, χρονιά που ο Ευάγγελος Δρακόπουλος ταξίδεψε για να δει την καινούργια Σμύρνη, μετά την καταστροφή και την πυρκαγιά. Μάλιστα ανέφερε ότι στην εμπορική παραλιακή περιοχή τα βρήκε όλα αλλαγμένα πλην λίγων κτιρίων.

Η όμορφη αυτή εκδήλωση έκλεισε με αφηγήσεις για τη Σμύρνη από τον ξάδελφο της κ. Κατερίνας Τσάκωνα.

## ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΧΡ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

### *Ιωνικές Μνήμες*

Επιμέλεια και σχολιασμός κειμένου  
Ευαγγελή Σταμούλη-Ανεστίδου\*

Εκδόσεις Τσουκάτου, Αθήνα 2019



Χαίρομαι που βρίσκομαι μαζί σας και μου δίνεται η ευκαιρία να μιλήσω για το βιβλίο ενός πρόσφυγα από τη Σμύρνη, για τον οποίο μετά την αναστροφή μου με το χειρόγραφο του τρέφω ιδιαίτερη εκτίμηση.

Τώρα ως προς το βιβλίο:

Πρόκειται για κείμενο γραμμένο από εσωτερική οπτική γωνία, την οπτική γωνία ενός ανθρώπου, ο οποίος υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας των γεγονότων που αφηγείται, και μάλιστα –για να θυμηθούμε εδώ την έκφραση του Κοραή, όταν αντίκρισε τα γεγονότα της περιόδου της Τρομοκρατίας κατά τη Γαλλική Επανάσταση– «αυτόπτης φοβερών πραγμάτων».

Αφηγητής ομοδιηγητικός και αυτοδιηγητικός, αφηγείται σε πρώτο πρόσωπο, όπως συμβαίνει, άλλωστε, με την αυτοβιογραφία και τα απομνημονεύματα, και μεταφέρει εμπειρίες προσωπικές, σε μια αφήγηση με εσωτερική εστίαση.

Το αφηγηματικό του υλικό αποτέλεσαν τα βιώματά του, ταξινομημένα σε ενότητες θεματικές όπως: «Η Σμύρνη», «Οι πρόγονοί μου», «Η οικογένειά μας», «Η Άνω Πόλη», «Ήθη και έθιμα», «Παιδικές αναμνήσεις», «Τα Δημοτικά Σχολεία», «Το Γυμνάσιο», «Εφηβικές αναμνήσεις», στο Α' Μέρος του έργου του, και «Η Μικρασιατική Εκστρατεία», «Στρατιωτικές Μνήμες», «Η προσφυγιά», «Το προσκύνημα στη χαμένη πατρίδα», στο Β' Μέρος.

Ακολουθεί στην εξιστόρηση των γεγονότων της Μικρασιατικής Εκστρατείας τη γραμμική σειρά, δεν διακόπτει δηλαδή την κανονική χρονική ροή των συμβάντων και διαστέλλει τον χρόνο κατά την παρουσίαση γεγονότων, σημαντικών κατά την κρίση του.

Άλλο χαρακτηριστικό της αφήγησής του αποτελεί η παρεμβολή αφηγήσεων από τρίτα πρόσωπα, συγγενικά π.χ., γεγονότων που βίωσε ο γράφων, επιδιώκοντας την παρουσίασή τους και από άλλη οπτική γωνία, ή γεγονότων που δεν έζησε ο ίδιος και τα οποία θεώρησε πολύ σημαντικά, ώστε να παρουσιαστούν στον μελλοντικό αναγνώστη. Πρόκειται για την τεχνική του εγκιβωτισμού, της αφήγησης μέσα στην αφήγηση. Η αφήγηση έτσι «παραδίδεται» σε άλλα πρόσωπα και το κείμενο κερδίζει σε ποικιλία και ως προς την αφηγηματική τεχνική, αλλά και εκφραστικά, καθώς οι αφηγήσεις αυτές παρεμβάλλονται αυτούσιες, με το ιδιαίτερο ύφος του ομιλητή-αφηγητή. Από την αφήγηση δεν λείπουν και οι παραθέσεις χωρίων κειμένων από εφημερίδες ή εγκυκλοπαίδειες, όταν ο συγγραφέας αισθάνεται την ανάγκη να τεκμηριώσει τις θέσεις του με αναφορά σε πηγές.

Οι περιγραφές του αποσκοπούν στην ανάδειξη προσώπων, τόπων, αντικειμένων και φαινομένων/καταστάσεων και εξυπηρετούν με τη ζωντάνια και την παραστατικότητα τους καίρια τον στόχο του: την παρουσίαση όλων των πτυχών της ζωής του στην πολυαγαπημένη του Άνω Πόλη και γενικά στη Σμύρνη, των προσφύγων του προσώπων, καθώς και την προβολή στοιχείων που αιτιολογούν τις απόψεις του. Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλούν οι εικόνες κατά την περιγραφή της διακόσμησης του πρώτου καταστήματος του πατέρα του, του Χρήστου Δρακόπουλου, την οποία μάλιστα φιλοτέχνησε ο λαϊκός ζωγράφος Θεόφιλος, που ζούσε εκείνη την εποχή στη Σμύρνη, της διαρρύθμισης, επίπλωσης και διακόσμησης του σπιτιού της οικογένειας, των ηθών και εθίμων της συμυρναϊκής κοινότητας, της Ευαγγελικής Σχολής, των δικών του έργων ζωγραφικής. Χρησιμοποιεί ακόμα τον διάλογο, δίνοντας έτσι τον λόγο απευθείας στα πρόσωπα, με αποτέλεσμα το κείμενό του και ζωντανό να είναι και εκφραστική δύναμη να κερδίζει και επιπλέον να επιτρέπει στον αναγνώστη να συνάγει μόνος του συμπεράσματα για τα πρόσωπα που συνδιαλέγονται.

Δεν λείπουν ασφαλώς και τα προσωπικά σχόλια του γράφοντος, οι σκέψεις, οι γνώμες του για όσα αφηγείται και περιγράφει. Τα σχόλια αυτά προσθέτει στις περιγραφές τόπων ή προσώπων, και όσα αφορούν στη Μικρασιατική Εκστρατεία τα περιλαμβάνει σε ιδιαίτερο κεφάλαιο του έργου του υπό τον τίτλο «Διαπιστώσεις και σκέψεις» (σσ. 178-183). Ο Ευάγγελος Δρακόπουλος παίρνει θέση απέναντι σε όσα παρουσιάζει, και εκφράζει τις απόψεις του καθαρά, λέει τις αλήθειές του ως άτομο σκεπτόμενο, ανοιχτόμυαλο, με ορθή κρίση και γεμάτο από την πείρα της ζωής: «Εγώ θα παραθέσω τα δικά μου, όχι από καμιά πολιτική σκοπιά, αλλά σαν κοινός άνθρωπος, με έναν πρακτικό νου και με ένα ανήσυχο πνεύμα, αναζητώντας σε κάθε πρόβλημα το αίτιο και το αιτιατό με τον τρόπο που με είχε διδάξει ο σοφός καθηγητής μου Γιάννης Μοσχόπουλος (σ. 182).

> Συνέχεια στη σελίδα 25

\* Το κείμενο στηρίζεται στην ομιλία για την παρουσίαση του βιβλίου.

# εκδηλώσεις

## 64 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΑ 1955

### Εκδήλωση στον Σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών

Παρουσία αρκετού κόσμου πραγματοποιήθηκε στις 23/9/2019 στον ιστορικό Σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών εκδήλωση μνήμης για τη συμπλήρωση 64 ετών από την τραγική για τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης νύχτα της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955. Θέμα: «Άγνωστες πτυχές των Σεπτεμβριανών του 1955 μέσα από τα κρατικά αρχεία της Τουρκικής Δημοκρατίας».

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους: οι βουλευτές κ.κ. Σοφία Βούλτεψη, Πάνος Σκουρολιάκος, ο δήμαρχος Καλλιθέας κ. Δημήτρης Κάρναβος, η ηθοποιός κ. Μαίρη Βιδάλη ως εκπρόσωπος του Περιφερειάρχη Αττικής, αντιδήμαρχοι και δημοτικοί σύμβουλοι του Δήμου Καλλιθέας, η σύζυγος και ο γιος του αείμνηστου Νεοκλή Σαρρή, ένας απόγονος του στρατηγού Πλαπούτα, εκπρόσωποι και μέλη κωνσταντινουπολιτικών σωματείων, μέλη και φίλοι του συλλόγου και των ομιλητών, εκπρόσωποι τύπου.



Την τελετή άνοιξε καλωσορίζοντας επισήμους και κοινό η κ. Ανδριανή Μανιαδάκη, συντονίστρια της εκδήλωσης.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Γιώργος Λεύκαρος καλωσόρισε και ευχαρίστησε τους παρευρισκόμενους για την παρουσία τους στην εκδήλωση μνήμης, που αποσκοπεί να κρατηθεί άσβεστη η ιστορική μνήμη για ένα θέμα που άφησε ανεξίτηλες πληγές στη Ρωμιοσύνη. Παρουσίασε τους δυο ομιλητές κ.κ. Δημήτρη Σταθακόπουλο και Βασίλειο Κυρατζόπουλο, που οι εισηγήσεις τους έχουν σκοπό να γνωρίσουν οι νεότερες γενιές τα δραματικά εκείνα γεγονότα. Αναφέρθηκε στα γεγονότα και την εκρίζωση των Ρωμιών της Κωνσταντινούπολης, Ίμβρου και Τένεδου ζητώντας από την Τουρκία να τα καταδικάσει, ώστε να συμφιλιωθεί με την ιστορία, όπως και να ζητήσει επίσημα συγνώμη από τους Κωνσταντινουπολίτες. Ζήτησε από το κοινό τήρηση ενός λεπτού σιγής για τα θύματα εκείνης της θλιβερής νύκτας.

Ακολούθησε η Κωνσταντινουπολίτισσα ηθοποιός κ. Μαίρη Ραζή, που συγκινημένη θυμήθηκε την εφιαλτική νύκτα του 1955, όταν μικρούλα με την αδελφή της στο σπίτι τους την Πρίγκηπο, οι γονείς της –προκειμένου να τις προστατέψουν– τις έκρυψαν στην τουαλέτα μαζί με τη γιαγιά τους που έτρεμε, βάζοντας μπροστά στην πόρτα μια μεγάλη ντουλάπα. Ήταν, είπε, μια εμπειρία που δεν πρόκειται να ξεχάσει μέχρι να πεθάνει. Στη συνέχεια ανέγνωσε το αίτημα του βουλευτή της Τουρκικής Βουλής Garo Paylan (HDP) στο κοινοβούλιο, που ζήτησε από την Τουρκική Δημοκρατία να καταδικάσει τα γεγονότα έστω και 64 χρόνια μετά.

Σειρά είχαν οι μακροσκελέστερες εισηγήσεις των κύριων ομιλητών της εκδήλωσης με πρώτο τον Νομικό και Δρ. του Παντείου Πανεπιστημίου κ. Δημήτρη Σταθακόπουλο, ο οποίος αναφέρθηκε σε πολλά θέματα που αφορούσαν τους Κωνσταντινουπολίτες, που μετά από πολλές ταλαιπωρίες και άδικους διωγμούς στη γενέτειρά τους βρέθηκαν διωκόμενοι στην Ελλάδα. Αναφέρθηκε στις μεθόδους και τον τρόπο που σκέφτονται και ενεργούν οι Τούρκοι πολιτικοί και στο πως θα πρέπει να αναλύονται αυτά από τους Έλληνες πολιτικούς.

Ακολούθησε ο ερευνητής-αναλυτής κ. Βασίλειος Κυρατζόπουλος ο οποίος ανέλυσε πως οι Εγγλέζοι κατέστρωναν σχέδια από τη δεκαετία του '50, ώστε να μην φύγουν από την Κύπρο, εμπλέκοντας την Τουρκία, η οποία τα προηγούμενα χρόνια δεν είχε διεκδικήσει. Αυτό είχε ως επακόλουθο τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου 1955, τις απελάσεις το 1964, την εισβολή στην Κύπρο το 1974. Όλα τα στοιχεία ήταν τεκμηριωμένα, μιας και είχαν παρθεί από τα Κρατικά Αρχεία της Τουρκικής Δημοκρατίας. Παρουσίασε επίσης στοιχεία από τον φάκελο του Fahri Coker, τη δικογραφία της Πλάτης, και τις δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων.

Ακολούθησε προβολή ντοκιμαντέρ, με τον αγώνα των Ελλήνων κατά των Εγγλέζων στην Κύπρο, τις μηχανορραφίες της *Hürriyet*, την τριμερή στο Λονδίνο, τη δράση του Oktay Engin, την τοποθέτηση βόμβας στην κατοικία του Κεμάλ στη Θεσσαλονίκη, το σύνθημα από την τουρκική ραδιοφωνία και την *Ekspres* για την έναρξη των γεγονότων και τις καταστροφές περιουσιών, ναών και κοιμητηρίων.

Η εκδήλωση έκλεισε με απαντήσεις των ομιλητών σε γραπτές ερωτήσεις του κοινού.

## Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΚΑΙ Η ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Η φημισμένη αργοναυτική εκστρατεία, το καύχημα των ηρωικών χρόνων και το κορύφωμα του εξερευνητικού δαιμονίου των Ελλήνων, είναι άμεσα συνδεδεμένα με τον Εύξεινο Πόντο.

ΤΗΣ ΘΩΜΑΪΔΟΣ ΚΙΖΙΡΙΔΟΥ

Η πλοκή του αργοναυτικού μύθου είναι ευφυέστατη, μιας και παρουσιάζει έναν υπολογίσιμο αριθμό ηρώων, με αρχηγό τον Ιάσωνα, γιο του Αΐσωνα, που τον στέλνει ο θεός του Πελίας, βασιλιάς της Ιωλκού, στον θεσσαλικό μυχό, στην Αΐα της Κολχίδας, για να φέρει το χρυσόμαλλο δέρα που, ως κληρονομιά των ηγεμόνων της Ιωλκού από τον Φρίξο, πρέπει να ξαναγυρίσει στη γη των προγόνων του.



Η παράδοση θέλει η Αργώ, το πιο γρήγορο καράβι που είδε ο τότε κόσμος, μιας και ναυπηγήθηκε με τις συμβουλές της θεάς Αθηνάς κι έφερε στο σκαρί του «ερό ξύλο» από τη βελανιδιά της Δωδώνης, στην πορεία προς τον Πόντο να προσαράζει πρώτα στη Λήμνο. Οι Αργοναύτες βρήκαν το νησί γυναικοκρατούμενο, μιας και οι γυναίκες είχαν σκοτώσει όλους τους άντρες, εκτός από τον βασιλιά Θόαντα. Μένοντας εκεί αρκετό καιρό οι Αργοναύτες, απέκτησαν παιδιά με τις γυναίκες κι έτσι γέμισε και πάλι με άντρες ο τόπος. Μετά τη Λήμνο, πέρασαν στον Ελλήσποντο, τη χώρα των Δολιόνων, όπου από λάθος σκοτώθηκε ο βασιλιάς του τόπου, ο Κύζικος, πέρασαν από τις ακτές της Μυσίας και άραξαν στη χώρα των Βεβρύκων. Οι Αργοναύτες συνέχισαν την πορεία τους στη Σαλμυδησσό της Θράκης, όπου κατοικούσε ο γέρος και τυφλός μάντης Φινέας, που τους έδωσε οδηγίες πως θα περάσουν τις Συμπληγάδες και θα φτάσουν στην Κολχίδα, ως ανταπόδοση, μιας και οι Αργοναύτες καταδίωξαν τις Άρπυιες που τον βασάνιζαν.

Πλέοντας από ακτή σε ακτή στη νότια όχθη του Ευξείνου Πόντου, οι Αργοναύτες έφτασαν στη χώρα των Μαριανδυνών και παραπλεύσαντες το Θερμώδοντα ποταμό και το όρος Καύκασο, ήρθαν στο Φάσι, τον ποταμό της Κολχίδας.

Όταν έφτασαν στον προορισμό τους, ο Ιάσων πήγε στον βασιλιά Αιήτη και του ζήτησε το χρυσόμαλλο δέρα. Ο Αιήτης, που δεν είχε ουδεμία πρόθεση να του το δώσει, του πρότεινε να εκτελέσει τον εξής άθλο: να ζευξεί μόνος του δύο άγριους ταύρους με ορειχάλκινα πόδια που έβγαζαν φλόγες από τα στόματά τους και να σπείρει δόντια δράκοντα. Δύσκολη δοκιμασία, που ξεπερνούσε τις ανθρώπινες δυνάμεις. Ο έρωτας, όμως, της Μήδειας, της κόρης του Αιήτη, έσωσε τον Ιάσωνα. Η Μήδεια, που γνώριζε πολλά μαγικά μέσα, βοήθησε τον Ιάσωνα με την προϋπόθεση, ότι θα ορκιζόταν πως θα τη νυμφευόταν και θα την έπαιρνε μαζί του στην Ελλάδα. Ο Ιάσων ορκίστηκε στη Μήδεια, που τον βοήθησε και κατάφερε να φέρει εις πέρας τη δοκιμασία. Ο Αιήτης όμως πάλι αρνήθηκε να δώσει το δέρα και σχεδίαζε να πυρπολήσει την Αργώ. Η Μήδεια οδήγησε τον Ιάσωνα κρυφά στο άλσος του Άρεως, όπου βρισκόταν ο χρυσόμαλλος θησαυρός. Αποκοίμισε με φάρμακα τον δράκοντα φρουρό κι ο Ιάσων πήρε το δέρα. Τη νύχτα, οι Αργοναύτες, ο Ιάσων, η Μήδεια και ο μικρός αδελφός της Άψυρτος, μπήκαν στην Αργώ κι ανοίχτηκαν στο πέλαγος. Μόλις ο Αιήτης το έμαθε, πήρε τα πλοία του κι άρχισε να τους καταδιώκει. Όταν πλησίασε την Αργώ, η Μήδεια κοιμμάπιασε τον αδελφό της κι έριχνε τα μέλη του στη θάλασσα. Ο Αιήτης με λαχτάρα και πόνο, μάζευε τα μέλη του σώματος του γιου του και σταμάτησε την καταδίωξη για να τον θάψει. Ο φόνος του Άψυρτου εξόργισε τον Δία, που έστειλε κακοκαιρία και δυσκόλεψε το ταξίδι της επιστροφής. Τότε το «φωνέν ξύλο» της Αργούς από τη βελανιδιά της Δωδώνης λάλησε και παρακίνησε τους Αργοναύτες να κατευθυνθούν στο νησί της Κίρκης, για να υποστούν καθαρμό από τον φόνο. Μετά από μια σειρά περιπετειών, αφού πέρασαν από το νησί των Σειρήνων, τη Σκύλλα και Χάρυβδη, τη Θρινακία (Σικελία), το νησί των Φαίακων, την Κρήτη, την Αίγινα, την Εύβοια, κατέληξαν στην Ιωλκό.

Αυτή είναι περιληπτικά η πορεία των Αργοναυτών. Για την ιστορία αυτή, όμως, δεν βρέθηκε στην αρχαιότητα ένας ποιητής να μας την παρουσιάσει σ' ένα συγκροτημένο έπος ή κι αν έγινε, δεν έφτασε μέχρι εμάς. Ο Όμηρος για παράδειγμα, αναφέρει την Αργώ και τον Αιήτη, δεν λέει τίποτα όμως για το χρυσόμαλλο δέρα και τη Μήδεια. Το θέμα έχει απασχολήσει τους ερευνητές κι έχουν εκφραστεί πολλές γνώμες. Σήμερα οι περισσότεροι μελετητές παραδέχονται ότι οι άθλοι στην Κολχίδα, η απόκτηση του χρυσόμαλλου θησαυρού, η πορεία στον Πόντο, απηχούν τις πρώτες περιπέτειες πρωτοπόρων εξερευνητών της θάλασσας και τις τοποθετούν κάπου στον 13ο αι. π.Χ.

Ο ακριβής χρονικός προσδιορισμός της αργοναυτικής εκστρατείας δεν έχει μεγάλη σημασία, όσο μια πρωτοφανής και δυνατή τόλμη που παρακίνησε εκείνους τους πρώτους θαλασσοπόρους και τους οδήγησε στις εσχαιές των θαλασσών. Τα κατορθώματα αυτής της τόλμης έπλασαν τον θρύλο, που έζησε μέσα στους αιώνες, υποκινώντας την ποιητική διάθεση της ελληνικής ψυχής, που κατάφερε να επιτύχει το ανέφικτο για την εποχή: να κατακτήσει τον Εύξεινο Πόντο.

Ο Πόντος ήταν άξενος και σκοτεινός, όπως ο Άδης. Την είσοδό του έκλειναν οι Συμπληγάδες, που ανοιγόκλειναν απειλητικά. Μόνο η Αργώ μπόρεσε να τις περάσει και τότε οι Συμπληγάδες ακινητοποιήθηκαν. Ο Εύξεινος Πόντος είχε ανοίξει για πάντα.

## θέατρο σκιών



# Καραγκιόζης: Ο καμπούρης φιλόσοφος



Άσκημος, μονίμως πεινασμένος και Ξυπόλητος. Καμπούρης με γελοία ή κωμική εμφάνιση. Πονηρός αλλά και έξυπνος. Ξεγελάει τους κακούς και το κυριότερο επιβιώνει σε όλες τις καταστάσεις. Ήρωας του Θεάτρου Σκιών, δημιούργησε μια παράδοση που μυθοποιήθηκε και απομυθοποιήθηκε, όμως δεν έσβησε και γι' αυτό δεν μπορούμε να την αγνοήσουμε. Ο λαϊκός φιλόσοφος Καραγκιόζης, με το πηγαίο του χιούμορ, συναντά την αρχαία κωμωδία του Αριστοφάνη, μέσα από τα λυρικά, πολύχρωμα δρώμενα, μπρος και πίσω από τον μπερντέ.

### Ο Καραγκιόζης εμπνέει...

Πολλοί γελοιογράφοι, όπως ο Κυρ, ο Λογός, ο Αρχέλαος και ο Γήσης, χρησιμοποίησαν ευκαιριακά τον Καραγκιόζη για να σατιρίσουν πολιτικά και κοινωνικά επίκαιρα θέματα. Ο Φωκίων Δημητριάδης και ο Γκίοκας είχαν καθημερινή γελοιογραφία στην εφημερίδα τους με καραγκιοζίστικη σάτιρα.

Το ίδιο το Θέατρο Σκιών με τις «φιγουρογραφίες» του ενέπνευσε πολλούς ζωγράφους έντεχνους και λαϊκούς, να φτιάξουν έργα που απεικονίζουν είτε στιγμιότυπα από παραστάσεις είτε θέματα που προέρχονται από τη συγκινησιακή φόρτιση που τους προκάλεσε αυτό το θέατρο.

Πλούσιο έργο άφησε ο Γιώργος Σικελιώτης, που ζωγράφιζε και τύπωνε μεταξοτυπίες με σαράγια, καλύβες του Καραγκιόζη και ολόκληρα σύνολα από φιγούρες του θιάσου. Πολύ έντονα ασχολήθηκε επίσης ο Γιώργος Ιωάννου που αρθρογράφησε για τον Καραγκιόζη, μελέτησε το Θέατρο Σκιών. Ασχολήθηκαν ακόμα ο ζωγράφος Δημήτρης Μυταράς με εικονογραφίες στα σχολικά βιβλία και αρθρογραφία, ο Πέτρος Ζουμπουλάκης, ο Τάκης Κατσουλίδης, ο Γιάννης Παρμακέλης και πολλοί άλλοι γνωστοί καλλιτέχνες από τον χώρο των εικαστικών.

Για το χορόδραμα της Ραλλούς Μάνου «Το καταραμένο φίδι» τα σκηνικά και κουστούμια σχεδίασε ο Νίκος Χατζηκυριάκος Γκίκας. Σκηνικά και κουστούμια για το θέατρο με θέμα τον Καραγκιόζη έχουν σχεδιάσει, μεταξύ άλλων, ο Γιάννης Καρύδης και ο Βασίλης Φωτόπουλος.

Τέλος, ο Γιάννης Τσαρούχης, ένας από τους ζωγράφους που λάτρεψε τον Καραγκιόζη κυρίως μέσα από τη ζωγραφική του, τη γνήσια αυτή λαϊκή έκφραση, έτσι όπως την έδωσαν με πολύ μεράκι όλοι αυτοί οι αυτοδίδακτοι ζωγράφοι από τον Σωτήρη Σπαθάρη ως τους σημερινούς νέους που συνεχίζουν την παράδοση.

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ  
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ

*Αλέξης Πάρνης 1963:  
«Στ' αλήθεια πολύ σοβαρή  
θα βρούνε την προσφορά  
του Καραγκιόζη οι ιστορικοί,  
αν τον μελετήσουν με τη  
σοβαρότητα που του αξίζει».*

### Μαγνητοφωνήσεις από μελετητές

Ηλέκτωρ Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Harvard, Άννα Σταυρακοπούλου, μας ενημερώνει για τη Συλλογή Whitman/Rinvoluceri του Πανεπιστημίου Harvard, η οποία εντάσσεται σ' ένα πλαίσιο συστηματικής μελέτης της προφορικής λογοτεχνίας. Ο Cedric Whitman, κλασικός φιλόλογος και αξιόλογος μελετητής των Ομήρου, Σοφοκλή και Αριστοφάνη, πρωτομαγνητοφώνησε παραστάσεις Καραγκιόζη στην Κρήτη, τον Φεβρουάριο του 1962. Λίγα χρόνια αργότερα, ο Whitman γνώρισε τον Ιταλοσκωτσέζο Mario Rinvoluceri, με τη μεσολάβηση ενός Έλληνα καθηγητή που δίδασκε Νέα Ελληνικά στο Πανεπιστήμιο του Cambridge.

Τον Νοέμβριο του 1968 ο Whitman έκανε τις απαραίτητες ενέργειες για να εξασφαλίσει την απαιτούμενη χρηματοδότηση και τον Ιούνιο του 1969 ο Mario Rinvoluceri ξεκινούσε από το Cambridge της Αγγλίας με ειδικό εξοπλισμό για υψηλής πιστότητας μαγνητοφωνήσεις και με τη συνοδεία φωτογράφου για την οπτική κάλυψη της αποστολής. Πέρασαν τον Ιούλιο και τον Αύγουστο στην Ελλάδα μαγνητοφωνώντας παραστάσεις και φωτογραφίζοντας φιγούρες και σκηνικά του Καραγκιόζη.

Συνολικά λοιπόν, η συλλογή Whitman/Rinvoluceri έχει πενήντα τέσσερις παραστάσεις, δώδεκα σενάρια και είκοσι έξι συνεντεύξεις από καραγκιοζοπαίκτες της εποχής, στην Αττική, τη βόρεια Πελοπόννησο και τη Στερεά Ελλάδα. Επίσης υπάρχουν και διακόσιες έγχρωμες διαφάνειες, αλλά και ένα ημίωρης διάρκειας φιλμ από ζωντανή παράσταση, του «Φιδιού» στο θέατρο του καραγκιοζοπαίκτη Γιώργου Χαρίδημου. Ταυτόχρονα ο Rinvoluceri αγόρασε ή του χάρισαν, κατά περίπτωση, κάποιες φιγούρες τόσο για το Harvard όσο και για το Βρετανικό Μουσείο.

Οι καραγκιοζοπαίκτες που συμμετείχαν

έδωσαν συνεντεύξεις κάποιοι σχετικά με την τέχνη τους, τις χαρές και τα φαρμάκια της και κάποιοι άλλοι δέχτηκαν να μαγνητοφωνηθούν οι παραστάσεις τους. Υπάρχουν έργα που έχουν μαγνητοφωνηθεί (όπως ο Καραγκιόζης Φούρναρης, ο Μεγαλέξανδρος και το Καταραμένο Φίδι) πάνω από μία φορά, σε παραστάσεις από διαφορετικούς καραγκιοζοπαίκτες. Άλλα έργα, αν και παίζονταν, δεν θεωρήθηκαν άξια μαγνητοφώνησης. Τελικά για την επιλογή των έργων το τι παιζόταν δεν αποτέλεσε πρωταρχικό κριτήριο επιλογής. Αυτά που βάρυναν ήταν από τη μια οι προσωπικές προτιμήσεις του συλλέκτη και από την άλλη τα διαβάσματά του, που προηγήθηκαν της μαγνητοφωνικής εκστρατείας, και δεν ήταν αυτά που γράφτηκαν από καραγκιοζοπαίκτες αλλά αυτά που κυκλοφορούσαν στα περίπτερα τη δεκαετία του '60, «τα νόθα» όπως χαρακτηρίστηκαν από διάφορους μελετητές.

Η συλλογή βέβαια, παρ' όλα αυτά αν και δεν χάνει τη μοναδικότητά της, πρέπει να την κρίνουμε παράλληλα και μέσα στο πλαίσιο των περιστάσεων, τόσο στον ρόλο του τηλεοπτικού Καραγκιόζη όσο και των μικρών και μεγάλων δίσκων, που κυκλοφορούσαν ευρέως, στη διάδοση των αστειών και των δάνειων ιδεών ανάμεσα στους καραγκιοζοπαίκτες.

Η σπουδαιότητα της συλλογής ενισχύεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις αυτοβιογραφίες και τις συνεντεύξεις των καραγκιοζοπαίκτων, παρά το γεγονός ότι οι περιγραφές της πραγματικότητας για τις δεκαετίες του '20, του '30 ή του '40 γίνονται από μνήμης κι αυτό γιατί οι αυτοβιογραφίες της συλλογής έχουν αναμφισβήτητη αξία και ως δείγματα λαϊκού λόγου, ως μοναδικού προφορικού τεκμηρίου, εντός της δεδομένης ιστορικής και πολιτισμικής συγκυρίας για τη μελέτη ενός κατ'εξοχήν προφορικού είδους.

Συνεχίζεται

### ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Ο Καραγκιόζης. Ελληνικό Λαϊκό Θέατρο, Κ. Η. Μπίρης.  
Από τον Αριστοφάνη στον Καραγκιόζη, Τζούλιο Καϊμη.  
Το Θέατρο Σκιών στην Ελλάδα και Τουρκία, Κατερίνα Μυστακίδου.  
Το Θέατρο Σκιών, Μιχάλης Χατζάκης.  
Πίσω από τον Μπερντέ, Μιχάλης Ιερωνυμίδης.

# άποψη

## Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΟΣ ΠΡΑΞΗ ΤΩΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΑΝΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

### ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μετά την απόρριψη της πρότασης σύστασης Διερευνητικής Επιτροπής, που κατέθεσε στις 6/9/2018 ο αρμενικής καταγωγής βουλευτής του Halkların Demokratik Partisi (HDP, Δημοκρατικό Κόμμα των Λαών) Garo Paylan (Γκάρο Παϊλάν) [Κοίτα Παράρτημα Ι] στην Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM, Εθνική Μεγάλη Βουλή της Τουρκίας), φάνηκε ότι η άρχουσα τάξη δεν πρόκειται να αλλάξει τη στάση της σ' ότι αφορά τις γηγενείς μειονοτικές εθνότητες της Τουρκικής Δημοκρατίας (ΤΔ). Με την ισλαμική πορεία που ακολουθείται στη γείτονα χώρα σήμερα, μάλλον επιδιώκεται η επαναφορά του προ του 1839 πολιτικού χάρτη του Οσμανικού Κράτους (ΟοΚ). Δηλαδή τα μέλη των μη μουσουλμανικών ομάδων πρέπει να παραμείνουν στην ΤΔ ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας με οποιοδήποτε καθεστώς, χωρίς να τους παραχωρηθούν βασικά ανθρώπινα δικαιώματα, όπως ορίζονται από τους Καταστατικούς Χάρτες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ).

Ο Paylan έχοντας υπ' όψη το σύγγραμμα του αείμνηστου βυζαντινολόγου Σπύρου Βρυώνη<sup>1</sup>, στο αίτημά του χρησιμοποιεί τη λέξη «πογκρόμ» για να χαρακτηρίσει τα γεγονότα της 6ης-7ης Σεπτεμβρίου 1955. Ο γράφων το θέμα του χαρακτηρισμού των γεγονότων το έχει ξεκαθαρίσει τόσο στην Ελλάδα από το 2006<sup>2</sup>, όσο και στη γενέτειρά του Κωνσταντινούπολη από το 2009<sup>3</sup>. Όπως αποδεικνύεται από το προαναφερόμενα συγγράμματα, στα «Σεπτεμβριανά» εφαρμόστηκαν όλα τα στάδια γενοκτονίας, όπως ορίζονται από τον Gregory H. Stanton<sup>4</sup>. Εάν στο γεγονός προστεθούν και οι 201 παραβιάσεις που υπέστη η μειονοτική ομάδα της ελληνικής εθνότητας<sup>5</sup> την περίοδο 1923-1999, το γεγονός άνετα μπορεί να χαρακτηριστεί ως «γενοκτονία», όπως ορίζεται και από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο<sup>6</sup>.

Το κείμενο που ακολουθεί είναι μία εκτενής μελέτη που ξεκίνησε από τον γράφοντα κατά την περίοδο προετοιμασίας της παρουσίασης, που υλοποιήθηκε στις 23/9/2019 στον Σύλλογο Κωνσταντινουπολιτών, στην «ημέρα μνήμης» με θέμα «Άγνωστες πτυχές των Σεπτεμβριανών του '55 μέσα από τα κρατικά Αρχεία της Τουρκικής Δημοκρατίας». Όσο θα ξεδιπλώνεται το κείμενο ο αναγνώστης θα αντιλαμβάνεται ότι, εκτός της επιδερμικής αντιμετώπισης του θέματος και των ευλαβικά τελεσμένων μνημόσυνων, η πραγματικότητα της γενοκτονίας πράξης των Σεπτεμβριανών δεν έχει μελετηθεί εις βάθος ακόμα...

Η μελέτη εκτός των άλλων στηρίζεται σε δύο πρωτογενείς πηγές:

- Στα πρακτικά της δίκης 6-7/9/1955 στην Πλάτη, όπως φυλάσσονται στη βιβλιοθήκη της Εθνικής Μεγάλης Βουλής της Τουρκίας<sup>7</sup>,
- Στο αρχείο του Δικαστικού Συμβούλου Γ', τότε Πλωτάρχη Fahri Çoker (Φαχρί Τσόκερ)<sup>8</sup>, το οποίο φυλάσσεται στο Ίδρυμα Τουρκικής Ιστορίας (Tarih Vakfı).

Το αρχείο του Fahri Çoker διαθέτει έγ-

γραφα, που αφορούν την περίοδο από τον Αύγουστο 1955 μέχρι και τον Ιούνιο 1956. Αυτό που κάνει ιδιαίτερα σημαντικό το εν λόγω αρχείο, είναι οι φωτογραφίες που είχαν ληφθεί κατά τη διάρκεια τέλεσης των αδικημάτων. Ως γνωστόν, για να στοιχειοθετηθεί κατηγορία στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο, οι ταινίες ή/και οι φωτογραφίες που προσκομίζονται ως πειστήρια πρέπει να συμπεριλαμβάνουν τουλάχιστον τρία στοιχεία:

- Γενική λήψη τοπίου έτσι ώστε να είναι αναγνωρίσιμος ο τόπος του εγκλήματος,
- Ειδική λήψη που αποδεικνύει το έγκλημα,
- Συγκεκριμένη λήψη με την οποία αναγνωρίζονται οι εγκληματίες.

Στη γείτονα χώρα από το σύνολο των 206 πανεπιστημίων που διαθέτουν ιστορικό τμήμα<sup>9</sup>, τα «Σεπτεμβριανά» δίνονται ως πτυχιακές εργασίες ή/και ως θέμα διδακτορικού. Δυστυχώς στην Ελλάδα το θέμα τείνει να μετατραπεί σε λαογραφικό στοιχείο.

Σήμερα, που αρχίζουν να εκλείπουν οι αυτόπτες μάρτυρες, το βαθύ κράτος της ΤΔ με τη βοήθεια των ακαδημαϊκών κατασκευάζει μια νέα ιστορική πραγματικότητα εις βάρος της ιστορίας της Κωνσταντινούπολης, και η Ελλάδα την ακολουθεί...

Η αλήθεια είναι ότι με εις βάθος έρευνα της γενοκτονίας πράξης των Σεπτεμβριανών θα αποκαλυφθεί μία νέα πραγματικότητα, που θα καθορίσει μία νέα πολιτική αντιμετώπισης των συμμάχων ή/και των εχθρών του Ελληνισμού και όχι μόνο.

Με την παρούσα μελέτη πρώτα θα αντιμετωπιστούν οι παγιωμένες λανθασμένες αντιλήψεις (μύθοι) που έχουν επικρατήσει στην κοινή γνώμη. Στον απολογισμό των γεγονότων υποδεικνύοντας τους συντελεστές (παραμέτρους) των πράξεων, θα αναδυθεί μια νέα πραγματικότητα. Τέλος εξετάζοντας τις διεθνείς εξελίξεις, το έγκλημα θα πάρει μία άλλη σκοτεινή μορφή. Είναι γεγονός ότι σε κάθε έγκλημα οι ένοχοι είναι πάντα αυτοί που έχουν επωφεληθεί των καταστάσεων...

### Πρόταση Σύστασης Διερευνητικής Επιτροπής του Garo Paylan

Στις 6/9/2018 ο βουλευτής Diyarbakir της Μεγάλης Λαϊκής Βουλής της Τουρκίας Garo Paylan θα καταθέσει πρόταση σύστασης Διερευνητικής Επιτροπής σε ότι αφορά τα «Σεπτεμβριανά», με σκοπό την ανεύρεση των υπαίτιων και το ύψος των έμψυχων και άψυχων απωλειών. Στόχος ήταν η ειλικρινής αντιμετώπιση της ιστορικής πραγματικότητας από την Τουρκική Βουλή...

Η πρόταση θα απορριφτεί από τον πρόεδρο της Βουλής τ. Πρωθυπουργό Binali Yıldırım θεωρώντας την ως «προσβλητική προς την Βουλή»...

Ακολουθεί η πρόταση σε μετάφραση στην ελληνική:

### ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟΝ

Παρότι έχουν παρέλθει 63 χρόνια από το Πογκρόμ της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955, όπου οι μειονοτικές ομάδες έζησαν μία ακόμη συμφορά,

η Τουρκική Δημοκρατία επίσημα δεν έχει καταδικάσει τα έγκροπα, ούτε έχει κάνει ένα βήμα για τις αποζημιώσεις ούτε έχει ζητήσει συγγνώμη. Με σκοπό να γίνει ένα βήμα για την αντιμετώπιση του παρελθόντος, για να αποκαλυφθούν οι υπαίτιοι και οι αυτουργοί των έγκροπων της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955, να ανευρεθεί το ύψος των έμψυχων και άψυχων απωλειών, να αποκατασταθούν ηθικά και οικονομικά τα θύματα, προτείνουμε και υποβάλουμε πρόταση προς σύσταση Διερευνητικής Επιτροπής της Βουλής, βάσει του άρθρου 98 του Συντάγματος και βάσει των άρθρων 104 και 105 του Εσωτερικού Κανονισμού.

Το Πογκρόμ της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955 είναι ένα από τα τραγικότερα γεγονότα στην ιστορία της Τουρκικής Δημοκρατίας, που ακόμα δεν έχει αντιμετωπιστεί. Σύμφωνα με τα επίσημα δεδομένα μόνο στην Κωνσταντινούπολη πυρπολήθηκαν, καταστράφηκαν και λεηλατήθηκαν 73 ναοί, 8 αγιάσματα, 2 μονές και 5.538 οικίες και καταστήματα εκ των οποίων τα 3.584 ανήκαν στους Ρωμιούς. Πάλι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία έχουν βιαστεί 60 γυναίκες και δολοφονηθεί αρκετά άτομα. Έχει αποδειχτεί από διάφορες μελέτες που έχουν ως αντικείμενο το θέμα, ότι οι αριθμοί που αναφέρονται στα στοιχεία είναι μεγαλύτεροι. Επίσης δεκάδες χιλιάδες πολίτες μας, που βίωσαν το Πογκρόμ, λόγω καταπίεσεων και υπό την απειλή να χάσουν τη ζωή τους, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη χώρα.

Το Πογκρόμ της 6-7 Σεπτεμβρίου 1955 έχει καταγραφεί ως μια ντροπιαστική σελίδα της ιστορίας της Τουρκικής Δημοκρατίας, λόγω του ότι κυρίως σε Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη και άλλες τοποθεσίες έχουν λεηλατηθεί τα υπάρχοντα, βιαστεί οι γυναίκες, προπηλακιστεί οι ιερείς, συλληθεί τα κοιμητήρια και δολοφονηθεί μέλη των Ρωμιών, Αρμενίων, Εβραίων και άλλων Χριστιανών. Οι υπαίτιοι αυτού του Πογκρόμ, όπως συνέβη και σε άλλα παρόμοια γεγονότα στην ιστορία της Δημοκρατίας, έμειναν ατιμώρητοι, μάλιστα δε, οι αυτουργοί αντί να τιμωρηθούν, πήραν προαγωγές...

Όπως αναφέρει ο Σαμπρί Γκιρμιπέσογλου: «...Η 6-7 Σεπτεμβρίου ήταν δουλειά του γραφείου Ανορθόδοξου Πολέμου. Ήταν μεγαλοπρεπής οργάνωση και επέφερε το επιθυμητό αποτέλεσμα». Ο Σαμπρί Γκιρμιπέσογλου την περίοδο εκείνη υπηρετούσε στο Γραφείο Ελέγχου Επιστράτευσης και αναρριχήθηκε βαθμίδα βαθμίδα στον γραφειοκρατικό μηχανισμό.

Την περίοδο 1988-1990 κατέλαβε το αξίωμα του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας. Ο Οκτάι Ενγκίν, ο οποίος πυροδότησε το Πογκρόμ, βάζοντας βόμβα στο σπίτι του Ατατούρκ στη Θεσσαλονίκη, ξεκίνησε την καριέρα του ως φοιτητής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου και την περίοδο 1992-93 κατέλαβε τη θέση του Νομάρχη Νεάπολης (Nevşehir).

Δυστυχώς δεν έχει αλλάξει τίποτε, σε μία Τουρκία που, αντί να τιμωρούνται, οι δράστες, επιβραβεύονται. Πρόσφατο παράδειγμα είναι η δολοφονία το 2007, του ιδρυτή και αρχισυντάκτη της Αγκός, Χραντ Ντινκ, όπου όσοι ενεπλάκησαν στη δολοφονία του πήραν προαγωγές και καλύφθηκαν με την προστατευτική ασπίδα της ασυλίας.

Η βασική αιτία που η Τουρκία δεν προβαίνει στην αντιμετώπιση του Πογκρόμ της 6-7 Σεπτεμβρίου, σημειώνεται ξεκάθαρα στη δήλωση του Σαμπρί Γκιρμιπέσογλου. Πίσω από κάθε γεγονός της σκοτεινής ιστορίας της Τουρκίας ανέκαθεν προβάλλει ένα δημιούργημα του κρατικού μηχανισμού. Ο ηθικός αυτουργός, που βρίσκεται πίσω από τους φανερούς δράστες, δεν λογοδοτεί ποτέ. Όσο δεν τιμωρούνται οι μηχανισμοί που διαπράττουν εγκλήματα εντός των κρατικών θεσμών, θα συνεχίζουν να εγκληματούν.

Αρμένιοι, Ρωμιοί, Συριορθόδοξοι και Εβραίοι που από τα τέλη του 19ου αιώνα έρχονται συνεχώς αντιμέτωποι με την κρατική τυραννία, με το Πογκρόμ της 6-7 Σεπτεμβρίου έζησαν άλλη μια συμφορά. Παρότι πέρασαν 63 χρόνια από τότε, η Τουρκία ούτε καταδίκασε επίσημα τα γεγονότα ούτε έχει κάνει κανένα βήμα αποζημίωσης των θυμάτων ούτε έχει ζητήσει συγγνώμη. Η Τουρκική Βουλή έχει μείνει σιωπηλή στο διάβημα που είχε δεχτεί το 2015 από την Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών, που εδρεύει στην Αθήνα.

Εν κατακλείδι το να αποκαλυφθούν οι υπαίτιοι του Πογκρόμ που βιώσαμε στις 6-7 Σεπτεμβρίου 1955, να ανευρεθεί το ύψος των έμψυχων και άψυχων απωλειών και να αποζημιωθούν ηθικά και υλικά τα θύματα ή οι οικογένειές τους, θα είναι ένα σημαντικό βήμα της Τουρκίας προς αντιμετώπιση του παρελθόντος της.

Για αυτόν τον λόγο ζητάμε τη σύσταση Διερευνητικής Επιτροπής της Βουλής.

**Γκάρο Παϊλάν**

*Βουλευτής Diyarbakir του HDP  
6 Σεπτεμβρίου 2018*

### ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Κοίτα, Speros Vryonis, JR, the mechanism of catastrophe, THE TURKISH POGROM OD SEPTEMBER 6-7, 1955 AND THE DESTRUCTION OF THE GREEK CPMMUNITY OF ISTANBUL, Greekworks.com, New York 2005.
2. Κοίτα, Βασίλης Κυρατζόπουλος, Η ΑΓΡΑΦΗ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ, ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1955, Πράξη Ντροπής που αποκρύπτεται από την «Άλλη Τάξη Πραγμάτων», Τσουκάτου, Αθήνα 2006. Κεφ. ΙΙΙ.
3. Κοίτα, Vasilis Kiratzopoulos, Kayit Olunmamıs Soykirım İstanbul 1955, Pencere, İstanbul 2009, III Başlık.
4. Κοίτα, <http://genocidewatch.net/genocide-2/8-stages-of-genocide/>
5. Κοίτα, Κυρατζόπουλος Σ. Βασίλειος, Παραβιάσεις Διεθνών και Διμερών Συνθηκών κατά των Ρωμαϊκών Κοινοτήτων και της Ελληνικής Εθνότητας από την Τουρκική Δημοκρατία 1923 - 199, Αυτοέκδοση, Αθήνα 2018.
6. Κοίτα Καταστατικό Χάρτη της Ρώμης για την Ελλάδα Ν. 3003- 8/4/2002, ΦΕΚ Α' 75.
7. Κοίτα βιβλιοθήκη της Μεγάλης Λαϊκής Βουλής της Τουρκίας. Κωδικός 1967.923 Κ.Υ.11/4, θέση 1985-4503.
8. Κοίτα, 6-7 Eylül Olayları Fotoğrafları - Belgeler Fahri Çoker Arşivi, Tarih Vakfı, Κωνσταντινούπολη 2005.
9. Κοίτα <https://www.yok.gov.tr/universiteler/universitelerimiz>.

# ελληνοτουρκικά

www.tsoukatou.gr



1

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ  
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

## 1. Εκδήλωση αστρονομίας στο Σισμανόγλειο Μέγαρο

Η «Γένεση και Εξέλιξη του Σύμπαντος στη Σύγχρονη Κοσμολογία» και «Αστερισμοί του Ουρανού και Ελληνική Μυθολογία» ήταν οι δύο εισηγήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Σισμανόγλειο Μέγαρο του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη στα πλαίσια μιας βραδιάς για την Αστρονομία. Εισηγητές ο Δρ. Μανώλης Πλειώνης, καθηγητής Αστροφυσικής Α.Π.Θ. και Δ/ντής Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και η Δρ. Φίορη-Αναστασία Μεταλληνού, αστροφυσικός στο Ινστιτούτο Αστρονομίας, Αστροφυσικής, Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

Το πρωί της ημέρας της εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε ηλιακή παρατήρηση με τηλεσκόπιο από τους μαθητές των ομογενειακών σχολείων στην Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή.

Ο Δρ. Μανώλης Πλειώνης παρουσίασε τη σύγχρονη Κοσμολογική θεώρηση, όπως διαμορφώνεται τον τελευταίο αιώνα, ο οποίος θεωρείται ο σημαντικότερος για την εξέλιξη της Κοσμολογίας τόσο σε θεωρητικό όσο και σε παρατηρησιακό πεδίο. Στην ομιλία του παρουσιάστηκαν οι βασικοί πυλώνες στους οποίους στηρίζεται η σύγχρονη Κοσμολογική θεώρηση και οι σημαντικότερες ανακαλύψεις που άλλαξαν ριζικά την αντίληψη του ανθρώπου για το Σύμπαν.

Η Δρ. Φίορη-Αναστασία Μεταλληνού (φωτό) επεσήμανε τον πλούτο των μύθων και συμβολισμών της ελληνικής μυθολογίας, που ενέπνευσε τους αρχαίους Έλληνες αστρονόμους, καθώς οι αστερισμοί που αποτύπωσαν στον ουρανό απεικονίζουν μορφές μυθικές. Μέχρι σήμερα, τόνοι, ονόματα και σχήματα αστερισμών, που διεθνώς χρησιμοποιούμε, πηγάζουν από την ελληνική μυθολογία. Έτσι αποτυπώνεται στον ουρανό η αστείρευτη φαντασία των προγόνων μας, μέσα από μύθους ευφάνταστους και γοητευτικούς, περιγράφοντας ιστορίες αγάπης, κατορθώματα θνητών και θεών, άθλους και πράξεις ηρωικές. Παράλληλα, υπογράμμισε πως η γνώση του ουρανού και των αστερισμών από την αρχαιότητα υπήρξε ιδιαιτέρως



4

σημαντική, σε ότι αφορά τον προσανατολισμό, την πλοήγηση, τη μέτρηση του χρόνου, την κατανόηση του κόσμου που μας περιβάλλει, αλλά και τον προγραμματισμό στις καθημερινές ανθρώπινες δραστηριότητες. Χορηγός της εκδήλωσης ήταν το Ίδρυμα Μποδοσάκη.

## 2. Μουσικισμός, ρομαντισμός και φαντασία

Ο Ομέρ Φαρούκ Τεκμπιλέκ ένας από τους σπουδαιότερους πρεσβευτές της ανατολίτικης μουσικής, ένας χαρισματικός οργανοπαίκτης της Μεσογείου που ζει και δημιουργεί μόνιμα στη Ν. Υόρκη, θα έρθει στην Αθήνα για μια μοναδική συναυλία στον χώρο του Cristmas Theater στις 13 Νοεμβρίου.

Ο Ομέρ Φαρούκ Τεκμπιλέκ γεννήθηκε στα Άδανα το 1951. Η οικογένειά του ήταν επί το πλείστον οργανοπαίκτης. Σε ηλικία οκτώ ετών ξεκίνησε τη μουσική του καριέρα παίρνοντας πτυχίο στο kaval, (φλογέρα/ φλάουτο). Μεγαλώνοντας φοίτησε σε θρησκευτικό σχολείο με την προοπτική να γίνει Ιμάμης. Μέχρι τα δώδεκα του χρόνια, ήξερε να παίζει φλάουτο, μπαγλαμά, ντί, ζουρνά, ούτι, κρουστά, ενώ από τα 13 θεωρείτο επαγγελματίας μουσικός. Η μουσική του έχει τις ρίζες της στην παράδοση και η έμπνευσή του απορρέει από τον μυστικισμό, τον ρομαντισμό και τη φαντασία.

Το 1967 εγκαταστάθηκε στην Πόλη όπου ήρθε σε επαφή με τους Δερβίσηδες του παλαιού Σουφιστικού Τάγματος Μεβλεβί, χωρίς να προσχωρήσει σε αυτό. Επηρέαστηκε από τον μυστικισμό των Δερβίσηδων, το πάντρεμα των ήχων με την ψυχή στη μουσική τους. Σύμφωνα με τη φιλοσοφία τους, τα πάντα αλληλεπιδρούν και συνδέονται μεταξύ τους με έναν ιστό. Η μουσική, η κίνηση, ο χορός αποτελούν απλώς μέσον για να φτάσει ο χορευτής στη μεταφυσική εμπειρία. Πρόκειται για μια λατρευτική σχέση που βασίζεται στην αγάπη αλλά και ταυτόχρονα στην ταπείνωση του «Εγώ». Στις ΗΠΑ δημιουργεί το μουσικό σχήμα «The Sultans», με Έλληνες, Τούρκους, Αιγυπτίους μουσικούς. Η καριέρα του άλλαξε ριζικά, όταν γνωρίστηκε το 1988 με τον μουσικό Brian Keane, που θα είναι μαζί του στην Αθήνα. Ηχογράφησαν 6 δίσκους και οι συναυλίες-συνεργασίες που τον έκαναν γνωστό σε όλο τον κόσμο. Έχει συνεργαστεί με μουσικούς διεθνούς φήμης και έχει αποσπάσει βραβεία για την ανθρωπι-

στική και φιλειρηνική του δραστηριότητα. Είναι ιδιαίτερα αγαπητός στο ελληνικό κοινό: «Η Ελλάδα είναι χώρα έμπνευσης, ιστορίας, λίκνο του πολιτισμού. Η ελληνική κουλτούρα και ο ελληνικός πολιτισμός δημιούργησαν τη γέφυρα μεταξύ ανατολής και δύσης. Γι' αυτό και επιθυμούσα να συνεργαστώ με Έλληνες μουσικούς, επειδή η αρμονία της ελληνικής μουσικής είναι σαν δεύτερη φωνή που κυλάει στις μελωδίες μου», έχει πει χαρακτηριστικά. Μαζί με τον Τεκμπιλέκ και τον Keane θα εμφανιστεί και η Ισπανοϊσραηλινή Γιασμίν Λεβί διάσημη για τις ερμηνείες της στα σεφαραδίτικα τραγούδια, με γονείς μετανάστες από την Τουρκία.



3

## 3. Επίσημη επίσκεψη του Αρχηγού Λιμενικού Σώματος, Ελληνικής Ακτοφυλακής στην Τουρκία

Επίσημη επίσκεψη σε Άγκυρα και Πόλη πραγματοποιήσε ο Αρχηγός του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής Αντιναύαρχος Λ.Σ. Σταμάτιος Ράπτης μετά από πρόσκληση του Αρχηγού της Τουρκικής Ακτοφυλακής Υποναυάρχου (L.H.) Ahmet Kendir, με σκοπό την περαιτέρω συνεργασία και την ανταλλαγή απόψεων σε θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος των δύο Ακτοφυλακών.

Η συνάντηση των Αρχηγών των δύο Ακτοφυλακών έγινε στις εγκαταστάσεις του Αρχηγείου της Τουρκικής Ακτοφυλακής. Στις συνομιλίες, που διεξήχθησαν σε εγκάρδια και φιλική ατμόσφαιρα όπως αναφέρεται στην επίσημη ανακοίνωση, συζητήθηκαν θέματα που αφορούσαν κυρίως την παράνομη μεταναστευση, ενώ πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις από στελέχη των δύο Ακτοφυλακών σχετικά με τις μεταναστευτικές ροές στο Ανατολικό Αιγαίο. Διαπιστώθηκε, με αμοιβαία ικανοποίηση, η βελτίωση της διμερούς συνεργασίας, ενώ συμφωνήθηκε και υπογράφηκε μεταξύ των δύο Αρχηγών, κείμενο «Agreed Minutes», στο οποίο περιλαμβάνεται σειρά μέτρων για περαιτέρω βελτίωση της συνεργασίας των δύο Ακτοφυλακών.

Ο Αρχηγός του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής και η ελληνική αντιπροσωπεία συναντήθηκαν στην Άγκυρα και με τον αναπλ. Υπουργό Εσωτερικών της Τουρκίας κ. Mehmet Ersoy.

Ανάλογα θέματα μεταναστευτικού ενδιαφέροντος συζητήθηκαν και κατά τη διάρκεια της επίσημης επίσκεψης της Ελληνικής Αντιπροσωπείας στις εγκαταστάσεις της Περιφερειακής Διοίκησης Μαρμαρά της Τουρκικής Ακτοφυλακής, όπου έλαβε χώρα αναλυ-



2

τική ενημέρωση και επίσκεψη σε σκάφη της Τουρκικής Ακτοφυλακής.

Λίγες μέρες πριν η ελληνική αποστολή ταξιδέψει για Τουρκία ο Έλληνας Αρχηγός κ. Ράπτης δέχθηκε την επίσκεψη του Τούρκου πρέσβη Μπουράκ Οζουκεργκίν. Στη συνάντηση (φωτό) συζητήθηκαν θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος και οι τελευταίες εξελίξεις για το προσφυγικό/μεταναστευτικό.

Ο Τούρκος πρέσβης συνοδευόταν από στελέχη της τουρκικής πρεσβείας, ενώ από ελληνικής πλευράς παρέστησαν ο Α' υπαρχηγός Λιμενικού, ο διευθυντής Κλάδου Ασφάλειας και Αστυνόμευσης, ο διευθυντής Διεύθυνσης Ασφάλειας και Προστασίας Θαλασσίων Συνόρων και ο επικεφαλής της Υπηρεσίας Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Επιτήρησης του Αρχηγείου του Λιμενικού.

## 4. «ENIGMA» Ατομική έκθεση Ζωγραφικής και Γλυπτικής του Κωστή Γεωργίου στην Πόλη

Η έκθεση ζωγραφικής και γλυπτικής του Κωστή Γεωργίου «Enigma» παρουσιάστηκε στο Σισμανόγλειο Μέγαρο της Πόλης τον Οκτώβριο. Πρώτος σταθμός της Έκθεσης ήταν η Θεσσαλονίκη, η ιδιαίτερη πατρίδα του διεθνώς καταξιωμένου ζωγράφου και γλύπτη. Δεύτερος σταθμός η Πόλη. Και μετά η Ρώμη. Μετά την τελευταία ατομική του έκθεση στο Μουσείο Μπενάκη, αποκλειστικά με έργα γλυπτικής, ο Κωστής Γεωργίου παρουσίασε στο Σισμανόγλειο παλαιότερη και σύγχρονη δουλειά του. Ανάμεσα στα γλυπτά που εκτέθηκαν, υπήρξαν και γλυπτικές εγκαταστάσεις με τους γνωστούς κόκκινους ακροβάτες-χορευτές μνημειακών διαστάσεων, εγκατεστημένους σε δημόσιους χώρους και πλατείες σε Ευρώπη, Αμερική και Κίνα. (φωτό)

Για πρώτη φορά παρουσιάστηκε η μεγάλη γλυπτική εγκατάσταση «9 Μούσες», (σύγχρονη απεικόνιση των εννιά Μουσών της Μυθολογίας) και η εγκατάσταση «Pombi A» που αποτελείται από διάτρητα σκυλιά.

Στον χώρο του Σισμανογλείου προβλήθηκε και το videoart «AENAON» που έχει βασιστεί στη ταινία μικρού μήκους 3d animation «VIOLENT EQUATION» του σκηνοθέτη-animato Αντώνη Ντούσια, εμπνευσμένα και τα δύο από τα έργα του Κωστή Γεωργίου.

Ο Κωστής Γεωργίου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη, ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Έχει εκθέσει τα έργα του σε περισσότερες από 130 ατομικές εκθέσεις, σε πολύ σημαντικές γκαλερί και μουσεία. Έχει συμμετάσχει σε περισσότερες από 400 ομαδικές εκθέσεις.

# τα σωματεία μας



## ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ:** Αμφιτρίτης 28, Π. Φάληρο, Τηλ.: 2109820901, 2109832243, Fax: 2109813456, <http://www.estiakon.org>, e-mail: [estiakon@otenet.gr](mailto:estiakon@otenet.gr),  
Τηλ. Γηροκομείου: 2291037816, 2291037819, 2291040826 Fax: 2291037817. Τα Γραφεία λειτουργούν καθημερινά Δευτέρα-Πέμπτη 8:30-12:30 -14:30-16:30 & Παρασκευή 9:00-15:00.

### ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

*Περιλαμβάνονται οι προσφορές και τα γεύματα που έγιναν από 16/9/2019 έως 15/10/2019*

**Προσέφεραν οι παρακάτω φιλογενείς κυρίες και κύριοι:**

Ανώνυμη εκπαιδευτικός στη μνήμη του συζύγου της **400 €**  
Μιλτιάδης Κωνσταντινίδης **300 €**

Γεώργιος και Χαρίκλεια Παπαδόπουλου **200 €**

Όμιλος Εκπαιδευτικών **260 €**

**100 €**

Ευάγγελος Παπαδόπουλος στη μνήμη της ξαδέλφης του Λουντμίλας Πέιζεντ-Μούσας, Καίτη Κάντζου στη μνήμη του ξαδέλφου της Δημήτρη Πασάλη, Φοίβος Κουβαράς, Στη μνήμη Ιωάννου Αποστολόπουλου τα αδέλφια του Φιλίτσα και Γιώργος Αποστολόπουλος, Αντώνης Αλιμπέρτης, Vasil Liaze

**60 €**

Μιμή Αλαχούζου, Ισμήνη Φωκά

**50 €**

ΕΤΜΕΛΑΝ-Τσιλένης στη μνήμη Φώτη Καρανδρέα, Κυριάκος Διλκίογλου, Στέλλα Τζόλιο στη μνήμη του συζύγου της, Ανώνυμος

**30 €**

Θέμις Αργυροηλιοπούλου, Δέσποινα Κουμάνου

#### ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

**Στη μνήμη ΓΑΒΡΙΗΛ ΠΑΠΑΓΑΒΡΙΗΛ:** Μαρία Καβούκη **20 €**, Ασημίνα Γρανέτσα **20 €**, Σωτήρης Αλέξανδρος **50 €**, οικογ.

Κων/νου Παπακωνσταντίνου **50 €**, Τάκης Αξιώτης **20 €**, οικογ.

Γεωργίου Τερζογλου **50 €**, Ιωάννης Αβραμίδης **50 €**, Δήμητρα

Μπαλόγλου **50 €**, οικογ. Σ.Π. Τσακίρη **50 €**, Κωνσταντίνος και

Βερόνικα Μπαλόγλου **50 €**, Καλλιόπη Μπαλόγλου **20 €**, Αντώνης

και Δέσποινα Μπαλόγλου **25 €**, Νίκος Αποστολίδης **50 €**

**Στη μνήμη ΛΟΥΚΙΑΣ ΠΑΥΛΙΔΟΥ:** Οικογ. Νίκου και Ράνιας

Δήμου **50 €**, οικογ. Δημητρίου και Μαίρης Ιωαννίδου **50 €**, οι-

κογ. Κώστα και Λιλής Χαλιάσα **50 €**

**Στη μνήμη ΜΑΡΙΚΑΣ ΗΛΙΑΔΗ:** Ευάγγελος Λαζαρίδης **50 €**,

Ελευθέριος Ηλιάδης **20 €**, Ανώνυμος **10 €**, Βελγιαννόπουλος

**20 €**, Ανώνυμος **20 €**, οικογ. Νικολάου Ιωαννίδη **100 €**, Μα-

ρκοπούλου **10 €**, Λιλόσπιτο **50 €**

**Στη μνήμη ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΕΦΑΛΙΔΗ:** Οικογ. Παντελιάδη

**150 €**, οικογ. Νικολάου Καρυδάκη **50 €**, οικογ. Μιχαήλ Αγιά-

νογλου **50 €**, Δημήτρης Αγγελιάδης **100 €**, οικογ. Χριστοφό-

ρου Δαμιανού **25 €**, οικογ. Αντωνίου Ζερβού **25 €**, Άννα Μαν-

τζιουμ-Κεφαλή (αδελφή) **100 €**, Πρόδρομος Πανικίδης **30 €**,

Δημήτριος Μαραγιάννης **20 €**, οικογ. Πέτρου Μανιάτη **100 €**

#### ΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

Παρέθεσαν γεύματα με την προσφορά ποσών:

**500 €** Τα παιδιά στη μνήμη του πατέρα τους Ευάγγελου Ευαγγελίδη, την Παρασκευή, 27/9/2019

**300 €** Ο κος Αθανάσιος Νικήτας στη μνήμη των γονέων του Ηλία και Δήμητρας και του αδελφού του Παντελή Νικήτα, την Πέμπτη, 3/10/2019

**500 €** Η κα Μάρθα Αγγελίδη στη μνήμη των γονέων της Σοφίας και Ευθυμίου Ταβουκτσίου, το Σάββατο, 5/10/2019

**Σύνολο Εισπράξεων: 5.475 €**

#### ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Η κα Ηρώ Καρακάση προσέφερε 10 κιλά παγωτό στη μνήμη των προσφιλών νεκρών της.

**Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά  
Οι γέροντες ευγνωμονούν  
Εκ του Γραφείου Διοίκησης**

**Βαζαάρ γηροκομείου**

Σας προκαλούμε να τιμήσετε με την παρουσία σας το Χριστουγεννιάτικο Μπαζάρ που διοργανώνει το Εθελοντικό Σώμα του Γηροκομείου μας

**Παρασκευή 29/11/2019, Σάββατο 30/11/2019 και Κυριακή 1/12/2019**  
**Ώρες : 11.00-18.00 Παρασκευή & Σάββατο και 10.00-13.00 Κυριακή**

Η παρουσία σας, δείγμα του ενδιαφέροντος της ομογένειας μας προς το Γηροκομείο μας, θα αποτελέσει και ηθική ικανοποίηση για τους γέροντές μας. Παράλληλα όμως η φωτεινή σας παρουσία, στην εποχή της κρίσης, που έχει αγγίξει άμεσα το Γηροκομείο μας, θα προσθέσει ένα ήθηράκι στη συνέχεια του επιτελούμενου ιερού έργου.  
*Το Διοικητικό Συμβούλιο*

**ΔΙΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥΛΜΑΝ ΑΠΟ ΦΛΩΣΕΒΟ**  
Παρασκευή & Σάββατο: 11.00 και 14.30  
Παρακαλώ όπως δηλώσετε έως τις 27/11/2019 συμμετοχή για το πουλμάν.  
Τηλ. επικοινωνίας: 210 9820901 (Γραφείο) και 6948507613 (κα Λουκία Χρυσανθίδου)  
[www.estiakon.gr](http://www.estiakon.gr) e-mail: [estiakon@otenet.gr](mailto:estiakon@otenet.gr)

#### ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ (16.9.2019)

Τη Δευτέρα 16 Σεπτεμβρίου 2019 για δεύτερη φορά, πραγματοποιήθηκαν θεραπείες ομορφιάς στην Εστία μας, από τις ομάδες της Δερματολόγου κας Μάργκης Καπελλάρη και της κας Ισμήνης Φωκά.

Χαρούμενα πρόσωπα, λαμπερά χαμόγελα και τραγούδια, γέμισαν το πρωινό μας. Φιλοξενούμενοι και εθελοντές είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν την περιποίηση και τις φροντίδες πέντε αισθητικών.



Ευχαριστούμε ιδιαίτερα την κα Μιμίκια Καπελλάρη, τη δερματολόγο μας Μάργκη, για τις πολύτιμες ιατρικές συμβουλές της, τις αισθητικούς Δήμητρα, Ελένη, Ματίνα, Βιβή και Σοφία, καθώς και την εταιρία Neogen, για την προσφορά των θεραπειών Euxivance!!!

#### ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΑΠΟ S.S.M.

Η ναυτιλιακή εταιρεία Sovereign Sea Hermes Maritime L.t.d., μέσω της κας Μέλπως Δερβεντλή, προσέφερε ποικιλία λευκών ειδών (60 κατωσέντονα, 60 πανωσέντονα, 100 μαξιλαροθήκες, 60 κουβέρτες, 60 πετσέτες προσώπου, 60 πετσέτες σώματος) για τις ανάγκες του γηροκομείου μας. Σημειωτέον ότι η κα. Μ. Δερβεντλή μαζί με τους συνεργάτες της, επισκέφθηκαν και γνώρισαν το γηροκομείο μας παραδίδοντας αυτοπροσώπως τα προαναφερόμενα είδη.

Το Δ.Σ. της Εστίας ευχαριστεί θερμά την κα. Μ. Δερβεντλή για την επινότηση, την πρωτοβουλία και τη φροντίδα για την υλοποίηση της μεγάλης φιλανθρωπικής ενέργειας, μέσω της S.S.M. στην οποία έχει διευθυντική θέση.



#### ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Άτομο που επιθυμεί την ανωνυμία του προσέφερε στην Εστία Κωνσταντινουπόλεως το ποσό των **151.000 \$** για τις ανάγκες του γηροκομείου μας.

Το Δ.Σ. της Εστίας ευχαριστεί από καρδιάς για τη μεγάλη προσφορά του και δηλώνει υπερήφανο για την εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους υποστηρικτές του Ιδρύματός μας.

#### ΠΡΟΒΟΛΕΣ ΤΑΙΝΙΩΝ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Στις 3 Οκτωβρίου είχαμε πανδαισία προβολών. Πριν το

γεύμα οι φιλοξενούμενοί μας παρακολούθησαν το ντοκιμαντέρ «ΖΑΠΠΕΙΟ» του Γιώργου Μουτεβελλή. Μετά το γεύμα το ντοκιμαντέρ «ΑΣΚΑΛΕ Η ΕΞΟΡΙΑ», που βασίζεται στο ημερολόγιο του πατέρα του κ. Νίκου Κιουρτσόγλου, Κωνσταντίνου, τον οποίο έστειλαν εξορία στο Άσκαλε το 1943, (παρών στην προβολή και ο κ. Νίκος Κιουρτσόγλου) και στη συνέχεια το ντοκιμαντέρ «ΙΜΒΡΟΣ».

Τα «ΑΣΚΑΛΕ» και «ΙΜΒΡΟΣ» είναι της Ειρήνης Σαρίογλου. Την Πέμπτη 10 Οκτωβρίου προβλήθηκε η ταινία «THE WEST SIDE STORY» με τους NATALIE WOOD και GEORGE TSALKIRI του 1961. Αξίζει να σημειωθεί ότι παρά τη μεγάλη διάρκεια της ταινίας (2,5 ώρες), την παρακολούθησαν 20 άτομα.

**ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ για ΔΩΡΕΕΣ:** Alpha Bank IBAN: GR 5501401920192002002003370

Με την κατάθεση των δωρεών παρακαλούνται οι δωρητές να δηλώνουν στην τράπεζα τα ακριβή στοιχεία τους και παράλληλα να ενημερώνουν τα γραφεία μας στο 210 9820901.

# τα σωματεία μας

## ΒΡΑΔΙΑ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ (20.9.2019)

Η Παρασκευή 20 Σεπτεμβρίου 2019 καταγράφηκε στην ιστορία, ως μια ακόμη λαμπρή ημέρα βραδιάς γηροκομείου. Οι σχετικές ετοιμασίες ενώ είχαν ολοκληρωθεί από τις Κυρίες, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τη Διευθύντρια, τις εθελόντριες και το προσωπικό, το ενδεχόμενο βροχής είχε δημιουργήσει μια προσωρινή ανησυχία, η οποία στη συνέχεια μετατράπηκε σε ικανοποίηση, αφού «ο θεός του γηροκομείου» μας προστάτευσε όπως πάντα. Η προσέλευση του κόσμου, παρά τις δυσμενείς θερμοκρασιακές συνθήκες, υπήρξε ιδιαίτερα μεγάλη δημιουργώντας το αδιαχώρητο στον καταπράσινο κήπο του Ιδρύματος. Εκ μέρους της Α.Θ.Π. παρέστη ο Μητροπολίτης Προικοννήσου κ.κ. Ιωσήφ, ο οποίος χαιρέτησε



τους παρευρισκόμενους και μετέφερε τις ευλογίες του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου. Ο Γεν. Γραμματέας κ. Καραγιαννόπουλος καλωσόρισε το κοινό, μεταξύ του οποίου ήταν τοπικοί άρχοντες, εκπρόσωποι Αδελφών Σωματείων κ.ά. και στη συνέχεια ο Πρόεδρος κ. Κεσκίνογλου αναφέρθηκε στα εντός του έτους τεκταινόμενα και τις εξελίξεις στο γηροκομείο μας. Τη σκυτάλη έλαβε η ορχήστρα «ΤΡΟΠΙΚΑΝΑ», η οποία διασκεδάσε τους παρευρισκόμενους με μουσική και τραγούδια, ενώ απολάμβαναν τα όπως πάντα ιδιαίτερα φαγητά που επιμελήθηκε η κα Λουκία Χρυσανθίδου. Τη διακόσμηση φρόντισε η υπεύθυνη καλλιτεχνικών κα Λάουρα Μοσέσκου-Χανά. Το πρόγραμμα συνεχίστηκε με τραγούδια από τις Ελισάβετ Κιοσέογλου και Έλενα Τζόνκερ, καθώς και Μιχάλη Κόζη πλήκτρα και τραγούδι, συνοδεία του Γιώργου Παναγή, χορό, λαχειοφόρο αγορά με πλούσια δώρα χορηγών και έληξε στις 1.30 πρωινή. Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά όλους όσοι βοήθησαν στις προετοιμασίες της βραδιάς, τους χορηγούς: εταιρεία FOOD GALAXY των κυρίων Στέλιου Χρυσανθίδη και Στέλιου Νερούτσου, τον κ. Στέλιο Παρλιάρο, τον κ. Μιλτιάδη Κωνσταντινίδη, τα delicatessen BENITO και TUNEL και την ΟΛΥΜΠΟΣ Α.Ε., τα μέλη από τη Διοίκηση και τις εθελόντριες που συμμετείχαν ενεργά στην υλοποίηση της γιορτής, τους εργαζόμενους και κυρίως όλους όσοι μας τίμησαν διά της παρουσίας τους και με τον τρόπο αυτό στήριξαν τις προσπάθειές μας και έδωσαν χαρά στους φιλοξενούμενους μας.



## ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (1.10.2019)

Οι φιλοξενούμενοι της Εστίας Κωνσταντινουπόλεως, έζησαν μια ευχάριστη έκπληξη, όταν την 1η Οκτωβρίου το απόγευμα ημέρα Τρίτη, δέχθηκαν την επίσκεψη της ερασιτεχνικής ορχήστρας της εταιρείας PFIZER HELLAS με τους κ.κ. Σολβερίδη-τραγουδι, Νίκο Χατζηνικολάου-μπουζούκι, Στράτο Χριστέα-κιθάρα, Νάντια Πρασίνου-πιάνο και τραγουδι, Κατερίνα Παπαευσταχίου-τραγουδι, και Ηρακλή Βαβάτσικα-ακορντεόν και ο Μάεστρος, η οποία πραγματοποίησε μια δώρη μουσική εκδήλωση στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Ηλικιωμένων, με παλιά και νέα ελληνικά τραγούδια. Η προσφορά περιελάμβανε επιπλέον, πλούσιο γεύμα με catering προς τους θαμώνες του γηροκομείου. Το Δ.Σ. της Εστίας ευχαριστεί θερμά για την πρωτοβουλία και την ιδιαιτερότητα της εν λόγω προσφοράς από την PFIZER HELLAS, καθώς και τους συντελεστές που υλοποίησαν την πολύ ενδιαφέρουσα εκδήλωση.



## ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΒΟΣΠΟΡΟΥ «Ο ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ»

### ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ

Για τον εορτασμό των ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ θα τελεστεί Πανηγυρική Θεία Λειτουργία με αρτοκλασία και μνημόσυνο εις μνήμην Ιδρυτών, Προέδρων, Μελών Διοικητικού Συμβουλίου, Μελών της αδελφότητας και των απανταχού Μεγαρεμωτών, την **Κυριακή 17 Νοεμβρίου 2019 και ώρα 9.30 π.μ.**, στον Ιερό Ναό του ΑΓΙΟΥ ΑΝΔΡΕΑ, στη Νέα Σμύρνη. Μετά τη Θεία Λειτουργία θα ακολουθήσει συγκέντρωση στην αίθουσα της Αδελφότητάς μας, Βυζαντίου 42, Νέα Σμύρνη.

Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε επικοινωνήστε με τα ακόλουθα τηλέφωνα:

Έδρα Συλλόγου: 210-9330607

Τούλα Μουζάκα Αναστασίου: 6984-554883 - 210-9822745

Δήμητρης Οντατζής: 6989-400367 - 210-9845 506

### ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ «ΓΕΥΜΑ ΑΓΑΠΗΣ»

Το **Σάββατο 7 Δεκεμβρίου 2019, στις 20.00 το βράδυ**, η Αδελφότητά μας προγραμματίζει γεύμα στην Οικογενειακή Ταβέρνα «Ανασταλία», Τερψιθέας 1 & τέρμα Αχιλλέως, Παλαιό Φάληρο.

Τα έσοδα του γεύματος θα διατεθούν για την ενίσχυση του Δέματος Αγάπης των Χριστουγέννων.

Σας περιμένουμε να περάσουμε ένα βράδυ με καλό φαγητό, ποτό και ζωντανή μουσική.

Για δηλώσεις συμμετοχής μπορείτε να απευθύνεστε στα παρακάτω τηλέφωνα:

Έδρα Συλλόγου: 210-9339607

Τούλα Μουζάκα Αναστασίου: 210-9822745, 698-4554883

Δήμητρης Οντατζής: 6989-400367 - 210-9845506.

### ΔΩΡΕΕΣ

Εις μνήμη **Μιχάλη Σγουρίδη προσέφεραν:** Δημήτρης Οντατζής 20 ευρώ, Ευαγγελία Αποστολίδου 20 ευρώ, Φωφώ Χουρμούζη 25 ευρώ, Ιωάννα Δεγερμεντζόγλου Βούρη 20 ευρώ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά



## Σύνδεσμος Κεντριχιάδων

### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**ΠΕΜΠΤΗ 14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ:** Θα παρακολουθήσουμε την παράσταση «**κι από Σμύρνη... Σαλονίκη**» με τον Θίασο της Μιμής Ντενίσση στο Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού.

**ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ:** Η **καθιερωμένη βράβευση** των αριστούχων αποφοίτων Δημοτικού, Γυμνασίου, Λυκείου, Παν/μίου στο Πνευματικό Κέντρο Κων/πολιτών (Δημ. Σούτσου 46 στάση Μετρό Αμπελόκηποι). Επικοινωνήστε με το τηλ.: 6932652458.

**ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ:** Θα παρακολουθήσουμε την παράσταση «**Η δασκάλα με τα χρυσά μάτια**» του Μυριβίλη, στο Θέατρο Βέμπο.

**ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ:** Σας προσκαλούμε σε μια προ **Χριστουγεννιάτικη Γιορτή** στην έδρα του Συνδέσμου μας, στις 6:00 μ.μ.

**ΚΥΡΙΑΚΗ 29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ:** Θα παρακολουθήσουμε την παράσταση «**Ωνάσης, τα θέλω όλα**» στο Θέατρο Παλλάς.

**ΔΕΥΤΕΡΑ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020:** Η **Τελετή Κοπής της Βασιλόπιτας** του Συνδέσμου μας. Από τον επόμενο μήνα θα μπορείτε να βρίσκετε τις εκδηλώσεις και δράσεις μας στην ιστοσελίδα του Συνδέσμου: [www.syndesmoskentrikiadon.gr](http://www.syndesmoskentrikiadon.gr)

Με θερμούς χαιρετισμούς  
από το Διοικητικό Συμβούλιο

### Δικηγόρος OSMAN KURAY

γιος του αποθανόντος δικηγόρου

**Ahmet Tevfik Kuray**

Αναλαμβάνει υποθέσεις ακίνητης περιουσίας, κληρονομιάς Ρωμιών καταπατημένες ή μη.

Τηλ.: (0090) 212 223 99 06, κιν.: (0090) 532 264 22 81

İnönü Cad No 24/3 Gümüssuyu Taksim 34437

e-mail: [osmankuray@gmail.com](mailto:osmankuray@gmail.com)

web: [www.kuray.av.tr](http://www.kuray.av.tr)



## ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΧΑΡΠΙΑΩΝ Ε.Ι. 1937 ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΡΟΜΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Αγαπητά μας Μέλη, Φίλες και Φίλοι του Συλλόγου μας, Σας ενημερώνουμε για τις προσεχείς δραστηριότητες του Συλλόγου και σας προσκαλούμε στις εκδηλώσεις μας.

**13 Νοεμβρίου 2019, Τετάρτη ώρα 19.00:** Θα παρακολουθήσουμε τη θεατρική παράσταση, «**Ωνάσης: Τα θέλω όλα**». Σκηνοθεσία Σταμάτη Φασουλής. Στον ρόλο του Αριστοτέλη Ωνάση ο Σταμάτης Φασουλής. Παίζουν οι ηθοποιοί: Δήμητρα Ματσούκα, Κατερίνα Παπουτσάκη, Μέμος Μπεγνής και άλλοι, στο θέατρο «Παλλάς».

**20 Νοεμβρίου 2019, Τετάρτη ώρα 18.00:** Εκλογή αντιπροσώπων του Συλλόγου μας για την ΟΙΟΜΚΩ.

**Εντός του Δεκεμβρίου 2019:** Παρουσίαση του βιβλίου για τη ζωή και το έργο του **Μάρκου Πισπιπού (Μάρκο Πασά)**.

**18 Δεκεμβρίου 2019, Τετάρτη ώρα 18.00:** Χριστουγεννιάτικη γιορτή στην αίθουσα του Συλλόγου μας.

**15 Ιανουαρίου 2020, Τετάρτη:** Η κοπή της πίτας του Συλλόγου μας.

Αναλυτικότερο πρόγραμμα των εκδηλώσεών μας θα ανακοινωθεί προσεχώς. Για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής μπορείτε να απευθύνεστε στο τηλέφωνο του Συλλόγου μας 210 7217745.

Με πολύ φιλικούς χαιρετισμούς

Εκ μέρους του Δ.Σ.

Η Πρόεδρος Αιμιλία Θεοδοπούλου

Η Γενική Γραμματέας Αικατερίνη Μπάχλα

## ΙΑΤΡΕΙΟ ΚΟΥΚΛΩΝ

ΕΙΡΗΝΗ ΠΡΙΝΤΕΖΗ - ΦΡΑΓΚΟΥ

Εντατική θεραπεία  
& ενδυματολογική φροντίδα  
για τις αγαπημένες σας  
κούκλες



ΥΜΗΤΤΟΥ 155 - 157 ΑΘΗΝΑ 116 33 • ΤΗΛ/ΦΑΧ: (010) 75.13.355

# τα σωματεία μας



## ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ



### ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΤΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΟΑΣΕ ΣΤΗ ΒΑΡΣΟΒΙΑ

(16-27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2019)

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών εκπροσωπούμενος από την Ειδική Γραμματέα κ. Πηνελόπη Φούγιαξη και το μέλος και πρώην Πρόεδρο κ. Λεωνίδα Κουμάκη συμμετείχε και φέτος –όπως ανελλιπώς πράττει επί σειράν δεκαετιών– στις εργασίες της Ετήσιας Συνάντησης Εφαρμογής Ανθρώπινης Διάστασης (Human Dimension Implementation Meeting 2019 – HDIM) του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), που οργανώθηκε από το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Office for Democratic Institutions and Human Rights-ODIHR) στη Βαρσοβία, 16-27 Σεπτεμβρίου 2019.

Στη Συνδιάσκεψη συμμετείχαν διπλωματικές αντιπροσωπείες των 57 χωρών-μελών του ΟΑΣΕ, Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών, Εταίροι Συνεργασίας, Θεσμικά Όργανα και άλλοι Διεθνείς Οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στα ζητήματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θρησκευτικών ελευθεριών των μειονοτήτων.

Κατά τη διάρκεια της πρωινής Συνεδρίας της 24ης Σεπτεμβρίου 2019 με αντικείμενο τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, η παρέμβαση του Συλλόγου μας αφορούσε την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ελληνικής μειονότητας της Κωνσταντινούπολης, τα οποία απειλούν την ύπαρξη, την επιβίωση και το μέλλον της.

Η προφορική παρέμβαση ενώπιον των μονίμων αντιπροσώπων των χωρών-μελών έγινε από το μέλος του Συλλόγου και πρώην Πρόεδρό του Λεωνίδα Κουμάκη, την οποία μπορείτε να την παρακολουθήσετε στον κάτωθι διαδικτυακό σύνδεσμο.

<https://www.youtube.com/watch?v=w37OKM90HJA&t=6s>

Η έγγραφη, πλήρης και αναλυτική Εισήγηση (Statement) του Συλλόγου για την καταπάτηση των δικαιωμάτων της Ελληνικής μειονότητας της Κωνσταντινούπολης, μαζί με τις Συστάσεις (Recommendations) που τη συνοδεύουν, έχει πρωτοκολληθεί και αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα του ΟΑΣΕ στο διαδίκτυο: <https://www.osce.org/odihr/432515?download=true>.

Κατά τη διάρκεια της απογευματινής Συνεδρίας της 24ης Σεπτεμβρίου 2019, με αντικείμενο τις Θρησκευτικές Ελευθερίες, εξετάστηκαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Οικουμενικό Πατριαρχείο στην Κωνσταντινούπολη. Ειδικότερα μεταξύ άλλων, τονίσθηκε η συνεχιζόμενη άρνηση της αναγνώρισης της νομικής προσωπικότητας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, καθώς επίσης και της συνεχιζόμενης άρνησης της Τουρκίας να επιτρέψει την επαναλειτουργία της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης.

Η προφορική παρέμβαση ενώπιον των μονίμων αντιπροσώπων των χωρών-μελών του ΟΑΣΕ έγινε από το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Πηνελόπη Φούγιαξη και

μπορείτε να την παρακολουθήσετε στον κάτωθι διαδικτυακό σύνδεσμο:

<https://www.youtube.com/watch?v=fqY0z0I2llg>

Η έγγραφη, πλήρης και αναλυτική Εισήγηση (Statement) για τις θρησκευτικές ελευθερίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Τουρκία, μαζί με τις Συστάσεις (Recommendations) που τη συνοδεύουν, αναρτήθηκε στην επίσημη ιστοσελίδα του ΟΑΣΕ στο διαδίκτυο:

<https://www.osce.org/odihr/432518?download=true>

Οι Εισηγήσεις και Συστάσεις του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών λαμβάνονται υπ' όψη στις Ετήσιες Εκθέσεις περί Τουρκίας, τις οποίες συντάσσουν ο ΟΑΣΕ, ευρωπαϊκά όσο και διεθνή θεσμικά όργανα.

Συμπερασματικά, η παρουσία, η ενεργός συμμετοχή και οι εποικοδομητικές επαφές του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών στην Ετήσια Συνδιάσκεψη του ΟΑΣΕ αναδεικνύουν και προβάλλουν σε διεθνές επίπεδο τα ζωτικής σημασίας θέματα που αφορούν στην αποκατάσταση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ελληνικής Μειονότητας και τις Θρησκευτικές Ελευθερίες του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη.

### ΕΚΘΕΣΗ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΗΣ ΚΟΥΚΛΑΣ ΜΕ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΦΟΡΕΣΙΕΣ

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΠΡΙΝΤΕΖΗ-ΦΡΑΓΚΟΥ  
ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥ, ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗ

Εγκαίνια: **Σάββατο 30 Νοεμβρίου 2019, ώρα 19:00**

Διάρκεια Έκθεσης: 30 Νοεμβρίου έως 6 Δεκεμβρίου 2019  
Δημοσθένους 117, Καλλιθέα, Είσοδος Ελεύθερη

### ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

#### ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΑΝΔΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΜΟΔΑΣ

Μετά από αρκετά χρόνια οργανώνουμε με πολύ αγάπη και μεράκι την καθιερωμένη μας επίδειξη ανδρικής και γυναικείας μόδας.

Γνωστά πανέμορφα μοντέλα της ελληνικής μόδας θα μας παρουσιάσουν μια πλήρη επίδειξη σε γυναικεία, ανδρικά ρούχα, δερμάτινα-γούνες, και ότι άλλο προστάζει η φετινή ευρωπαϊκή μόδα για τον χειμώνα 2020 για τον σύγχρονο άνδρα και τη σημερινή γυναίκα!

Σας περιμένουμε όλους να περάσουμε ένα ευχάριστο απόγευμα πλημμυρισμένο από μόδα στην αίθουσα εκδηλώσεων του Συλλόγου μας, Δημοσθένους 117, Καλλιθέα, την **Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 2019 και ώρα 18:00**.

Τα έσοδα της εκδήλωσης θα διατεθούν για το ΔΕΜΑ ΑΓΑΠΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ.

Δηλώστε τη συμμετοχή σας στη Γραμματεία του Συλλόγου, *Δευτέρα έως Παρασκευή, ώρες 17:00 – 21:00, στα τηλέφωνα 210 9517 072 & 210 9560 611*.

### ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΔΕΡΜΑΤΙΝΩΝ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

### ΑΦΟΙ ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ Ο.Ε.

ΑΝΔΡΙΚΑ - ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ

ΕΤΟΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΜΕ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΛΕΚΚΑ 10 - 10562 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. ΚΑΤ. 210.32.30.850  
ΟΙΚ. 210.98.45.991

### ΑΓΟΡΑΖΩ ΑΚΙΝΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Καρπούρης Χρήστος

Τηλ. 6983510450



## Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών

### ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Η Γενική Συνέλευση των μελών του Συνδέσμου για την εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου και των εκλεκτόρων της Ο.Ο.Κ., θα λάβει χώρα στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών (Δημητρίου Σούτσου 46, Αμπελόκηποι), τη **Δευτέρα, 4 Νοεμβρίου 2019, στις 5:00 μ.μ.**

Σε περίπτωση που δεν υπάρξει η απαιτούμενη απαρτία η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την επομένη **Δευτέρα, 11 Νοεμβρίου 2019, την ίδια ώρα**.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση για υποψηφιότητα.

**Ο Πρόεδρος Σταύρος Ανεστίδης**  
**Ο Γενικός Γραμματέας Χρήστος Μπαμπούρης**



### ΣΕΒΑΣΕΚ

Σύνδεσμος Ελλήνων Βετεράνων  
Ελλήνων Επών Κωνσταντινουπολιτών  
Αρκαδίου 06, 11 Βελαντίνης 175 82 Τηλ. - Fax 20 43 130

### ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2019 καλούνται τα μέλη του ΣΕΒΑΣ Κωνσταντινουπολιτών σε Τακτική Ετήσια Γενική Συνέλευση τη **Δευτέρα 11 Νοεμβρίου 2019 και ώρα 18.30 μ.μ.** στην έδρα του Συνδέσμου, οδός Αφροδίτης 95, Παλ. Φάληρο, με θέματα Ημερησίας Διατάξεως τα παρακάτω:

1. Εκλογή Προεδρείου της Γενικής Συνελεύσεως.
2. Ανάγνωση και επικύρωση Πρακτικών της προηγούμενης Γενικής Συνελεύσεως.
3. Ανάγνωση πεπραγμένων Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Ανάγνωση ισολογισμού της χρήσης που έληξε.
5. Ανάγνωση Έκθεσης Εξελεγκτικής Επιτροπής.
6. Απαλλαγή Διοικητικού Συμβουλίου.
7. Ανάγνωση και έγκριση προϋπολογισμού της νέας χρήσης.
8. Προτάσεις και επερωτήσεις.
9. Εκλογή εφορευτικής επιτροπής.
10. Ψηφοφορία για την εκλογή μελών του Δ.Σ. και της εξελεγκτικής επιτροπής.
11. Εκλογή εκπροσώπων για την Ο.Ο.Κ.

Σε περίπτωση που δεν θα επιτευχθεί απαρτία η Γενική Συνέλευση θα επαναληφθεί την επόμενη **Δευτέρα στις 18 Νοεμβρίου 2019** στον ίδιο χώρο, την ίδια ώρα και με την ίδια Ημερησία Διάταξη.

**Για το Διοικητικό Συμβούλιο**  
**Η Πρόεδρος Ελισάβετ Μακρίδου**  
**Ο Γεν. Γραμματέας Αθανάσιος Μακρίδης**

## ΠΕΡΙΓΗΓΗΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

**Μ**ε μεγάλη συμμετοχή φίλων και μελών του σωματείου μας πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 13/10 περιήγηση στον προσφυγικό οικισμό Άνω Πετραλώνων από τον ιστορικό Νίκο Νικολαΐδη. Εκεί, σ' ένα παλιό λατομείο, δίπλα στη Σχολή Ασυρματιστών-Τηλεγραφητών του Πολεμικού Ναυτικού, είχαν στήσει τις παράγκες τους πρόσφυγες από την Αττάλεια της Μικράς Ασίας μετά το 1922.

Ξεκινήσαμε τον περίπατό μας από τον πρώτο οργανωμένο οικισμό, που παραδόθηκε στους κατοίκους στα μέσα της δεκαετίας του '50, τις λιθόκτιστες κατοικίες γνωστές ως «Πέτρινα της Φρειδερίκης».

Δεύτερη στάση η πολυκατοικία «Ασύρματος», στον περιφερειακό του Λόφου του Φιλοπάππου. Σχεδιασμένο από την αρχιτέκτονα Έλλη Βασιλικιώτη, το πενταώροφο αυτό κτήριο ολοκληρώθηκε το 1967 και χρησιμοποιήθηκε για την αποκατάσταση των προσφυγικών οικογενειών που μέχρι τότε συνέχιζαν να κατοικούν σε παράγκες.

Από τον περιφερειακό του Φιλοπάππου κατεβήκαμε στον χώρο, όπου υπήρχε η προσφυγική παραγωγή γλωστή ως Ασύρματος ή Ατταλιώτικα ή Σουνοκία το Όνειρο. Ελάχιστες παράγκες πια θυμίζουν τη γειτονιά, όπου γυρίστηκε το 1961 η ομώνυμη ταινία του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη.

Η περιήγηση ολοκληρώθηκε στις λαξευτές κατασκευές του αρχαίου δήμου Κοίλης, όπου και τα όρια της προσφυγικής παραγωγής. Η κατεδάφιση του ημιτελούς υπαίθριου θεάτρου Μπαστιά, οι ανασκαφές που ακολούθησαν και η αφαίρεση των επιχωματώσεων διαμόρφωσαν έναν χώρο εξαιρετικού αρχαιολογικού και φυσικού κάλλους με έντονες μνήμες από τη σύγχρονη ιστορία.

Ευχαριστούμε όλους όσους ήρθαν και θα χαρούμε να σας έχουμε μαζί μας στις επόμενες εκδηλώσεις μας.

**Άσπα Αρώνη-Κότσαλη**

> Συνέχεια από τη σελίδα 17

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΧΡ. ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ  
*Ιωνικές Μνήμες*

Το ύφος του είναι απλό, με χαρακτηριστικά του την κυριολεξία, την ακρίβεια και σαφήνεια, την ξεκάθαρη διατύπωση, όχι περίτεχνο, με λιτά εκφραστικά μέσα, άμεσα κατανοητό από τους αναγνώστες. Συχνά, κατά την αφήγηση περιστατικών, προσδίδει ειρωνεία στο ύφος του, όταν επικρίνει ή αγανακτεί με πρόσωπα ή καταστάσεις, ή και χιούμορ στοιχείο, άλλωστε, του χαρακτήρα του. Χαρακτηριστικό για τα παραπάνω αποτελεί το κεφάλαιο «Διαπιστώσεις και σκέψεις», όπου ασκεί κριτική στην κυβέρνηση Γούναρη για τις πρωτοβουλίες που πήρε ή δεν πήρε, για τα σφάλματά της, όταν αντικατέστησε την κυβέρνηση Βενιζέλου, και στον Γεώργιο Βλάχο, εκδότη της *Καθημερινής*, για τη στάση του κατά τη Μικρασιατική Εκστρατεία, καθώς και όταν αναπαριστά την καθημερινότητα στη γειτονιά του με τους μικροπωλητές, τον Τρελαντώνη, έναν αγαθό και μισότρελο τύπο, κατά τα λεγόμενά του, τον παπά-Σωκράτη, το περιστατικό με τα ψάρια της Μαρίτσας, τη σκηνή μεταξύ του Διοικητή της 8ης Μοίρας Αυτοκινήτων Νικητόπουλου, στο μέτωπο, με τον Κερκυραίο οδηγό κ.ά.

Δεν λείπει εντούτοις και ο διδακτισμός από το ύφος του: έμμεσα, όταν αναφέρεται στα μαθήματα ζωής που πήρε ο ίδιος από τους αγαπημένους του καθηγητές στην Ευαγγελική Σχολή και άμεσα, όταν σχολιάζει τα χαρακτηριστικά του γένους και επισημαίνει την αναγκαιότητα για «ενότητα και πνεύμα».

Το κείμενο του Ευάγγελου Δρακόπουλου ήταν ήδη δακτυλογραφημένο, όταν το παρέλαβα. Το χειρόγραφο όμως το είχα πάντα πλάι μου και το συμβουλευόμουν. Γραμμένο στο μονοτονικό, σε γλώσσα δημοτική, με στοιχεία καθαρεύουσας σε κάποια σημεία και, φυσικά, στοιχεία ιδιωματικά της σμυρναϊκής. Αυτά τα δεύτερα έπρεπε ασφαλώς να διατηρηθούν, καθώς είναι αυτά που, εκτός των άλλων, προσδίδουν στο κείμενο την ιδιαιτερότητά του. Πέρα από κάποιες διορθώσεις που αφορούσαν π.χ. τη χρήση των σημείων στίξης ή την ορθογραφία, προκειμένου το κείμενο να συμφωνεί με την ισχύουσα Γραμματική της Νεοελληνικής, δεν συνάντησα ιδιαίτερα προβλήματα κατά την επιμέλεια του κειμένου. Οφείλω όμως να πω ότι διατήρησα εκφράσεις του συγγραφέα χαρακτηριστικές του ύφους του, ακόμα και αν αυτές θα μπορούσαν να θεωρηθούν λανθασμένες, όπως π.χ. η χρήση τού σαν αντί του ως κ.ά.

Τις σημειώσεις και τα σχόλια που συνοδεύουν το κείμενο έκρινα σκόπιμο να τα προσθέσω προκειμένου να βοηθηθεί ο αναγνώστης να αποκτήσει ευρύτερη γνώση για τα ιστορικά γεγονότα και τα πρόσωπα. Επέχουν θέση συμπληρωματική ως προς τις αναφορές του συγγραφέα ή διευκρινιστική σε λέξεις, όρους, έννοιες και εκφράσεις που σχετίζονται με το σμυρναϊκό ιδίωμα. Τεκμηριώνουν επίσης τις ιστορικές αναφορές, κυρίως αυτές που σχετίζονται με την οδύνη και την τραγική μοίρα του σμυρναϊκού ελληνισμού.

Το βιβλίο του Ευάγγελου Δρακόπουλου αποτελεί μαρτυρία και ως μαρτυρία έχει αξία ιστορική, η οποία οφείλεται στο ότι κανένας μεταγενέστερος δεν μπορεί να αναλάβει με ίση αρμοδιότητα και αυθεντικότητα το έργο του μάρτυρα. Η μαρτυρία του είναι σημαντική, γιατί, σε αντίθεση με άλλες μαρτυρίες για τη Σμύρνη, με άλλα κείμενα αυτοβιογραφικά τα οποία αναφέρονται στη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο, διακρίνεται από πληρότητα και καλύπτει χωρίς κενά ευρύτατη ιστορική περίοδο, η οποία αφορά τη ζωή του στη Σμύρνη πριν την Καταστροφή, την περίοδο της Μικρασιατικής Εκστρατείας, την Καταστροφή και τον ξεριζωμό, την εγκατάσταση στην Ελλάδα και κυρίως –κάτι που συναντάμε σπάνια– την επιστροφή του και την επανασύνδεσή του με την προγονική εστία.

Ο συγγραφέας τεκμηριώνει τις αφηγήσεις του με παράθεση χωρίων κειμένων που συντάχθηκαν συγχρόνως με τα γεγονότα ή σε μικρή χρονική απόσταση από αυτά, καθώς και με αφηγήσεις τρίτων που πρωταγωνίστησαν ή υπήρξαν αυτόπτες μάρτυρες. Έτσι, παραθέτει: τις αναμνήσεις της αδελφής του Μίνας για τα γεγονότα της Σμύρνης, του αδελφού του Γιώργου από το μικρασιατικό μέτωπο, τη σωτηρία του, την οπισθοχώρηση και την επιστροφή του στο σπίτι («Στρατιωτικές Μνήμες» Α'), αποσπάσματα από τις «Αναμνήσεις» του Μ. Μεγαλοκονόμου (παλαιού συμμαθητή του από το Δημοτικό Σχολείο του Αγίου Δημητρίου), που δημοσιεύθηκαν στον *Ταχυδρόμο*, στις 21 Αυγούστου 1982), καθώς και από την *Εγκυκλοπαίδεια Ελευθερουδάκη* σχετικά με τον Μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσόστομο. Επίσης το Ψήφισμα που ο Χρυσόστομος απηύθυνε προς τους Συμμάχους της Αντάντ και την επιστολή του, της 22ας Αυγούστου 1922, προς τον Ελευθέριο Βενιζέλο τέλος τις αναμνήσεις του δωδεκάχρονου, τότε, ανειψιού του Βασιλάκη, γιου τού πρώτου εξαδέλφου του Σταμάτη, για την αυτοάμυνα στο Σεβδίκιοϊ.

Αξίζει επίσης να επισημανθεί ότι η ζωή του διασταυρώθηκε με την περίοδο ακμής της γενέτειράς του Σμύρνης, η οποία υπήρξε μητρόπολη του μικρασιατικού ελληνισμού. Έτσι, κεφάλαια του έργου του είναι αφιερωμένα στη γνωριμία του με τον Χρυσόστομο Σμύρνης, στην περιγραφή της οικονομικής ζωής της Σμύρνης, των Ανωτέρων Σχολών της, της πνευματικής της περιωπής με την πληθώρα των Συλλόγων που συστάθηκαν, των βιβλίων (πρωτότυπων ή μεταφράσεων), εφημερίδων και περιοδικών που εκδόθηκαν, των θεατρικών παραστάσεων, των επαφών και των ανταλλαγών με την κοσμική Δύση.

Ο Ευάγγελος Δρακόπουλος είναι κυρίως καταγραφείς της σμυρναϊκής ταυτότητας και της πολυπολιτισμικής κοινωνίας στην οποία ανατράφηκε. Δεν είναι τυχαίο, επομένως, ότι το κείμενο του ξεκινά με την παρουσίαση της Σμύρνης και της Άνω Συνοικίας, της εκκλησίας, της γειτονιάς όπου γεννήθηκε και μεγάλωσε, των ηθών και εθίμων του ελληνισμού, καθώς και των σχέσεών του τόσο με τους Τούρκους γείτονες όσο και με τους Αρμένιους και Εβραίους, σχέσεις συμπάθειας, εκτίμησης, ευγνωμοσύνης («Ο Ρουφάτ Εφέντης», «Οι Τούρκοι γείτονές του», «Ο τρόπος ζωής μας»). Και είχε το χάρισμα ο Ευάγγελος Δρακόπουλος να απομνημονεύσει όλα αυτά τα βιώματα και, σε μεγάλη ηλικία πια, να τα αποτυπώσει στο χαρτί, με το προσωπικό του ύφος και με πολλές λεπτομέρειες και τεκμήρια. Το κείμενό του αναδύει βαθιά αγάπη για τη ζωή σε όλες τις πτυχές της, μια ζωή «γεμάτη», όπου υπήρχε χώρος για όλα: την αγάπη για τον συνάνθρωπο, την αγάπη για τη γνώση, το ευ ζην, την επιθυμία για πρόοδο, τη θέαση της ζωής με αισιόδοξη προσέγγιση ακόμα και όταν οι συνθήκες ήταν αντίξοες και οδυνηρές.

Εν κατακλείδι, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Κατερίνα Τσάκωνα, εγγονή του συγγραφέα, η οποία μου παρέδωσε και μου εμπιστεύτηκε το κείμενο για την έκδοσή του. Η Κ. Τσάκωνα φρόντισε επίσης την πλαισίωση του κειμένου με φωτογραφίες από το οικογενειακό της αρχείο. Την ευχαριστώ επίσης για την καλή μας επικοινωνία και συνεργασία.

Ευχαριστώ επίσης την Πέπη Τσουκάτου των Εκδόσεων Τσουκάτου. Η εμπειρία και η φροντίδα της απέφεραν μια έκδοση τυπογραφικά άρτια, κομψή, εύχρηστη, με όμορφο εξώφυλλο, ευχάριστη στην ανάγνωσή της.

Ευχαριστώ, βεβαίως, και όλους εσάς για την παρουσία σας απόψε.

ΤΟΥ ΜΗΝΑ  
ΙΩΑΚΕΙΜΟΠΟΥΛΟΥ



– Ξέρεις τι έχω καταλάβει Λάρα; Όταν έχεις την ανάγκη άλλων, πιστεύεις όλους όσοι σου υπόσχονται οτιδήποτε.  
– Σχετικά με ποιο θέμα το λες αυτό Τσίκο;  
– Εδώ και τόσα χρόνια η Τουρκία υποσχόταν πολλά και διάφορα στους Κούρδους, τους χρησιμοποίησε στις σφαγές και τους διωγμούς των Ρωμιών και των Αρμενίων και από τη στιγμή που θέλησαν να ιδρύσουν και αυτοί το κράτος τους, έγιναν εχθροί τους.  
– Και απ' ότι κατάλαβα, αυτό που τους έβαλαν να κάνουν στους Ρωμιούς και τους Αρμενιούς, το κάνουν τώρα σ' αυτούς.  
– Δυστυχώς υπάρχουν «κάποιοι» που δεν πρέπει να τους πιστεύεις και να τους εμπιστεύεσαι. Και δεν είναι οι μοναδικοί. Είναι και «κάποιοι» άλλοι που θέλουν να λέγονται αφεντικά του πλανήτη, που τη μία μέρα λένε το άσπρο άσπρο και την άλλη, μπορεί να το πουν καφέ ή πράσινο. Ανάλογα με το τι τους συμφέρει τη συγκεκριμένη στιγμή.  
– Και απ' ότι καταλαβαίνω, αυτοί δεν είναι λίγοι.  
– Είναι αυτοί που έχουν μοιράσει τον πλανήτη σε τμήματα.  
– Δηλαδή;  
– Έχουν πει αυτό το τμήμα της γης θα το ελέγχει εσύ, το άλλο εσύ, το παραπάνω εγώ και πάει λέγοντας.  
– Και ζούνε αυτοί καλά κι εμείς χειρότερα...  
– Τι τους νοιάζει αυτούς πως θα ζήσουμε εμείς; Τον εαυτό τους κοιτάνε μόνο. Όλοι οι άλλοι δεν πα να σέρνονται σαν σκουλήκια...  
– Η ουσία όμως είναι μία βρε Τσίκο. Μία μέρα και αυτοί θα πεθάνουν και εμείς θα πεθάνουμε...  
– Αν υπάρχει άλλος κόσμος, την έχουν βάψει. Μάλλον όμως δεν πιστεύουν ότι υπάρχει και γι' αυτό τον λόγο συμπεριφέρονται έτσι...  
– Με άλλα λόγια, αυτοί δεν πιστεύουν στον θεό και οι άλλοι πεθαίνουν με το όνομα του θεού στα χείλη τους. Τι παράξενος που είναι ο κόσμος...  
– Πάντως και οι μεν και οι δε, είναι απαράδεκτοι ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΙ... Δολοφόνοι και οι δύο...  
– Όντως ο άνθρωπος είναι παράξενο πλάσμα. Όταν κάνει κρύο, φυσά στη χούφτα του για να ζεστάνει τα δάκτυλά του και όταν η σούπα του είναι ζεστή, τη φυσά για να κρυώσει...  
– Άντε τώρα να βγάλεις άκρη...  
– Ένα έχω να πω: Πάρ', το αυγό και κούρευτο... (αν μπορέσεις εμείς δεν θα είμαστε σκυλάκια, θα είμαστε ιπποπόταμοι...).

**ΤΑ ΠΙΠΕΡΙΑ**  
κεμπάπ | γύρος | καλαμάκι

Π.Λινού 2 & Δημοκρατίας 37 (πλ.Ντάβαρη)  
Π.Φάληρο Τηλ.210 9810066

# ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

## ΚΗΔΕΙΑ



Τον πολυαγαπημένο μας γιο, σύζυγο, πατέρα, αδερφό, θείο, εξάδελφο και συγγενή

### ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΖΗΣΙΟΓΛΟΥ

κηδεύσαμε το Σάββατο 28 Σεπτεμβρίου 2019 από τον Ιερό Ναό Αγίου Σάββα Κυριωτίσσης Βέροιας. Ενταφιάστηκε στο Κοιμητήριο Βέροιας.

*Οι γονείς Ελένη και Ιωάννης  
Η σύζυγος Σοφία  
Τα παιδιά Ελένη, Εύη και Βασίλης  
Οι αδελφές Αικατερίνη και Βασιλική  
Οι λοιποί συγγενείς*

## ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Το 40ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του πολυαγαπημένου

### ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΖΗΣΙΟΓΛΟΥ

θα τελεστεί την Κυριακή 3 Νοεμβρίου 2019 στο Κοιμητήριο Βέροιας.

*Η οικογένεια*

## ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο αγαπημένος μας Κώστας, ηλικίας 50 ετών, γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη και ήταν μόνιμος κάτοικος Βέροιας, ιδιαίτερα αγαπητός άνθρωπος τιμώντας την κατγωγή του.

Ήταν πατέρας τριών τέκνων και ιδιαίτερα δραστήριος στη ζωή του. Το χαμόγελό του έχει μείνει αξέχαστο σε όλους!

Ευχαριστούμε πολύ το πλήθος συγγενών και φίλων που τον αποχαιρέτησαν με μεγάλη θλίψη στην τελευταία του κατοικία.

*Η οικογένεια*

## ΚΗΔΕΙΑ



Την πολυαγαπημένη μας σύζυγο, μητέρα και γιαγιά

### ΜΑΡΙΑ ΔΕΛΑΣΟΥΔΑ

ετών 89

κηδεύσαμε τη Δευτέρα 7/10/2019 από τον Ι. Ναό του Κοιμητηρίου Ν. Φιλαδέλφειας (Κόκκινου Μύλου).

*Ο σύζυγος Νικόλαος*

*Τα τέκνα*

*Δέσποινα, Κωνσταντίνος,*

*Τα εγγόνια Νικόλαος,*

*Δημήτριος, Στελλίνα,*

*Μαριάννα*

*και οι λοιποί συγγενείς*

## ΚΗΔΕΙΑ



Τον πολυαγαπημένο μας σύζυγο και συγγενή

### ΝΙΚΟΛΑΟ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ ΚΕΦΑΛΙΔΗ

κηδεύσαμε το Σάββατο 12 Οκτωβρίου 2019 από τον Ιερό Ναό του Κοιμητηρίου Παλαιού Φαλήρου.

*Η σύζυγος Ελισάβετ*

*και οι λοιποί συγγενείς*

## ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στη νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, κατέθεσαν στεφάνια και άνθη, διέθεσαν διάφορα ποσά σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, μας συλλυπήθηκαν με τηλεφωνήματα και όλους όσοι μας συμπαραστάθηκαν για τον θάνατο του πολυαγαπημένου μας

### ΝΙΚΟΛΑΟΥ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΕΦΑΛΙΔΗ

απευθύνουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα το Γραφείο Τελετών «ΠΙΣΤΩΦ» για την άσπογη διεξαγωγή της νεκρώσιμης ακολουθίας και του ενταφιασμού.

*Η οικογένεια*

## ΚΗΔΕΙΑ



Τον πολυαγαπημένο μας γιο, σύζυγο, πατέρα, αδερφό, θείο, εξάδελφο και συγγενή

### ΝΙΚΟΛΑΟ ΜΙΟΤΕΛΗ

ετών 41

θανόντα αιφνιδώς στις 13 Οκτωβρίου, κηδεύσαμε την Τρίτη 15 Οκτωβρίου 2019 από τον Ιερό Ναό του Κοιμητηρίου Κόκκινου Μύλου.

*Η μητέρα*

*Σοφία Σβολάκη Μιοτέλη*

*Η σύζυγος Σοφία Μιοτέλη*

*Τα τέκνα Αλέξανδρος,*

*Δημήτρα, Αφροδίτη*

*Τα αδέρφια Πάρις Μιοτέλης,*

*Δέσποινα Μιοτέλη Ζιρίνη*

*Ο θεός Δημήτριος (Τάκης)*

*Μιοτέλης*

*Οι εξαδέλφες Έλλη Μιοτέλη,*

*Δανάη Μιοτέλη*

*Οι λοιποί συγγενείς*

## ΚΗΔΕΙΑ



Την πολυαγαπημένη μας μητέρα, θεία και συγγενή

### ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΧΑΡΙΣΙΑΔΟΥ

κηδεύσαμε τη Δευτέρα 5 Αυγούστου 2019 από τον Ιερό Ναό του Κοιμητηρίου Παλαιού Φαλήρου.

*Η κόρη Μαρία Δ. Χαρισιάδου*

*Τα ανίψια*

*Οι λοιποί συγγενείς*

## ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Την Κυριακή 24 Νοεμβρίου 2019 και ώρα (τηλ. 6944376303) θα τελεστεί το 40ήμερο μνημόσυνο της

### ΖΑΧΑΡΩΣ

### ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ

το γένος ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΥ στον Ιερό Νεκροταφειακό Ναό Αγίου Νικολάου Ζωγράφου. Όσοι τη θυμούνται και την αγάπησαν ας συναντηθούν την ημέρα αυτή.

*Ο γιος της Νίκος*

*Η αδελφή της Σοφία*

## ΛΟΓΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΚΟΙΜΗΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΙΡΙΝ, ΕΦΟΡΟΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΑΓ. ΕΥΦΗΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓ. ΙΓΝΑΤΙΟΥ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ (2.10.2019)

ΥΠΟ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ἡ Ἱ. Μητρόπολις Χαλκηδόνος μετὰ μεγάλης θλίψεως ἐπληροφόρηθη τὴν κοίμησιν τοῦ Ἀρχοντος Νικολάου Σιρίν, νοσηλευμένου ἐσχάτως εἰς τὰ Νοσοκομεῖα Βαλουκλῆ. Διέμενε ἔχων παρ' αὐτῶ τὴν ἀγαπητὴν του σύζυγον Εὐφροσύνην, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γνωστοῦ τότε κουντουρᾶ Πιρπιρῆ εἰς τὴν συνοικίαν Τσαρικτσή.

Ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1927 εἰς τὴν νῆσον Πρώτην. Ἀπεφοίτησεν ἐκ τῆς Ἀστικῆς Σχολῆς Χαλκηδόνος. Μικρὸς ὢν, ἀνέμενεν κατὰ τὰς 6 ἢ 7 τὴν πρωῒαν ἐξωθεν τῆς Ἀγ. Εὐφημίας, διὰ νὰ ἀνοίξει ὁ ναὸς καὶ νὰ κρατήσῃ τὰ ἐξαπτέρυγα -συμφώνως πρὸς τὴν μαρτυρίαν τῆς συζύγου του- πρᾶγμα ἐνδεικτικὸν τῆς διὰ βίου ἀγάπης του πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Εἰργάζετο εἰς ἓναν Ἀρμένιον κουντουρᾶν ὡς διαπρεπὴς φόντιατζης. Μετὰ δὲ ἥνοιξεν μετ' ἄλλων ἴδιον κατὰστημα Ὁ μακαριστὸς Γερομελίτων τὸν ἐτοποθέτησεν εἰς τὴν Ἐφοροεπιτροπὴν τῆς Κοινότητος, ἀριστίνδην. Ἦτο μέλος καὶ εἶτα Πρόεδρος τοῦ Μορφωτικοῦ Συνδέσμου Μόδα, βοηθῆσας εἰς τὴν ἐπαναλειτουργίαν του, ὅταν ἀπηγορεύθη ἡ λειτουργία του. Ἐπίσης ἐβοήθησεν εἰς τὴν Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα καὶ τὰ Συσσίτια τῆς Χαλκηδόνος ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς Χαρισιάδου καὶ τῆς Δημητριάδου.

Ὁ Ν. Σιρίν ἀνῆκε εἰς τὴν παλαιὰν γενεὰν τῶν Ἐφοροεπιτρόπων τῆς Κοινότητος Χαλκηδόνος, ὢν μέλος τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς.

Ἦτο ὑπόδειγμα σεμνότητος, τιμότητος καὶ ἐθελοντισμοῦ, συμβάλλων ἄριστα εἰς πολλὰ διοικητικά, γραφειοκρατικά καὶ ἄλλα θέματα τῆς Κοινότητος. Γνωστὸς εἰς τοὺς διαφόρους κρατικοὺς φορεῖς, ἐκέκτητο τὴν ἰκανότητα νὰ διαλέγεται μετ' αὐτῶν ἐπιδεξίως, οὕτως ὥστε νὰ λύονται ἐπιτυχῶς τὰ ποικίλα καὶ πολλὰκίς δυσχερῆ προβλήματα. Ἦγωνίσθη μὲ ποικίλας “τρικυμίας” τῆς ἐποχῆς του, κατὰ τὸ μακροχρόνιον διάστημα τῆς θητείας του. Σχεδὸν ἐκάστην ἡμέραν εὐρίσκετο εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἀγ. Εὐφημίας, τὸ “στέκι” του, ὅπου ἐπετέλει μὲ αὐτοσυνειδησίαν, γλυκύτητα καὶ χαμηλοὺς τόνους τὸ ἔργον του. Ἦτο ρέκτης, εὐγενὴς καὶ ἄγρυπνος “φρουρός” τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας, θυσιάζων ἑαυτὸν πάντοτε, μακρὰν οἰουδήποτε προσωπικοῦ συμφέροντος καὶ ἐπιδείξεως, γνώμονα ἔχων τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὴν λογικὴν. Συνειργάζετο δὲ πάντοτε αἰσίως μετὰ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. Διοργάνωνε ἀλησμόνητους ἐκδρομὰς καὶ λοιπὰς ἐκδηλώσεις τοῦ Συνδέσμου. Ἦτο φιλαθλὸς καὶ μανιώδης ὁπαδὸς τῆς θρυλικῆς τοπικῆς ποδοσφαιρικῆς ομάδος Fenerbahçe.

Διὰ τὰ σπάνια ταῦτα χαρίσματά του, τὰ ὁποῖα ἀνεγνωρίζοντο καὶ ὑπὸ τῶν συναδέλφων του, καὶ τὸν διέκρινον ἐντὸς τῆς ἱστορίας τῶν Ἐφοροεπιτρόπων τῆς Ἐπαρχίας Χαλκηδόνος καὶ οὐχὶ μόνον, ἡ Ἱ. Μητρόπολις τοῦ ἀπένειμε τὸ Ὁφίκιον τοῦ Ἀρχοντος Δικαιοφύλακος αὐτῆς.

Ὁ γράφων εὐχαριστεῖ τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν Ἀ. Ἀργυροῦ, “ἐκ τῶν λαϊκῶν πηγῶν τῆς Χαλκηδόνος”, διὰ τὰς πληροφορίας τῶν.

Ἀναπαύου νῦν ἐν εἰρήνῃ, ἀγαπητὲ Νικόλαε.

Αἰωνία Σου ἡ μνήμη.



ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ  
**ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ**  
ΑΠΟ ΤΟ 1982

Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο  
Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891  
Κιν.: 6944 143133, 6944 242570  
[www.poimenidi.gr](http://www.poimenidi.gr)

## ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

## «ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ

**τώρα και στο Φάληρο**

*Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ειλικρινή συμπαράσταση*

**ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ**

**ΤΗΛ: 210.98.37.785 και για όλο το 24ωρο**

**210.98.38.801 - 210.98.28.070**

## • ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ •

**ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ και ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΑ** με εμπειρία αναλαμβάνουν κάθε είδους νοσηλευτική πράξη (κατακεκλιμένους αρρώστους, κατάκλιση, καθετηριασμούς, ενέσεις). Τηλ.: 210 9841521, 6974 162678.

επικαιρότητα

Αθλητικά Νέα

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΙΔΕΡΙΔΗ  
 Αναπλ. Καθηγητού ΕΜΠ

Τον Οκτώβριο είχαμε προκριματικούς αγώνες της Εθνικής Ελλάδος εν όψει του Ευρωπαϊκού πρωταθλήματος ποδοσφαίρου. Παρ’ όλο που δεν υπήρχαν πλέον ελπίδες προκρίσεως της Εθνικής ομάδος, διά λόγους γοήτρου αλλά και συγκομιδής βαθμών προς βελτίωσιν της θέσεως σε μελλοντικές κληρώσεις έπρεπε να γίνη μία νέα αρχή. Ο νέος προπονητής ο Ολλανδός Φαν Σιπ εκρησιμοποίησε πολλούς νέους ποδοσφαιριστάς κάποιοι εκ των οποίων δεν ήταν γνωστοί στο ευρύ κοινό, αφήνοντας εκτός αρκετούς παλαιούς ακόμη και "φίρμες" που αγωνίζονται σε μεγάλα Ευρωπαϊκά πρωταθλήματα. Η προσπάθεια αυτή φαίνεται οτι είχε επιτυχία. Η Εθνική Ελλάδος ηττήθη με 2-0 από την εθνική ομάδα της Ιταλίας αλλά προβάλλοντας αντίστασιν διά μεγάλο διάστημα στεκόμενη αρκετά καλά εναντίον ενός αντιπάλου ο οποίος θεωρείται από τα μεγαλύτερα ονόματα (μαζί με Βραζιλία και Γερμανία) του παγκοσμίου ποδοσφαίρου έχοντας κατακτήσει 4 Παγκόσμια Κύπελλα. Στον δεύτερο αγώνα η Εθνική αποδίδοντας αρκετά καλό ποδόσφαιρο με προσπάθεια, με πάθος, με δύναμιν, με την ενέργεια των νέων ποδοσφαιριστών ενίκησε την Βοσνία-Ερζεγοβίνη με 2-1 δίδοντας τέλος στα ανεπιτυχή αποτελέσματα. Ταυτοχρόνως, υπήρχε πλέον η πεποίθησις ότι γίνεται μια νέα αρχή ενόψει του παγκόσμιου πρωταθλήματος στο Κατάρ το 2022. Η απόδοσις των ποδοσφαιριστών ήτο μία από τις καλύτερες την τελευταία τετραετία, βεβαίως, εναντίον μίας ομάδος πού δεν είναι από τις "μεγάλες" ομάδες της Ευρώπης αλλά ούτε και φόβητρο. Όμως, επειδή την τελευταία τετραετία έλειψαν τα καλά αποτελέσματα, οι επιτυχίες, το καλό ποδόσφαιρο, νίκες επί αντιπάλων όπως η Βοσνία θεωρούνται πολυτίμες.

Όσον αφορά το Ελληνικό πρωτάθλημα πρώτης κατηγορίας το οποίο έχει μετονομασθή σε "Super League" είχε αρκετές εκπλήξεις διά τους τέσσερις "μεγάλους" του Ελληνικού ποδοσφαίρου, τους αποκαλούμενους ως "big four". Η μεγαλύτερη έκπληξις έγινε από τον Παναθηναϊκό στο "ντέρμπυ" με τον Ολυμπιακό. Λόγω της, σχεδόν "τραγικής", καταστάσεως του ΠΑΟ πολλοί έλεγαν ότι θα ηττηθή εύκολα με μεγάλη διαφορά. Αρκετοί δε υπεραισιόδοξοι ή μάλλον υπερόπται οπαδοί του ΟΣΦΠ ήταν σίγουροι ότι η ομάδα των θα ξεπεράση σε σκορ την προπολεμική ήττα από τον ΠΑΟ με 8-3. Όμως, αντιθέτως, ο ΠΑΟ έδειξε ένα πολύ καλό πρόσωπο, έπαιξε στα "ίσια" τον αντίπαλό του με σθένος και ενέργεια. Το τελικό σκόρ 1-1 ίσως τον αδικεί διότι δεν αξιοποίησε και ένα πέναλτυ. Στον επόμενο αγώνα με τον Πανιώνιο συνέχισε την καλή πορεία του νικώντας με 1-0 εκτός έδρας. Όμως, στον μεθεπόμενο αγώνα με την Ξάνθη εντός έδρας ηττήθη με 1-0 με τέρμα στις καθυστερήσεις.

Η ΑΕΚ συνέχισε την καλή πορεία πού είχε από τον εκτός έδρας αγώνα με την Trabzonspor, όπου είχε νικήσει με 2-0, και εναντίον του Πανατωλικού τον οποίον ενίκησε με 1-0 εκτός έδρας έχοντας την υπεροχή στο παιχνίδι. Την επομένη αγωνιστική αντιμετώπισε στο τρίτο "ντέρμπυ" της χρονιάς εντός έδρας τον ΠΑΟΚ. Το ισόπαλο αποτέλεσμα με 2-2 φαίνεται ως δίκαιο με δεδομένο ότι ο ΠΑΟΚ υπερείχε μεγάλο διάστημα του πρώτου ημιχρόνου, όταν θα ήμπορούσε να προηγηθή όχι μόνο με 1-0, ενώ η ΑΕΚ ήτο καλύτερη στο δεύτερο. Δυστυχώς, και πάλι έγιναν συζητήσεις διά δύο, ίσως αμφισβητούμενες, φάσεις μία διά κάθε ομάδα και εν συνεχεία ανακοινώσεις και αλληλοκατηγορίες. Είναι λυπηρό ότι κάποιοι δεν αντιλαμβάνονται την κοινή καταγωγή των δύο συλλόγων, τις έννοιες Κων/πολις, Μικρά

Ασία, Πόντος, αλησμόνητες πατρίδες... και συμπεριφέρονται με απαράδεκτο τρόπο. Δεν αναφέρομαι μόνο στην μερίδα κάποιων φανατικών, "ανεγκέφαλων" οπαδών οι οποίοι ενδιαφέρονται μόνο διά την νίκη της ομάδος των, αλλά και σε... άλλους, υποτίθεται, ...λογικώτερους, που αντί να κατευνάζουν ρίχνουν πολλές φορές λάδι στην φωτιά. Στον επόμενο αγώνα με την Λάρισα εκτός έδρας πού έληξε με 0-0 είναι άσκοπη οποιαδήποτε συζήτησις αφού το γήπεδο ήτο ακατάλληλο διά ποδόσφαιρο. Οι ποδοσφαιριστάι τι να έκαναν σε ένα, τρόπον τινά, χωράφι που εδυσκόλευε κάθε προσπάθεια τους.

Ο ΠΑΟΚ πριν τον αγώνα με την ΑΕΚ είχε καί άλλο "ντέρμπυ" της χρονιάς με τον Άρη εντός έδρας. Το αποτέλεσμα 2-2 φαίνεται ως δίκαιο αφού ουδεμία ομάδα ήτο σαφώς καλύτερη από την άλλη. Την επομένη εβδομάδα ο ΠΑΟΚ αντιμετώπισε εντός έδρας τον Αστέρα Τριπόλεως τον οποίο ενίκησε με 2-1 μάλλον σχετικώς εύκολα.

Ο Ολυμπιακός μετά τον ΠΑΟ αντιμετώπισε εντός έδρας την Λαμία, η οποία προέβαλε αντίστασιν διά μία ώρα, αλλά τελικά ηττήθη με 2-0. Την επομένη αγωνιστική είχε αντίπαλο τον Άρη στην Θεσ/νίκη. Παρ’ όλο που ο Άρης είχε προηγηθή με 1-0 ο ΟΣΦΠ μέσα σε ολίγο χρονικό διάστημα ανέτρεψε την κατάστασιν καί ενίκησε με 2-1. Βεβαίως, εδώ πρέπει να λαμβάνεται υπ’ όψιν ότι ο ΟΣΦΠ έχει και Ευρωπαϊκούς αγώνες αφού συμμετέχει σε ομίλους του Ευρωπαϊκού πρωταθλήματος. Στον πρώτο αγώνα με την περυσινή φιναλίστ Tottenham είχε αρκετά καλήν απόδοσιν απέναντι στην αντίπαλο του η οποία δεν εδικαίωσε την φήμη της, έχοντας κενά στην άμυνα της. Παρ’ όλα ταύτα προηγήθη με 2-0. Όμως, ο ΟΣΦΠ με αντεπίθεσιν διαρκείας ισοφάρισε τον αγώνα σε 2-2.

Ο ΟΣΦΠ απεγοήτευσε στον δεύτερο αγώνα απέναντι στον Ερυθρό Αστέρα Βελιγραδίου παρ’ όλο που εθεωρείτο το φαβορί λόγω ποιότητος παικτών αλλά και λόγω των καλών σχέσεων μεταξύ των δύο συλλόγων με συνέπεια το μη "εχθρικό" κλίμα στο γήπεδο. Όμως, παρ’ όλο που είχε προηγηθή με 1-0, το αποτέλεσμα ήτο νίκη με 3-1 διά τον Ερυθρό Αστέρα ο οποίος, ίσως, επωφελήθη και από την αποβολή ενός ποδοσφαιριστού του ΟΣΦΠ. Πάντως, η κατάστασις στον όμιλο είναι ακόμη "ρευστή". Εάν εξαιρεθῇ η Bayern, οι τρεις άλλες ομάδες έχουν πιθανότητες να καταλάβουν την δεύτερην ή τρίτην θέσιν.

Τον Οκτώβριο έχουν αρχίσει και οι αγώνες καλαθοσφαιρίσεως. Από ότι φαίνεται μετά την αποχώρησιν του ΟΣΦΠ από το Ελληνικό πρωτάθλημα και αυτό θα έχη την τύχη των πρωταθλημάτων πετοσφαιρίσεως ανδρών/γυναικών, υδατοσφαιρίσεως ανδρών/γυναικών, καλοθοσφαιρίσεως γυναικών όπου ο πρωταθλητής είναι γνωστός πριν αρχίσουν οι αγώνες οι οποίοι καταλήγουν σε... βαρετή διαδικασία.

Στα Ευρωπαϊκά πρωταθλήματα, όμως, η κατάστασις δεν είναι όμοια ιδίως την τελευταία διετία που υπάρχει πτώσις σε ΠΑΟ και ΟΣΦΠ. Όχι μόνο το θέμα της κατακτήσεως τίτλου στην Ευρωλίγκα αλλά και η πρόκρισις στην τελική τετράδα (Final Four) έγινε πολύ δύσκολη. Στον πρώτο του αγώνα ο ΠΑΟ ενίκησε εντός έδρας τον Ερυθρό Αστέρα με 87-82, αλλά στο δεύτερο υπήρξε "αυτοκτονία", αφού ηττήθη στην Γαλλία στα τελευταία δευτερόλεπτα απο την Villeurbanne 79-78 παρ’ όλο που προηγήθη με διαφορά. Την τρίτη αγωνιστική συνέβη το ίδιο, όμως εντός έδρας, με την Ιταλική Olimpia Milano από την οποία ηττήθη με 78-79 στα τελευταία δευτερόλεπτα.

1<sup>η</sup> σειρά διαλέξεων

«ΣΤΑ ΧΝΑΡΙΑ  
 ΤΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ  
 ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ»

ΤΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ  
 ΘΟΔΩΡΗ ΚΟΝΤΑΡΑ  
 Τετάρτη 6 Νοεμβρίου 2019  
 Ώρα 18:30

«Τα Κούλα της καρδιάς μας:  
 η ιστορία μιας σφριγνηλής ελληνικής  
 κοινότητας στη Φρυγία Μ. Ασίας»

Τα Κούλα, άγνωστα σήμερα στο ευρύ κοινό, υπήρξαν μια σφριγνηλή ελληνική κοινότητα ανάμεσα στη Σμύρνη και στο Ουσάκ, περίπου 150 χλμ. μακριά από τη θάλασσα. Πιθανολογείται ότι βρίσκονται στη θέση της βυζαντινής Κοήδης, σπουδαίας επαρχιακής πόλης της Δυτικής Μικρασίας, που συνδέθηκε στενά με την ένδοξη Φιλαδέλφεια.

- ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ:
- ➡

ΤΕΤΑΡΤΗ, 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019  
«Ταξιδεύοντας στην απρόσιτη Λυκία της Μ. Ασίας»
- ➡

ΤΕΤΑΡΤΗ, 8 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2020  
«Η ακριτική Καππαδοκία. Η ζωή εν τάφω μιας άγνωστης Ελλάδας»  
(περιοχές Δυτικής Καππαδοκίας)
- ➡

ΤΕΤΑΡΤΗ, 5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2020  
«Η ακριτική Καππαδοκία. Η ζωή εν τάφω μιας άγνωστης Ελλάδας»  
(περιοχές Νέβσεχir, Προκοπιού και Σινασού)
- ➡

ΤΕΤΑΡΤΗ, 4 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020  
«Η ακριτική Καππαδοκία. Η ζωή εν τάφω μιας άγνωστης Ελλάδας»  
(περιοχές Καισαρείας και Νίγδης)
- ➡

ΤΕΤΑΡΤΗ, 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2020  
«Από τις Κθαζομενές του Αναξαγόρα και τη Τέω του Ανακρέοντος ως τα νεότερα Βουρλά και το Σιβρισάρι των παππούδων μας»
- ➡

ΤΕΤΑΡΤΗ, 6 ΜΑΪΟΥ 2020  
«Τσεσμέ, Λεθρί κι Αλάτσασα και Κάτω Παναγία... - Μια νοσταλγική περιδιάβαση στη γη της Ερυθραίας»

ο ΠΟΛΙΤΗΣ  
 ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84 & ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΙΟΥ - ΑΘΗΝΑ

# πρόσωπα και άνθρωποι

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΚΟΡΝΗΛΙΑ ΤΣΕΒΙΚ ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

## Αικατερίνη (Τίνα) Κοσμίδου Ντελ-ρε

Η κυρία Αικατερίνη Ντελ-ρε, επί σαράντα τρία χρόνια βρίσκεται στο πηδάλιο της γραμματείας του Ζαππείου, με αφοσίωση δε κι επιτυχία προσφέρει τις πολύτιμες υπηρεσίες της. Τουλάχιστον τρεις γενεές του Ζαππείου ζήσαμε το γλυκό-σκληρό ύφος και τη λειτουργικότητά της στα σχολικά ζητήματα. Αποδοτική και αποτελεσματική η κ. Τίνα, συνεργάστηκε με τις διευθύνσεις των τελευταίων πενήντα χρόνων του Ζαππείου. Με τη μυθική διευθύντρια του Ζαππείου, την αείμνηστη Αρίστη Κιμιατζή, την κυρία Κουβαρά, την κυρία Δέσποινα Παπίνη Φιλίππου, τον κύριο Γιάννη Καλαμάρη και συνεχίζει τη συνεργασία με τους νυν διευθυντές του Ζαππείου, τον κύριο Αντώνη Ηλιάδη και την κυρία Ευαγγελία Κανάρη. Τη ζήσαμε ως μαθήτρες της Ζαππείου Σχολής (Παρθεναγωγείου τότε) και τώρα ως συνάδελφοί της στο μικτό πια σχολείο μας. Οι υποδείξεις και οι συμβουλές της σε σχολικά θέματα, με κριτήριο πάντοτε τη μακρόχρονη εμπειρία της, μας ήταν και είναι πάντα πολύτιμες.



■ **Αγαπητή μας κ. Τίνα μπορείτε να μας πείτε σχετικά με το γενεαλογικό σας δέντρο; Από πού κατάγονταν οι γονείς σας; Σε ποια περιοχή της Πόλης μεγαλώσατε; Σε ποια σχολεία φοιτήσατε;**

Από μαμά και μπαμπά έχω ρίζες караμανλίδικες. Είμαι «κα-ραμανλού»! Οι γονείς μου κατάγονταν από τη Νίγη και το Νέβεσχιρ. Στην Πόλη η οικογένεια του παππού μου κατοίκησε στο Κοντοσκάλι. Όπως συνέβαινε με τους περισσότερους караμανλίδες της εποχής εκείνης, η γιαγιά μου μιλούσε μόνο τουρκικά. Ήταν τουρκόφωνη. Ο μπαμπάς μου αναγκάστηκε να παρατήσει τις σπουδές του στο Ζωγράφειο, όταν πέθανε ο πατέρας του κι ασχολήθηκε με το εμπόριο. Έκανε παραγωγή τυριού. Στο Ζωγράφειο ήταν συνταξιούχος του Ευάγγελου Γαλάνη, του μετέπειτα Μητροπολίτη Πέργης. Όταν έγιναν οι απαλλοτριώσεις της περιοχής του Περσεμπέ παζαρι, έχασε δυο μαγαζιά μαζί, μέσα σε πολύ μικρό διάστημα και έτσι πήγε σε άλλο με ενοίκιο. Το ένα από τα μαγαζιά στο Ούνκαπαν ήταν τριώροφο με υπόγειο, ισόγειο και έναν όροφο. Σε μερικά χρόνια, το 2000, πέθανε από τη στενοχώρια του. Και στον παππού μας είχε συμβεί κάτι παρόμοιο, χειρότερο μάλιστα, με το «Βαρλίκι», τον φόρο περιουσίας. Ήταν ευκατάστατος άνθρωπος και ασχολούνταν με το εμπόριο κι αυτός. Μέσα σε μια νύχτα έχασε ό,τι είχε και δεν είχε. Τρεις αδελφές, οι δυο θείες και η μαμά μου, θυμούνται τα χρόνια εκείνα με πολύ λύπη. Η γιαγιά μας, παρόλα αυτά, σπούδασε τις κόρες της σε καλά σχολεία της εποχής εκείνης. Η μητέρα μου πήγε στο Sainte Pulcherie και η θεία Έλλη στο γυμνάσιο του Ζαππείου.

■ **Στη συνέχεια, πώς δρομολογήθηκαν για σας τα πράγματα;**

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στο Φερίκιοϊ. Πήγα στο Δημοτικό του Φερίκιοϊ, το οποίο τελείωσα το '69. Η μητέρα μου αν και ήταν απόφοιτος γαλλόφωνου σχολείου, δεν ήθελε να συνεχίσω σε γαλλικό σχολείο, λόγω της πειθαρχίας που ασκούσαν οι καλόγριες σε αυτά. Έτσι συνέχισα τις σπουδές μου στο Ζάππειο Παρθεναγωγείο, επί εποχής της αείμνηστης Αρίστης Κιμιατζή. Τη χρονιά εκείνη στην 7η τάξη είχαμε δύο τμήματα, το Α και Β, των αγγλικών με 50 μαθήτρες, των γαλλικών με άλλες πενήντα, δηλ. ήμασταν σύνολο εκατό

μαθήτρες. Θυμάμαι τότε χρησιμοποιούνταν όλες οι έξοδοι του σχολικού κτιρίου. Από τη μικρή, προς την πλευρά της Σιράσελβιλερ, έβγαιναν οι μαθητές του δημοτικού. Από την πλαϊνή, προς την Αγία Τριάδα, άδειαζε το γυμνάσιο-λύκειο. Από τις μεγάλες σκάλες της κεντρικής εισόδου άδειαζε η δωδεκάτη. Τον επόμενο χρόνο όμως μειώθηκε ο αριθμός, πέσαμε περίπου στα σαράντα και κάτι. Όταν ήμουν τελειόφοιτη, στην τάξη ήμασταν 18 μαθήτρες. Τότε δίνανε εξετάσεις «ωριμότητας» (το λεγόμενο olgunluk). Ήθελα να σπουδάσω σε Σχολή Δημοσιογραφίας, όμως ο πατέρας μου δεν το επέτρεπε γιατί οι καιροί με τα πολιτικά της χώρας ήταν δύσκολοι. Πήγα σε φροντιστήριο γραφομηχανής με δέκα δάκτυλα από όπου αποφοίτησα «πρώτη». Με προ-όριζαν για τις καλύτερες εταιρείες της εποχής, όπως π.χ. στο Ετζατζίμπασι, αλλά ο πατέρας ήταν αρνητικός και σε αυτό. Δεν ήθελε με τίποτα να εργαστώ σε ξένο, μη ρωμαίικο περιβάλλον. Τότε αποτάθηκα για εργασία στη γραμματεία του Ζαππείου Παρθεναγωγείου έπειτα από αγγελία που διάβασα στην *Απογευματινή*. Η αίτηση έγινε αμέσως δεκτή, ο μπαμπάς δεν είχε άλλη δικαιολογία, κι έτσι ξεκίνησα στο Ζάππειο, όπου πέρασα μια ολόκληρη ζωή. Συμπλήρωσα ήδη 43 χρόνια συνεχούς παρουσίας.

■ **Στα μαθητικά σας χρόνια προλάβετε τις παραστάσεις αρχαίων έργων στην αίθουσα θεάτρου του Ζαππείου;**

Όχι. Ακούγαμε βέβαια για τις παραστάσεις αυτές. Όμως τα χρόνια τα δικά μας δεν γίνονταν πια. Όταν ήμασταν στη 12η τάξη παρουσιάσαμε ένα τουρκικό έργο λεγόμενο «Kahraman» (Ηρωας). Ήταν ανοιχτή εκδήλωση για το κοινό, αλλά είχαν σταλεί και προσκλήσεις.

Στο τέλος κάθε χρόνου για τη 12η τάξη, γινόταν ένα ταξίδι εκτός Πόλης, στο εσωτερικό της χώρας, στο οποίο συμμετείχαν καθηγητές και καθηγήτριάς μας. Η τάξη μου πήγε στο Τσανάκκαλε, Μπάντιρμα και Μπαλίκεσιρ. Για πρώτη φορά τότε είδα την Τροία. Μάλιστα το ταξίδι διοργανώθηκε στις 18-19-20 Μαΐου. Στις 21 Μαΐου, των Αγίων Κωνσταντίνου κι Ελένης, την επομένη δηλαδή της επιστροφής μας, όλες ήμασταν «τύπος και υπογραμμός», με γάντια και καπέλο, στην Αγία Τριάδα για το μνημόσυνο του Ζάππα.

■ **Πώς θα περιγράφατε τα χρόνια επανόδου σας στο σχολείο ως γραμματέας αυτή τη φορά και όχι ως μαθήτριά;**

Όταν επέστρεψα στο σχολείο μας, το διηύθυνε ακόμα η κυρία Κιμιατζή. Μπορώ να πω ότι συνεργαστήκαμε άψογα. Ήταν εξαιρετικός άνθρωπος, υποδειγματική διευθύντρια. Γνώριζε πολύ καλά τη δουλειά της. Εκτός από τη διεύθυνση, δίδασκε και μαθηματικά. Ήταν αγαπητή με το σκληρό-γλυκό ύφος της και την εκτιμούσαν όλοι, μικροί, μεγάλοι. Ο θάνατός της, το 1982, μας λύπησε πολύ. Όταν έφυγε από το σχολείο για τελευταία φορά, μου παρέδωσε όλα τα σχετικά έγγραφα. Θυμάμαι που τη συνόδευσα έως την εξώπορτα του σχολείου. Ήταν μαζί κι ο σύζυγός της, ο κύριος Στέλιος. Γύρισε, κοίταξε το σχολείο για τελευταία φορά. Εκείνο ήτανε... Είχα πάει στο νοσοκομείο δυο φορές, διότι έπρεπε να υπογραφούν κάποια έγγραφα. Η κατάστασή της, μετά την εγχείρηση, δεν βελτιώθηκε ποτέ κι έτσι τη χάσαμε. Η θέση της έμεινε κενή για πάρα πολλά χρόνια, γιατί τότε δεν γίνονταν διορισμοί. Αυτό επηρέασε ασφαλώς αρνητικά τη λειτουργία και γενική κατάσταση του σχολείου μας.

■ **Για τα δεδομένα της εποχής εκείνης το Ζάππειο ήταν πράγματι ακριβό σχολείο, όσο λέγεται;**

Η αλήθεια είναι ότι το Ζάππειο ήταν πάντα ακριβό σχολείο. Όταν οι γονείς ζητούσαν έκπτωση, συμπλήρωναν μια αίτηση την οποία αξιολογούσε η εφορεία και σύμφωνα με την εκτίμησή της κάναμε κάποια έκπτωση. Υπήρχαν βέβαια και άπορα παιδιά στο σχολείο μας, αλλά μετρημένα.

■ **Ποια ήτανε η περίοδος του Ζαππείου με τους περισσότερους μαθητές στο σχολείο;**

Ξεκίνησα να εργάζομαι στη γραμματεία του Ζαππείου το '76. Θυμάμαι ότι '78-'79 είχαν εγγραφεί στην εβδόμη τάξη σαράντα με πενήντα μαθήτρες. Και ο αριθμός των μαθητριών της εβδόμης τάξης κυμαίνονταν για πάρα πολλά χρόνια γύρω από τον αριθμό αυτό. Τότε στις εγγραφές έπαιζε ρόλο και το θέμα των διδασκτρών. Όπως είπαμε, το Ζάππειο ήταν ακριβό σχολείο. Ακολουθούσαν το Κεντρικό και το Ιωακείμειο. Ακόμα και το Νηπιαγωγείο του Ζαππείου είχε

# πρόσωπα και άνθρωποι

τη «λίστα» του μεσημβρινού φαγητού, η τιμή του οποίου για κάποιες οικογένειες δεν ήταν προσιτή. Αυτό αποτελούσε αιτία να μην στέλνουν οι γονείς τα παιδιά τους στο Ζάππειο, αλλά να προτιμούν το Νηπιαγωγείο των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης. Ένας παράγοντας που επηρέαζε την επιλογή των γονέων ήταν και η περιφέρεια που κατοικούσαν. Υπήρχε η υποχρέωση να πηγαίνουν οι μαθητές στο σχολείο της περιοχής τους. Αυτοί που έμεναν στα νησιά ή στη Χαλκηδόνα π.χ., έστελναν τις κόρες τους στο Ιωακείμιο. Συν τω χρόνω, ιδίως μετά το '80, ο αριθμός των μαθητριών μειωνόταν λόγω συρρίκνωσης των ομογενών. Επίσης και η μικτοποίηση το 2000, ήταν ένας σοβαρός παράγοντας μείωσης του αριθμού των μαθητριών. Παρόλα αυτά είχαμε ακόμα τάξεις με 15-18 μαθήτριες. Τη δεκαετία του 2000 έτυχε να έχουμε ακόμα και κενές τάξεις λυκείου.

**■ Τι έχετε να πείτε για τις υποδιευθύνσεις με τις οποίες συνεργαστήκατε; Ήταν ευνοϊκοί ή δύσκολοι και απαιτητικοί οι Τούρκοι υποδιευθυντές όσον αφορά τη λειτουργία του σχολείου;**

Τα πρώτα χρόνια που ανέλαβα τη γραμματεία, δεν συγκρίνονται με τα σημερινά. Ιδίως τα πρώτα δέκα, είκοσι χρόνια. Μπορώ να πω ότι οι καιροί άλλαξαν. Σήμερα πια η διεύθυνση, δηλ. ο Ρωμύος διευθυντής έχει περισσότερες αρμοδιότητες. Δεν θέλω να αναφέρω ονόματα, αλλά παλιά ζήσαμε δύσκολους, ιδιότροπους, απαιτητικούς υποδιευθυντές, αλλά και καλούς, με αγαθές προθέσεις.

**■ Όπως είναι γνωστό για**

**ένα διάστημα, μέχρι τη συνταξιοδότησή του, ανέλαβε τη διοίκηση του Σχολείου ως «διευθύνων» ο χημικός μας, αείμνηστος Πέτρος Τσιτσόπουλος. Μαθήτριες του Ζαππείου τα χρόνια αυτά, εγώ και φίλες συμμαθήτρίες μου, θυμόμαστε πολύ καλά τις προσπάθειές του για ανόρθωση των οικονομικών του σχολείου, όπως και τις δικές σας προσπάθειες ως γραμματέως να τον συμπαρασταθείτε. Πώς θα περιγράφατε την εποχή αυτή;**

Είναι η αλήθεια ότι ο κύριος Τσιτσόπουλος πρόσφερε πολλά στο Ζάππειο όταν ανέλαβε ως «διευθύνων». Τότε, επειδή δεν γίνονταν επίσημοι διορισμοί, σε συνεννόηση με το Προξενείο, κάποιος σχολικός παράγοντας αναλάμβανε τη διεύθυνση για να διοικείται το σχολείο, έστω ανεπίσημα. Ένα φεγγάρι η κυρία Τατιάνα Βαφειάδου κι εγώ αναλάβαμε άτυπα καθήκοντα ως «διευθύνουσες». (Η κ. Τατιάνα ανέλαβε το δημοτικό κι εγώ το γυμνάσιο-λύκειο). Ο κύριος Τσιτσόπουλος δούλεψε ακούραστα για το Ζάππειο. Έπειτα από τις ώρες διδασκαλίας του, δηλ. μετά τις τρεις, επισκεπτόταν μαθητές του από τους οποίους ζητούσε χρηματική βοήθεια για το ταμείο του Ζαππείου. Η χώρα τότε ζούσε οικονομική κρίση κι αυτή η κατάσταση επηρέαζε τα πάντα. Είχαν π.χ. πέσει και τα δίδακτρα. Εκείνος μάζευε λεφτά από όλους, κυρίως από παλιούς μαθητές του, από επιχειρηματίες και άλλους κοινοτικούς παράγοντες. Η επανίδρυση του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζαππείου και οι πρώτες τελετές αποφοίτησης (εκτός σχολείου), οφείλονται στον κ. Τσιτσόπουλο. Την εποχή εκείνη με κάθε αφορμή μοιράζον-

ταν λαχεία, για τη διανομή των οποίων φροντίζαμε πολύ εμείς ως γραμματεία. Μαζευόταν σεβαστό ποσό από την πώληση των λαχείων. Επίσης ο κ. Τσιτσόπουλος ήταν αυτός που συγκρότησε την εφορεία του Ζαππείου. Εκλογές δεν γίνονταν για πάρα πολλά χρόνια και οι έφοροι πέθαιναν ένας-ένας. Ακόμα και ο αντικαταστάτης ιδρυτής του Ζαππείου, ο κύριος Βασιλειάδης είχε αποβιώσει. Θα προσθέσω ότι ο κ. Τσιτσόπουλος έκανε διαβήματα και για στελέχωση του σχολείου από εκπαιδευτικό προσωπικό, γιατί μια γενεά σιγά-σιγά συνταξιοδοτούνταν. Ήταν ευγενέστατος, με ήπιο χαρακτήρα. Ακόμα και οι Αρχές τον αναγνώριζαν όταν παρουσιαζόταν στη Διεύθυνση Παιδείας για σχο-

μπουγατσάκια, κ.λπ. Όλες αυτές οι εκδηλώσεις γίνονταν με επίσημη άδεια.

**■ Κατά την άποψή σας τι διαφορές παρουσιάζει η σχολική γραφειοκρατία σήμερα σε σύγκριση με το χτες;**

Όταν ξεκίνησα το '76, στη γραμματεία υπήρχε και η κ. Τατιάνα Βαφειάδου. Αυτή κάλυπτε τη δουλειά του δημοτικού κι εγώ του λυκείου. Πριν από μένα, στη γραμματεία εργάστηκαν η κ. Εύρω Κεντιπού και η κ. Φιφή. Όταν κενώθηκε η θέση τους, προσλήφθηκαν εγώ. Τα λογιστικά του σχολείου τα είχε η κ. Σαββίδου. Όταν αποχώρησε, αναλάβαμε και τα λογιστικά, εγώ με την κ. Τατιάνα, για αρκετά χρόνια. Κάποια πράγματα ασφαλώς άλλαξαν. Πρώτα απ' όλα άλλαξε

ο τρόπος αλληλογραφίας. Παλιά είχαμε γραπτή επικοινωνία, γράφαμε σε γραφομηχανή, σήμερα έχουμε τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Οι ανακοινώσεις από τη διεύθυνση στέλνονται και απαντώνται μέσω μέηλ. Η περισσότερη αλληλογραφία είναι εσωτερική, το λεγόμενο *iz yazisma*. Π.χ. οι άδειες των εκπαιδευτικών, οι εκπαιδευτικές εκδρομές κ.λπ. Για σπάνιες περιπτώσεις αποτείνομαστε στο Υπουργείο και τη Διεύθυνση Παιδείας.

**■ Αυτά τα 43 χρόνια ήταν ασφαλώς και τα πιο δημιουργικά της προσωπικής ζωής σας. Σαν μαθήτριες του Ζαππείου και στη συνέχεια ως συνάδελφοι γίναμε κοινωνοί κάθε χαράς σας. Παντρευτήκατε τον πολιτικό μηχανικό κ. Άλντο Ντελ-ρε, αποκτήσατε δυο γιους, τον Μάριο και τον Στέφανο, που σήμερα είναι φθασμένοι και αξιόλογοι κύριοι. Ο Μάριος είναι μηχανικός υπολογιστών και διευθυντής της Αντιπροσωπείας AVEA στην Τουρκία, ο Στέφανος**

**παιδιάτρος. Και οι δύο με άριστες σπουδές στο εξωτερικό. Είστε η αγαπητή γιαγιά του Ανδρέα και της Μαρίζας. Ποια είναι τα συναισθήματά σας;**

Πράγματι το Ζάππειο αποτελεί μέρος της ζωής μου. Είναι μια μεγάλη, πολυπληθής οικογένεια. Κάθε μέρα επικοινωνώ με πενήντα ίσως και παραπάνω πρόσωπα, από τον πιο μικρό έως τον μεγαλύτερο ηλικιακά και ιεραρχικά. Εδώ ζήσαμε και στενοχώριες, όπως συμβαίνει σε κάθε εργασιακό χώρο, αλλά και χαρές αξέχαστες. Ευχαριστώ για όλα τον Θεό κι εύχομαι υγεία και πνευματική ευημερία για να χαρούμε κυρίως τα εγγόνια μας τα οποία υπέρ αγαπάμε. Κάποτε έρχονταν οι γιοι μας να με επισκεφτούν στο σχολείο, τώρα έρχονται τα εγγόνια μου. Είναι μεγάλη ικανοποίηση να χαίρεσαι το παιδί του παιδιού σου.

**■ Τα τελευταία χρόνια έχετε επωμιστεί και συνεχίζετε με ενδιαφέρον τη χρονοβόρα προσπάθεια μαζέματος πλαστικών καπακιών για την αγορά αναπηρικών αμαξιδίων. Το παράδειγμά σας εντός του σχολείου ευαισθητοποιεί και τους μαθητές μας. Οι μαθητές γνωρίζουν ότι για κάθε καπάκι που θα φέρουν θα πάρουν και μια καραμέλα από τη μεγάλη και γεμάτη καραμέλες φρουτιέρα που έχετε στο γραφείο σας. Τι έχετε να μας πείτε για αυτό;** Χαίρομαι όσο μαζεύονται τα καπάκια. Είναι μεγάλη ικανοποίηση να βλέπεις ότι, προς το τέλος κάθε σχολικής χρονιάς, έχουν συγκεντρωθεί ολόκληροι σάκοι με καπάκια. Δεν έχουμε να χάσουμε τίποτα. Ήδη αγοράζουμε μπουκάλια με εμφιαλωμένο νερό. Μπορούμε με μια απλή κίνηση να συμβάλουμε σε ένα τεράστιο φιλανθρωπικό έργο. Μου δίνει χαρά η σκέψη ότι κάποιοι άποροι και ανάπηροι άνθρωποι επωφελούνται από τη χειρονομία αυτή, αποκτώντας αναπηρική καρέκλα.



λικά ζητήματα, κι ας μην ήταν επίσημα διορισμένος διευθυντής. Όταν, λόγω ηλικίας, αποχώρησε κι έφυγε στην Ελλάδα, το σχολείο ήταν ενισχυμένο από κάθε άποψη. Μέχρι και ο τίτλος ιδιοκτησίας του Ζαππείου επί εποχής

του ανανεώθηκε σύμφωνα με τα σύγχρονα δεδομένα και όπως το απαιτούσε ο νόμος.

**■ Ζήσατε το σχολείο περισσότερο από όλους εμάς που αποτελούμε σήμερα το εκπαιδευτικό επιτελείο του Ζαππείου. Τι έχετε να πείτε ως προς την ελληνομάθεια των μαθητών σε σύγκριση με το χτες;**

Ομολογώ ότι είναι λυπηρή η σημερινή η κατάσταση από πλευράς ελληνομάθειας. Στα χρόνια φοίτησής μου διδασκόμασταν αρχαία ελληνικά στο γυμνάσιο-λύκειο. Τώρα παρατηρώ ότι οι μαθητές δυσκολεύονται ακόμα και στο να εκφραστούν. Να αρθρώσουν σωστά μια πρόταση. Τη δεκαετία του '90 κάναμε παρατηρήσεις στους μαθητές για θέματα προφοράς. Για να προφέρουν π.χ., πιο λεπτά το «λ» ή το «τ». Τώρα άλλαξαν τα πράγματα. Παρακαλούμε τους μαθητές να μιλούν ελληνικά μεταξύ τους στα διαλείμματα. Αυτό ισχύει για όλα τα σχολεία μας.

**■ Είχατε παλαιότερα εκδηλώσεις θρησκευτικού χαρακτήρα στο σχολείο, όπως γίνεται σήμερα;**

Όχι, ποτέ. Δεν το επέτρεπαν οι Αρχές και οι Τούρκοι υποδιευθυντές. Τη δεκαετία του '80, όλες οι γιορτές γίνονταν στον Σύνδεσμο Αποφοίτων, στα Χρυσοβέργεια, όπως και τα καρναβάλια, οι εορταγορές (τα μπαζάρ) και άλλες εκδηλώσεις εκτός σχολικού ωραρίου, όπως «φιλολογικά απογεύματα». Και θυμάμαι ότι όλα τα κεράσματα τα ετοιμάζαμε εμείς, με τα χέρια μας. Τα σαντουιτσάκια, τα κέικ, τα

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟΥ  
**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΚΑΪΡΗΣ**  
 Θεραπεία Ορθοπεδικών, Νευρολογικών,  
 Ρευματοαρθρικών παθήσεων  
 και Αθλητικών κακώσεων  
 Επισκέψεις κάθε μέρα 12.00 - 21.00 εκτός Σαββάτου  
 Λεωφ. Ποσειδώνος και Παρθενώνος 1, ισόγειο  
 Τηλ.: 210 9843810, 210 9834227 Fax: 210 9812504  
 www.kairis.gr

**Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ**  
**ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ**  
**ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ METROPOLITAN**  
 Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών  
**ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ**  
 Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61 Τηλ./Fax: 210-98 28 894  
 (έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο) Κινητό: 697-2201044  
 Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα Τηλ.: 22910 55019


**Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ**  
 MD, Dipl. rer. nat., PhD  
**ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**  
 ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ  
 Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών  
 & Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"  
 Βασ. Σοφίας & Χατζηκώστα 7 Τηλ. 6937 191322  
 ahatzi@med.uoa.gr 210 6411766

**ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ**  
**ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ**  
 Α.Π.Θ. 28 ετών, (καταγωγή από Πόλη) ζητά εργασία ως  
 οδοντίατρος στον χώρο. Τηλ. 6949282872

**Δρ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΣΙΜΑΣΚΟΣ**  
**MARIA N. ΣΙΜΑΣΚΟΥ**  
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ  
 Αν. Καθηγήτης - Διευθυντής Πανεπιστημιακής Ω.Ρ.Λ.  
 Κλινικής Δ.Π.Θ.  
 Δέχεται με ραντεβού  
 Σωκράτους 97 και Δαβάκη Καλλιθέα  
 Τηλ. 210 9589352, Fax 210 9586952, Κιν. 6944 396597

**ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ**  
**ΚΩΝ/ΝΟΣ Π. ΑΣΜΑΤΖΗΣ**  
 Σπουδές στη Φυσιοθεραπευτική Σχολή Μονάχου  
 και στο Πανεπιστήμιο του Άμστερνταμ  
 Με 10ετή προϋπηρεσία  
 στη Πανεπιστημιακή-Ορθοπεδική Κλινική Μονάχου  
 • Ορθοπεδικά • Νευρολογικά • Αποκατάσταση  
 πρωτογενούς και μετεγχειρητικού λεμφοιδήματος  
**Ειδικότητα σε τεχνικές:** Manuelle Therapie, Bobath  
 NDT, Mc Kenzie, Λεμφοθεραπεία  
 Τρίτωνος 72 και Ήβης Αθανασιάδου - Π. Φάληρο  
 (Είσοδος από Γερουλάνου)  
 Τηλ.: 2109848793, κιν.: 6944798314

  
**ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ**  
**ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ**  
 Α' ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ  
 ΟΜΗΡΟΥ 64  
 Ν. ΣΜΥΡΝΗ  
 ΤΗΛ: 210 9359539  
 210 9344690  
 Β' ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ  
 ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 235  
 Π. ΦΑΛΗΡΟ  
 ΤΗΛ: 210 9852059

  
**ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ**  
 και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ  
**ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**  
 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,  
 ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ  
 ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ  
 ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ  
 ΤΗΛ. 210.9848482

**ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ**  
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ  
 Δέχεται κάθε μέρα 9-1 π.μ. και 5-8 μ.μ.,  
 τήλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει  
**Αλκυόνης 25 - Π.ΦΑΛΗΡΟ**  
 Τηλ. Ιατρείου 210 9831509, οικίας 210 9814675

**ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Κ. ΜΟΥΓΚΡΙΑΔΗΣ**  
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ  
**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΑΔΗΣ**  
 ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-  
 ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ  
 Μετεκπαιδευθείς στην  
 Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών  
 Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο  
 Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ**  
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ  
 Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει  
**Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα**  
 Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360

**ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Χ. ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣ**  
**ΙΑΤΡΟΣ**  
**ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ**  
 Δημ. Σούτσου 7, Πλατ. Μαβίλη, Αθήνα  
 Πλησίον Σταθμού Μετρό Μέγαρο Μουσικής  
 Δέχεται με ραντεβού  
 Τηλ.: 210 64 27 956 Κινητό: 694 49 42 103

**Δρ. ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ**  
 ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ  
 ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΩΝ  
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ  
 Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΝΟΣ. GREAT ORMOND STR. ΛΟΝΔΙΝΟΥ  
 ΠΑΝ/ΜΙΩΝ HARVARD και COLUMBIA ΗΠΑ  
 ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 4 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ  
 ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 210 36 02 745 • ΟΙΚΙΑΣ 210 98 33 413  
 ΚΙΝΗΤΟ 6932 414 943 e-mail: prdrsant@otenet.gr

  
**ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙΤΕ**  
**ΕΔΩ!**  
 Τηλ. 210 8817341 - 210 8818992

**ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**  
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ  
 Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU  
 Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής  
 Νοσοκομείου Metropolitan  
 www.eyelaser.gr  
 Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

**ΟΥΡΑΝΙΑ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ**  
**ΨΥΧΟΛΟΓΟΣ-ΠΑΙΔΟΨΥΧΟΛΟΓΟΣ**  
 MSc στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία  
 στο Παν/μιο Λονδίνου  
 • Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικό-  
 τητα (ΔΕΠ-Υ) • Δυσλεξία • Μαθησιακές δυσκολίες •  
 Συμβουλευτική  
 Κιν.: 6938 372194 raniatop@hotmail.com  
 Λακωνίας 33 (metro Πανόρμου), Αθήνα

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΗΛΙΑΔΗΣ**  
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ  
 Ατλαντος 15 - 17 (Στάσις Φλοίσβου)  
 Π. ΦΑΛΗΡΟ Τηλ. 2109825346

**ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ**  
**ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ**  
 Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00  
 Έλλης 16 (Έδεμ) Παλ. Φάληρο  
 Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ**  
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ  
 Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο  
 Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212  
 e-mail: k.zisiadis@gmail.com

**Δρ. ΕΛΕΥΘ. Α. ΦΕΡΕΚΥΔΗΣ**  
 ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΟΣ  
 Ομ. Καθηγητής Ωτορινολαρυγγολογίας  
 Πανεπιστημίου Αθηνών  
 Επίτιμο Μέλος Γερμανικής Εταιρείας  
 Ωτορινολαρυγγολογίας και Χειρουργικής  
 Κεφαλής-Τραχήλου  
 www.drferekidis.com  
 Σόλωνος 18, Κολωνάκι Τηλ.: 2103603731

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ**  
 Χειρ. Οδοντίατρος  
**ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ**  
 Χειρ. Οδοντίατρος  
 Τοποθετούνται εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER  
 Δέχεται καθημερινά με ραντεβού  
 Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό  
 Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

Επισκεφθείτε την ανανεωμένη ιστοσελίδα  
 μας που περιλαμβάνει ηλεκτρονικό κατά-  
 στημα βιβλίων, άρθρα και εκδηλώσεις  
 από τον Πολίτη.  
**WWW.TSOUKATOU.GR**  
 Εκδόσεις Τσουκάτου, Εκδόσεις Λέμβος, Εφημερίδα «ο Πολίτης»

ενημερώσεις

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15/11 στις 16:30: Σεμινάριο δημιουργικής γραφής με τον συγγραφέα ΔΙΟΝΥΣΗ ΛΕΪΜΟΝΗ, για μαθητές, εκπαιδευτικούς και υποψήφιους συγγραφείς.

ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ ΤΑ 126 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 - 22/11

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ 16:30: Ιερός Ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου, προεξάρχοντας του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Τρανουπόλεως κ. Γερμανού.

18:00 ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ: Έκθεση Φωτογραφίας με Θέμα: «Ταρλάμπασι: Η Χαμένη Γειτονιά των Ρωμιών» του φωτογράφου ΑΛΙ ΪΖ στο Σισμανόγλειο Μέγαρο σε συνεργασία της Κοινότητας Σταυροδρομίου Πέρα, του Πολιτιστικού Κέντρου του Γενικού Προξενείου της Ελλάδος “Σισμανογλείου” και της εφημερίδας Ο Πολίτης.

20:30 ΣΥΝΑΥΛΙΑ Συναυλία του κορυφαίου Έλληνα τραγουδιστή ΓΙΑΝΝΗ ΚΟΤΣΙΡΑ με τη συνοδεία των μαθητών του Ζωγραφείου Γυμνασίου και των μαθητών της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού των Εκπαιδευτηρίων Ε. Μαντουλίδη, αφιερωμένη στον Λαυρέντη Μαχαιρίτσα.

ΧΡΥΣΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ '59, '69, '79 ΜΕΤΑ ΑΠΟ 40, 50, 60 ΧΡΟΝΙΑ... ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΣΤΑ ΘΡΑΝΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ...

ΠΕΜΠΤΗ 21/11 ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ 10:00: Ιερός Ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου, Πέρα. Μετά το πέρας της Λειτουργίας θα πραγματοποιηθεί η καθιερωμένη φωτογράφιση των Ζωγραφειωτών με τον Παναγιώτατο κ.κ. Βαρθολομαίο. 13:00: ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΣΤΟ ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ, 13:30: ΓΕΥΜΑ στην τραπεζαρία του Ζωγραφείου, 14:30: ΒΡΑΒΕΥΣΗ στην Αίθουσα Τελετών «Δημήτρης Φραγκόπουλος», 20:30: ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ από τον μοναδικό ΤΕΡΗ ΙΕΡΕΜΙΑ και δεξίωση στον τελευταίο όροφο της Σχολής μας.

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗ ΖΑΠΠΕΙΟ ΣΧΟΛΗ

- Ομάδα μαθητών και εκπαιδευτικών του Ζαππείου εκκλησιάστηκαν στον Ι.Ν. Αγίας Τριάδας Ταξίμ επί τη ευκαιρία της εορτής του Αγίου Πνεύματος (17/06/2019).
- Οι απόφοιτοι 2019 του Ζαππείου μαζί με τους αποφοίτους των άλλων ομογενειακών σχολείων στην Καπαδοκία ως προσκεκλημένοι του Οικουμενικού μας Πατριάρχου κ. κ. Βαρθολομαίου (22-23/06/2019).
- Εκτέθηκαν οι ζωγραφίες της μαθήτριάς μας Χριστίνας Καλαμάρη στην έκθεση Ζωγραφικής ΑΚΑΔΕΜΙ Ζ που πραγματοποιήθηκε στο Αρμενικό Γυμνάσιο Νταντιάν.
- Επισκέφτηκε τη Σχολή μας ο χοράρχης του «Βυζαντινού Αναλογίου Καλαμαριάς» Μουσικολ. κ. Αντώνιος Πετρόπουλος με ομάδα φίλων... Παρών και ο Ελλογ. κ. Σταύρος Γιωλτζόγλου, Συντονιστής Εκπαίδευσης (02/07/2019).
- Ομάδα μαθητών Γυμνασίου-Λυκείου του Ζαππείου φιλοξενήθηκε στην κατασκήνωση της Ι. Μητροπόλεως Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως στο Ποσειδί Χαλκιδικής (26-30/08/2019).
- Χτύπησε το πρώτο κουδούνι και ξεκίνησε το νέο σχολικό έτος στο Ζάππειο (09.09.2019).
- Ο κ. Διαματάρης, υφυπουργός του ΥΠΕΞ, στο Ζάππειο (10/09/2019).
- Τελετή έναρξης σχολικού έτους 2019-2020 (13/09/2019).
- Οι εκπαιδευτικοί των Ομογενειακών Σχολείων πήραν την ευλογία του Οικουμενικού μας Πατριάρχη επί τη ενάρξει του νέου σχολικού Έτους (23/09/2019).
- Σεμινάριο με θέμα «Η Λύσσα» από τον υπεύθυνο του Κέντρου Υγείας Πέρα (27/09/2019).
- Ξεκίνησαν με επιτυχία τα μαθήματα ρομποτικής. Η αίθουσα κατασκευάστηκε εξ αρχής με πρωτοβουλία της κ. Ρομίνας Σπανίδου και με την βοήθεια του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, του Γαλλικού Λυκείου Sainte Pulcherie καθώς και πολλών άλλων σπονσόρων. Παρόντες στο πρώτο μάθημα ήταν ο Συντονιστής Εκπαίδευσης κ. Σταύρος Γιωλτζόγλου, η πρόεδρος της Σχολικής Εφορίας, η κ. Βασιλική Πετρίδου και η πρόεδρος του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων κ. Ρομίνα Σπανίδου. Το μάθημα διεξάγεται από τον καθηγητή του Γαλλικού Σχολείου κ. Yiğitcan Sirakaya.
- Τα μαθήματα του project των παραδοσιακών ελληνικών μας χορών ξεκίνησαν από τις 20.09.19 και συνεχίζουν δυναμικά. Καθηγητές του project οι κ.κ. Άγγελος Ντούρλαρης και Μελίνα Τσαλισίρ.
- Την Παρασκευή 04.10.19 άρχισε επίσης το project ζωγραφικής. Σκοπός είναι τα παιδιά μας να αναπτύξουν τη δημιουργικότητα και τις λοιπές δεξιότητες τους. Καθηγήτρια του συγκεκριμένου μαθήματος μας είναι η Βασιλική Σπανορρήγα, φοιτήτρια της σχολής του Ελληνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, η οποία πραγματοποιεί την πρακτική της άσκηση στο σχολείο μας.
- Στις 09.10.19 πραγματοποιήθηκε η εκπαιδευτική μας εκδρομή στην Πρίγκηπο. Θέμα της 16η Bienali με τίτλο «The seventh Continent».



"ΧΑΡΗ... ΤΟΛΟΓΟΝΤΑΣ"

Ο ΑΛΕΞΗΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΓΑΝΤΖΟΥΔΗ

Ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα, αγαπημένε μου αναγνώστη και πήρα μια στενοχώρια που δεν μπορώ να στην περιγράψω. Μην με ρωτάς ποια αποτελέσματα. Στα Βραβεία Νόμπελ αναφέρομαι.

Η επιτροπή των βραβείων στο Όσλο της Νορβηγίας ανακοίνωσε πως το Νόμπελ Ειρήνης για το 2019 απονέμεται στον Abiy Ahmed, Πρωθυπουργό της Αιθιοπίας, επειδή τερμάτισε τον πόλεμο με την Ερυθραία.

Και όχι, αγαπημένε μου αναγνώστη, δεν στεναχωριέμαι που δεν κέρδισε το Νόμπελ η 16χρονη ακτιβίστρια Γκρέτα Τούνμπεργκ ή ο Βραζιλιάνος ιθαγενής Raoni Metuktire, ο οποίος έχει αφιερώσει τη ζωή του στην προστασία του Αμαζονίου. Στεναχωριέμαι που μεταξύ των 304 υποψηφίων ήταν και ο δικός μας Αλέξης Τσίπρας και δεν κατάφερε να βγει νικητής. Αδικία, αγαπημένε μου αναγνώστη. Κατάφωρη αδικία!

Πώς είναι δυνατόν να έχασε το Νόμπελ; Λίγους αγώνες έχει δώσει ο Αλέξης; Με τη συμφωνία των Πρεσπών δεν σταμάτησε μια χρόνια διαμάχη; Μέχρι και ο πάπας Φραγκίσκος σου λέει είχε στηρίξει την υποψηφιότητα του Αλέξη. «Τα ανθρώπινα δικαιώματα πρέπει να είναι πάνω από κάθε συμφωνία», του είπε ο Αλέξης σε συνομιλία τους κι εκείνος σε συνέντευξή του δήλωσε «Αυτή η φράση του αξίζει το Νόμπελ Ειρήνης».

Αλλά τι τα θες, αγαπημένε μου αναγνώστη; Η επιτροπή των βραβείων είχε άλλη άποψη. Αυτό που με παρηγορεί είναι πως ο Αλέξης, μπορεί να έχασε το Νόμπελ αλλά κέρδισε στον έρωτα. Δεν κάνω πλάκα, αγαπημένε μου αναγνώστη. Σε πρόσφατη έρευνα που πραγματοποίησε το Ανδρολογικό Ινστιτούτο, ο Αλέξης Τσίπρας αναδείχθηκε η πιο ερωτική προσωπικότητα με ποσοστό 64,33%! Από την άλλη, ο Κυριάκος Μητσοτάκης συγκέντρωσε 35,67%. Μπορεί ο Αλέξης να έχασε το Νόμπελ, να έχασε στις εκλογές, συνεχίζει όμως να είναι ο Αλέξης της καρδιάς μας.

Ο ΣΥΜΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΣ ΝΙΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ YÜCEL SÖNMEZ ΤΗΣ HÜRRİYET (14/7/2019), ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ ΣΙΣΛΙ.



> Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

## Δεν είναι κοιμητήριο, αλλά υπαίθριο μουσείο

### Αποκαθίσταται η παλαιά δόξα του νεκροταφείου

Τον Νοέμβριο του 2009 ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, οι ορθόδοξες εκκλησίες του Πέρα και τα σχολικά ιδρύματα πήραν την απόφαση να αναστηλώσουν το Κοιμητήριο του Σίσιλι. Το ίδρυμα με δικά του έξοδα άρχισε την αναστήλωση των πρώτων 40 μνημείων. Με τη συμβολή μαρμαράδων και ειδικών τεχνιτών, έμπειρων σε έργα αναστήλωσης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης, σώθηκαν πολλά έργα που είχαν καταστραφεί, όχι μόνο λόγω παραμονής τους για πολλά χρόνια στις καιρικές συνθήκες, αλλά και καταστροφής από ανθρώπινα χέρια. Οι εργασίες αναστήλωσης τελείωσαν, μετά από μακρόχρονες και επίπονες προσπάθειες, το 2014, που ήταν η αρχή μιας νέας εποχής. Σήμερα το κοιμητήριο δέχεται συνεχώς επισκέψεις.

### Κατασκευάστηκε με 10.000 χρυσές λίρες

Το κόστος κατασκευής του κοιμητηρίου

καλύφθηκε από παλιές ευγενείς βυζαντινές οικογένειες και από την οικογένεια του Στεφάνοβιτς-Σκυλίτση, μια από τις πλούσιες οικογένειες της εποχής, που δώρισε περισσότερες από 10.000 χρυσές λίρες. Το κοιμητήριο εγκαινιάστηκε στις 21 Μαΐου 1889 με μεγάλη τελετή. Τότε η περιοχή βρισκόταν πολύ μακριά, έξω από την πόλη. Με την άδεια του Πατριαρχείου και το φερμάνι του σουλτάνου Abdulhamid B' άρχισε η κατασκευή του νεκροταφειακού ναού, που ήταν σχεδιασμένος σε σχήμα σταυροειδές, θολωτό σε εκλεκτικό στιλ. Με δωρεές στη μνήμη των γονιών τους Ελένης και Ζαννή, οι αδελφοί Δημήτριος, Ιωάννης και Παύλος Στεφάνοβιτς-Σκυλίτση έκτισαν τον Ι. Ν. Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Τον ναό σχεδίασε και κατασκεύασε ένας από τους μεγαλύτερους αρχιτέκτονες της Κωνσταντινούπολης ο Γάλλος Alexandre Vallaury. Μερικά από τα έργα του Alexandre Vallaury είναι το Αρχαιολογικό Μουσείο Κωνσταντινούπολης, το ξενοδοχείο Πέρα Πάλλας, η

Οθωμανική Τράπεζα στο Karaköy, το Εθνικό Ορφανοτροφείο στην Πρίγκηπο, το Πανεπιστήμιο του Μαρμαρά στο Haydarpaşa, η Ακαδημία Καλών Τεχνών και πολλά παραθαλάσσια κίσκια του Βοσπόρου.

### Υπηρέτησε την πατρίδα αυτή σαν ολόκληρο στράτευμα

Στο κοιμητήριο αναπαύονται πολλά διάσημα άτομα, που το καθένα έχει μια ιστορία.

Ζουρού, Αριστείδη, Σπαθάρη που υπηρέτησαν τον θρόνο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Στην είσοδο ο επισκέπτης αντικρίζει τον τάφο του Τουρκοθόδοξου Πατριάρχη παπά Ευθύμ, με χαραγμένα τα λόγια του Atatürk: «Υπηρέτησε την πατρίδα αυτή σαν ολόκληρο στράτευμα».

**Το 80% των αναπαυθέντων εδώ είναι Ρωμιοί**  
Το κοιμητήριο είναι 52 στρέμματα και έχει



Υπάρχει το μνημείο με τα αγάλματα των τραπεζιτών αδελφών Ζαρίφη, που έζησαν στην Κωνσταντινούπολη τον 19ο αιώνα. Ο τάφος των αδελφών Γεώργιου και Νικόλαου Ζαρίφη, οι οποίοι προσέφεραν πολλά στη Ρωμαίικη Κοινότητα και είναι ένα ιστορικό μνημείο. Εδώ είναι και ο τάφος του Γιώργου Πασά, που ήταν ο προσωπικός γιατρός του τελευταίου Οθωμανού σουλτάνου Vahdeddin, όπως και οι τάφοι των

36.000 τάφους. Ο αριθμός των νεκρών κυμαίνεται από 65.000-85.000. Κάθε εβδομάδα, κατά μέσο όρο, γίνονται 3-4 κηδείες. Στον 120ετή Ιερό Ναό, ανάλογα με την εθνικότητα του νεκρού, η κηδεία μπορεί να πραγματοποιηθεί στα ελληνικά, ρωσικά, πολωνικά, βουλγαρικά, ρουμανικά, σέρβικα. Το κοιμητήριο του Σίσιλι ανήκει στο Οικουμενικό Πατριαρχείο και την Ορθόδοξη Κοινότητα του Πέρα.

